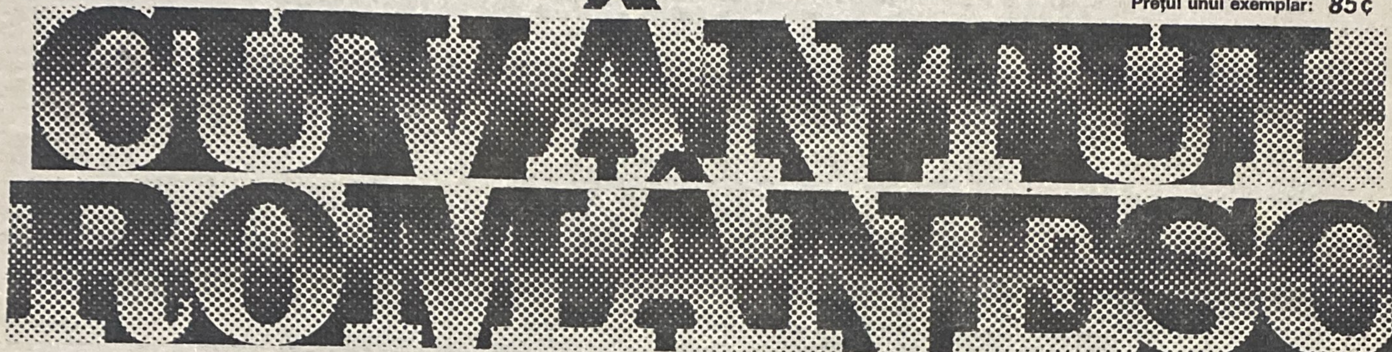
VATRA ROMÂNEASCĂ

INIMA ORTODOXIEI A ROMÂNULUI PRIBEAG

Printed in Canada
Imprimé au Canada

Prețul unui exemplar: 85¢



THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 2 NR.15 IULIE 1977 PUBLICAȚIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, ELVETIA, GERMANIA, FRANTA, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., NOUA ZELANDA

SALUTĂM
CONGRESUL EPISCOPIEI ROMÂNE DIN AMERICA



TROIȚA DELA VATRA ROMÂNEASCĂ

"SCRIITORUL LA AVANGARDA POLIȚIEI"

Monica LOVINESCU

"Scriitorul la avangarda poliției" - așa denumea prin anii 50 eseistul francez Thierry Maulnier pe acei condeieri din regimurile comuniste care, jucând rolul de câini de fugărire pe lângă poliția politică, își denunțau confrații, îi înfierau în mod public, chemau asupra lor paloșul justiției "socialiste".

La noi această speță a fost îndeosebi ilustrată de Mihai Beniuc care, într'o carte memorabilă - în sensul în care va trebui să rămână în memoria tuturor ca un exemplu a ceea ce nu poate face un scriitor fără a se discalifica definitiv -, Pe muche de cuțit, l-a denunțat, sub un camuflaj transparent, pe Lucian Blaga ca pe un admirator notoriu al lui Hitler. Bine înțeles Beniuc n'a fost singurul care a practicat, dealungul stalinismului, denunțul, dată fiind însă poziția lui în fruntea Uniunii Scriitorilor și statura lui Lucian Blaga, a devenit un fel de simbol.

Apoi, în cursul "liberalizării" astfel de "vocații" n'au mai fost încurajate pe față. Partidul comunist își clădea o respectabilitate. El promitea solemn că nu vor mai exista încălcări ale "legalității socialiste", nici "abuzuri", nici "măsuri administrative", nici "greșeli", nici "erori". Să admirăm într'o paranteză eufemismele de circumstanță sub care partidul ascundea crimele, groaza, teroarea pe care le înfăptuise, deslănțuise, întreținuse. Toată cariera lui Nicolae Ceaușescu și credibilitatea sa în străinătate clădindu-se însă pe astfel de regrete rostite din vârful buzelor, pe câteva reabilitări și pe amnistia din 1964 (să amintim că ea fusese dealtminteri semnată de Gheorghiu-Dej și nu de Ceausescu) care golise închisorile de fluxul deținuților politici, se schimbase și titlul. Denunțurile se făceau pe ascuns, dosarele se alcătuiau în tăcere, Securitatea se purta cu mânuși și făcea chiar cu ochiul. În astfel de condiții, categoria de scriitori amintită nu mai avea prilej să se manifeste.

Nu speța deci se stinsese ci cadrul în care se putea ivi la lumină și afirma. Dacă ar mai fi existat vreo îndoială, ea a fost total spulberată în luna Aprilie când, făcându-și reapariția pe față în România și "măsurile administrative", și arestările ilegale, și încălcările "legalității socialiste", Securitatea și-a scos albele mânuși de paradă și a reînceput să bată, până la sânge, cu călușul în gură ca să înăbușe țipetele victimelor, iar oamenii au dispărut iarăși fără urmă, fără știre. Atunci a reînviat și speța.

E drept că e slab reprezentată dar, chiar puține, semnăturile de scriitori - sau considerați ca atare - au existat totuși și o elementară profilaxie cere ca ei să fie numiți, înregistrați, izolați de restul breslei neatinsă de contagiune.

In luna Aprilie, "inamicul numărul 1" a fost evident Paul Goma.

N'a mirat probabil pe nimeni de a regăsi în fruntea atacurilor pe Eugen Barbu care, de mai multă vreme, își dă silință, monopolizând cuțitul judecății estetice, să-și convingă cititorii că Paul Goma este un agramat pentru care literatura constituie "un mister". Dată fiind înalta calitate artistică a foiletonului de duzină care e ultima "operă" a lui Eugen Barbu, Incognito, nu părerile sale în materie de literatură ne pot reține atenția. Ci altceva. In articolul din Săptămîna (8 Aprilie) intitulat Necroforii, Eugen Barbu aduce un singur element inedit în lunga pologhiei de injurii ca la satră pe care o tot înșiră de luni și luni de zile, și anume sugerează că Paul Goma ar fi trebuit să fie trimes la munca printre ruine pentru a descoperi, tot săpând, "adevărul cumplit că este un zero și că nu înseamnă nimic pentru conștiința românească". Cum sugestia lui Eugen Barbu a fost larg depășită de autorități care îl și băgaseră, la aceea dată, pe Paul Goma în închisoare tocmai pentrucă însemna ce însemna în conștiința românească, ni se pare că Eugen Barbu nu și-a jucat până la capăt rolul pe care și-l propuse în jandarmeria literelor și c'ar merita să fie chemat la ordine de autoritățile de "resort".

In schimb, Nicolae Dragos, în Luceafărul (9 Aprilie), mergea mai departe și, depășind considerațiile de un înalt nivel estetic în care se complace Eugen Barbu, ne înștiința că "avem datoria să nu tolerăm la nesfârșit" "actele și gesturile necugetate" ale lui Paul Goma. Securitatea nu așteptase îndemnul lui Nicolae Dragos pentru a "nu mai tolera", redactorul-șef al Luceafărului având doar misiunea să pregătească o atmosferă "intolerantă" care să justifice a posteriori arestarea. Pe noi ne nedumerește doar acest plural: "Avem datoria să nu mai tolerăm". Noi? Cine, noi? In numele cui vorbește Nicolae Dragos? Dacă e în numele scriitorilor, e inutil să sune în trâmbița răzbunării, nu l-a delegat absolut nimeni. Dimpotrivă chiar dacă ne gândim la dificultățile de care pare a se fi izbit partidul în convocarea unei Conferințe pe țară a scriitorilor, pe care, la sfârșitul lui Aprilie a fost nevoit s'o amâne, poate tocmai pentrucă nu izbutise să obțină unanimitatea voită în condamnarea lui Paul Goma. Iar dacă e în numele partidului, pluralul e fals. Partidul comunist român - cine n'o știe? - se conjugă la singular iar nu la plural.

Ca să ne convingă că zoologia a intrat din nou în 'imbajul zilei, Vasile Băran își intitulează articolul din Contemporanul (8 Aprilie) Hiene printre ruine. Hienele și șacalii au înlocuit deci viperele lubrice de altădată. Paul Goma nu este numit dar e clar că se află în fruntea hienelor. Proza lui Vasile Băran e nu numai zoologică dar și ... alimentară. De pildă: "Pe aceleași străzi pe care noi ne opream împietriți și muți, pe aceleași străzi pe care până și cărămizile căzute păreau să țipe de durere, niște indivizi umflați de bere și cârnăciori de pe tonetele noastre scoase în grabă afară pentru constructori, pentru oamenii noștri care nu dormiseră și nu mâncaseră zile și nopți în șir, niște indivizi care-și spun scriitori și ziariști împroșcând

CONTINUARE IN PAG. 3

editorial

APATIA UNOR EXILAȚI ROMÂNI

In cadrul exilului românesc fiecare, dintre cei ce se socot parte a acestuia, și-au ales o poziție, care este conformă cu propria sa concepție de viață, cu mediul în care trăiește și cu idealurile de viață în care crede. Noi nu avem dreptul să facem un proces de conștiință celor ce și-au ales calea lor, și pentru felul în care privesc problemele exilului românesc.

Dar, avem dreptul să ne adresăm celor care-i simțim ca frați ai nostrii, adică celor ce s'au exilat pe temeiuri adânci din țara lor strămoșească. Celor care au venit, în lumea liberă, cu gândul curat de a lupta pentru libertatea celor din țara năpăstuită, nu pentru o bucată de pâine, ci pentru un codru de libertate, în care se pot mișca în voie pentru acțiunile lor de Salvare Națională.

Aceștia au fost prezenți în toate actele majore, dela începutul exilului, și până acum.

Insă unii au obosit, sau au căzut într'o apatie obositoare. Au același suflet curat, aceleași gânduri bune, dar îi apasă greutatea momentului, îi atrage comoditatea și farmecul altor preocupări zilnice, lăsând pentru un " mâine " indefinit, grijile pentru treburile românești.

Prin această apatie, a lor se creiază dificultăți, pe care ei nu le pot seziza, și pe care, mai ales, ei nu le doresc. Știm că nu le doresc, altfel nu am scrie aceste rânduri. Aceste dificultăți, sunt, cu atât mai grave, cu cât sunt creiate de către unii pe care-i numim, în limbaj curent, intelectuali și oameni de cultură. Căci atitudinea lor se răsfrânge și asupra celorlanți, care reprezintă pe țăranii și muncitorii români, și pe care nu-i interesează titluri și denumiri speciale.

Ei sunt, se consideră, și, se mândresc să fie români. Simplu ca bună ziua. Fără nici un element decorativ.

Ii dorim pe intelectualii români, mai prezenți, mai activi, și, mai dinamici. Am vrea să scriem cu litere de foc apelul nostru, nu pentru a le lumina calea lor, căci ei o cunosc bine, ci pentru a-i scoate din apatia lor, din starea de comoditate în care au căzut. Căci știm că nu-i vorba de o retragere, de o abandonare a luptei și idealurilor, ci de încetinire temporară, de un moment de delăsare, din care-și vor reveni.

Vrem să le arătăm că noi nu i-am uitat. Ii dorim din nou în mijlocul nostru, cu aceiași vigoare pe care le-am cunoscut-o, altădată, și le-o simțim în fundul inimilor noastre.

De multe ori, apatia, este mai periculoasă în efectele ei, decât însăși retragerea complectă din luptă sau trădarea oribilă a celor ce gonesc după averi și căpătuială.

Despre cei ce aleargă după bogății și chiverniseală nu ne interesează. Vom auzi despre ei, când vor muri de gută financiară.

Noi îi vrem pe frații noștri, cei buni, alături de noi. In mijlocul nostru, cu tot ceeace pot aduce ei în strădania noastră. Ii vrem să iasă din păcatul apatiei, căci acest păcat ne atrofiază o parte din puterile noastre spirituale, și ne obosește energiile, pe care le-am putea risipi pe alte drumuri, cu alte obiective.

Ii rugăm, pe acești frați, să citească durerea noastră, și să-și confrunte propria lor conștință. Noi vom afla în timp despre aceasta, și ne vom bucura din toată inima, cum suntem siguri că se vor bucura, și ei, că le-am adus aminte de noi, în ceasurile în care gândurile lor rătăceau în altă parte.

George BALASU

NELEGIUITE CAPITALIZĂRI POLITICE PE CHESTIA- CATASTROFELOR

Felul în care publicațiile comuniste din România exploatează catastrofele naturii, pentru propagandă și aureolă de partid, este pur și simplu teribil. Citind aceste publicații, constatăm în chip foarte clar, și totodată cu un simțământ de oroare, că până la urma urmei, în scrisul comunist despre catastrofe, chestia principală nu mai este suferința umană (cauzată de acestea) ci cu totul altceva.

Acest altceva este o derogatorie tactică comunistă, care începe a vorbi despre un cataclism (cum a fost recentul cutremur) pentru a ajunge în chip rapid la ceeace pentru comuniști este cea mai mare și importantă chestie: O preamărire sgomotoasă și fără margini a lui Nicolae Ceaușescu ; și-o accentuată scoatere în evidență a faptului că nenorocirea țării și suferința poporului a consolidat partidul.

Astfel , șeful și partidul înainte de toate.

Iar în timp ce Ceaușescu se răsfață într'un nou val de glorificare, și partidul se simte mai bine și mai tare, după ultimul prilej de consolidare, poporul are și el partea lui de : Ceva mai mult. Numai că acest ceva mai mult al poporului nu merge în sus (ca la Ceaușescu și la oamenii de bază ai partidului) ci merge în jos. O viață de lipsuri și de suferinți este constrânsă la mai multă muncă și la mai multe sacrificii, pentru statul și partidul comunist. Un exemplu foarte grăitor în această privință este faptul că primul mare proiect determinat de urmările cutremurului (luat în considerare în ședința comună a Comitetului Central al partidului și a Adunării Naționale ținută la 28 Martie), este construirea unui nou centru politico-administrativ. De bună seamă că această idee are la bază construirea unor puternice clădiri care să garanteze viața oamenilor partidului, în caz de noui cutremure. Si le vor construi, pentru că planificările și lozincile lor trebuiesc împlinite, cu orice preț.

Dacă partidul și Ceaușescu nu pot deveni destul de populari cu marxismul, se recurge la calea speculațiilor ordinare a cataclismelor și a suferințelor omenești. În timp ce nu vrem să negăm existența exploatărilor capitaliste, ținem să scoatem în evidență că comuniștii sunt cei mai mari și mai grozavi exploatatori ai suferințelor umane. Au o înaltă școală în această privință și folosesc toate mijloacele (la care o minte diavolească se poate gândi) pentru o asemenea operă nefastă.

Si când lumea de omenie le impută exploatările politico-banditești, ei vin cu strașnicul și nerușinatul argument că ar exploata poporul pentru popor, sau ziua de azi pentru ziua de mâine.

Iar când aceste argumente nu sunt în stare să convingă, ei anestesiază răbufnirile dinăuntru ale poporului cu icoana patriei și-o larmă de patriotism. Si, din nefericire, chestia prinde. Căci cu ochii la icoana patriei, și cu un suflet încântat de vorbe patriotice, românul uită și de suferință și de cine sunt, cu adevărat, stăpânii absoluți și neîndurători ai vieții lui.

Din păcate se vede că așa este dat să fie într'un stat comunist: Unde e reală tragedie să existe și o jonglerie și o tragi-comedie.

Căci acesta este spectacolul cel mai mare din România , dela cutremur încoace.

Eugen BARSAN

CĂTRE REDACȚIE

• Canton, U.S.A. Alăturat anexez amonamentul meu pentru anul 1977. Admirabilă atitudinea ziarului Dv. Veți ajunge departe urmând linia aceasta; în confuzia în care ne aflăm cred ar fi bine ca lumea noastră să cunoască pe toți colaboratorii, cu regimul din Tară indiferent în ce câmp de activitate s'au catalogat ei înșuși prin opera și activitatea desvoltată în Tara binecuvântată de Dzeu care este U.S.A.

Rt.Rev Msgr, Carol Capros

• New York, U.S.A.-Subsemnatul Vasile Paulovici din New York,vă rog să mă abonați la Cuvântul Românec. Sunt recent venit în U.S.A. și sunt unul din cei cinci Români care am făcut greva foamei la Roma, pentru aducerea familiilor noastre.

Ziarul " Cuvântul Românesc " din luna Februarie 1977 ne-a publicat fotografia când eram internați la spital(când se privește în fotografie, eu sunt al doilea din stânga). In urma unei mari publicități guvernul criminal ceaușist a fost silit a ne aproba unificarea cu ai noștri dragi.

Cu această ocazie țin să vă transmit cele mai sincere și cele mai respectuoase mulțumiri pentru atenția ce ne-ați acordat-o ca și pentru compasiunea cinstită românească, cu care ați expus cazul nostru.

Vasile Paulovici

• Brooklyn, U.S.A.- Permiteți ca să-mi revoc abonamentul cu atipatia din luna Iunie 1977. Cecul Nr. 2068, î-l consider zero.

Alexander Feifel

• Chicago, U.S.A.- Transmit redacției și administrației ziarului Cuvântul Românesc, întrega mea considerație pentru lupta sa dusă contra comunismului.

Profit de acestă scrisoare, ca să transmit și P.S.S. Episcopul Valerian D.Trifa, cu prilejul a 25 de ani de păstorie a Episcopiei Ortodoxe Române din America, închinarea ce o face în fața sa un om, pentru întrega sa activitate și viața pusă în slujba lui Dumnezeu și a adevărului și pentru lupta sa împotriva comunismului.

Vă trimit alăturat un articol inspirat tot din ziarul Dvs. din 14 Iunie a.c. Dacă considerați că ajută luptei dusă contra comunismului, vă rog să-l publicați.

Nu sunt de mult timp venit în U.S.A.. După doi ani de R.F.G. am reușit aă ajung aici.In lagărul de la Zindorf aș fi vrut să întâlnesc un ziar românesc. Toate informațiile ce se obțin din auzite în aceste lagăre,sunt confuze și contradictorii.

Românii din lagărele din Europa au nevoie de aceste informații.

A.Iancu

• Paris, FRANTA.- Mulțumesc pentru că v-ați gândit să-mi trimiteți Cuvântul Românesc. Alăturat este cuponul de abonament. Apreciez ținuta ziarului dvs și vă felicit că ați reușit să creați o publicație românească la alt nivel de cât altele care apar în Statele Unite.

Alăturat găsiți în engleză memorandul grupului de prizioneri politici români anti-comuniști si o anexez și în franceză. M'ași bucura dacă s'ar creea în Canada un grup asemănător. In felul acesta s'ar duce o acțiune coordonată împotriva comunismului și dominației sovietice.

Vă rog, domnilor, să primiți expresiunea deosebitei mele considerațiuni.

Nicolae Penescu

• Windsor,CANADA. - Mă iertați de întârziere. Credeam că am plătit și acest abonament. Nu mă pot lipsi de conținutul acestui cotidian editat în mod strălucit, de elemente capabile și cu înțelegere a vremurilor de răscruce. Sunt fericit de răsunetul răspândit în întregul vest al Europei, pe care l-am vizitat în anul trecut- acest frumos ziar, propagandist, al luptei noastre naționale de eliberarea scumpei Noastre Patrii.
pei noastre 'Patrii România. Vă urez succes în această bătălie.

Dumitrie Lungu

• Detroit,U.S.A. - Când l-am avut Cuvântul Românesc nu i-am dat prea mare atenție, acum când nu-l mai primesc simt că-mi lipsește. Abia târziu mi-am dat seama că e singurul ziar ce e scris de cei ce au simțit și trăit aceleaș momente ca mine care am savurat câte o glumă sau un banc bun pe ascuns, pe seama despoților dela cârma țării noastre de baștină, care scriu rânduri pline de sentimente nu pentru ași îngroșa buzunarul ci pentrucă simt durerea celor de acasă. Vă urez pe mai departe mult succes. Promit să fiu un credincios abonat.

G. B.

• New York, U.S.A. - Am primit cu bunăvoința Dstră gazeta " Cuvântul" care sună cu adevărat Românește. Vă mulțumesc. Este una din gazetele care ne face cinste, cântă durerea românescă și cei care cer să fiți mai "blânzi" sunt în opoziție cu interesele reale ale Românilor. Dacă nu puteți fi mai caustici, rămâneți cel puțin la nivelul de până acum.

Eu sper să vă fi de folos cu articole și informații despre suferința celor de acasă.

V.J Străinu

• Bloomfield, U.S.A. - Am fost foarte plăcut impresionat de "Cuvântul Românesc" nu numai din punct de vedere literar,științific și politic, dar mai ales patriotic și plin de demnitate, ceeace dorim să fim în străinătate.

Michael Popenaș

"EMIGRANTUL N'ARE NICI O VALOARE: NICI CA PROFESIE, NICI CA OM"

Nicolae NOVAC

Sub acest titlu și cu următoarea notă introductivă: "Gheorghe Dudău, 28 de ani, mecanic reglor la Fabrica de ciorapi din Sinnicolau-Mare, județul Timiș. La începutul lunii Mai 1975 trece fraudulos frontiera; la începutul lunii Aprilie anul acesta se reîntoarce în țară. Intre cele două momente - o existență amară, umilitoare, despre care Gheorghe Dudău relatează" reporterei ziarului SCÎNTEIA, Cornelia Simionescu, o serie de sfruntate neadevăruri în legătură cu cei ce-și caută sălaș și o nouă viață peste hotarele marelui Gulag, care este Republica Socialistă România.

Nu știm dacă într'adevăr a existat un emigrant pe numele Gheorghe Dudău, sau dacă, aceste relatări sunt pur și simplu invenții din partea reporterei, dictate probabil de "cei de sus", pentru a descuraja Românii ce ar dori să emigreze peste hotare, făcând caz de tratatul dela Helsinki semnat de însuși atotputernicul Nicolae Ceaușescu.

Dacă deci, Gheorghe Dudău, a fost cu adevărat un fugar ce s'a repatriat declarând ceea ce i-a declarat reporterei ziarului SCÎNTEIA, a făcut-o, fără doar și poate, pentru a-și salva pielea, bătându-și joc de naivitatea și lipsa de informații a reporterei în ceea ce privește situația și drepturile pe care le obțin toți emigranții, din întreaga lume, ce intră în Statele Unite legal.

S'o luăm deci dela capăt.

La prima întrebare pusă de reporteră, adică: "CE V-A DEZGUSTAT, MAI ALES?" zisul Dudău răspunde: "Toate, în toate privințele vieții. Dacă zi de zi trebuie să mergi cu geamantanul de la un patron la altul ca să-ți găsești de lucru, dacă patronul te schimbă și te dă afară după cum poftește . . . e ca și cînd n-ai avea, ca om, nici un fel de valoare. . . Asta nu e viață să o trăiască un om!. . . Am zis că poate numai la New York este așa, hotărîndu-mă să plec la Minneapolis, la o fabrică de prelucrare a pieilor. Ne-au dat cizme pescărești și ne-au pus să muncim într-o saramură, exact ca pe niște ocnași. Lucram numai emigranții acolo, adică sclavii . . . Trebuie să vă spun că după ce am terminat Școala profesională am lucrat ca mecanic la sonde. Nu era o muncă ușoară. Poate mergeam kilometri pe jos ca să ajung la sondă; dar cînd soseam la sondă . . . aveam cu totul altă viață la sondă! Pînă la tăbăcăria aceea din Minneapolis n'am întâlnit niciodată un loc de muncă mai primitiv. Din cauza sării și infecției în care lucram a trebuit să mă operez la mână și nici astăzi nu mă consider vindecat"...

Ca unul care am venit în Statele Unite, din Germania, ca refugiat, în anul 1951, țin să mărturisesc nespus de sincer că toate cele spuse de zisul Gheorghe Dudău, sunt pur și simplu invenții și minciuni ordinare fie din partea dânsului, fie din partea reporterei. Căci, noi cei de peste hotare, știm bine că nimeni, dar absolut nimeni nu poate intra în Statele Unite fără de a avea o garanție fie din partea unei organizații sau a unei persoane.

Ca atare, nimeni dintre cei ce au făcut aplicații de emigrare în Statele Unite și au avut un garant care le-a asigirat posibilitățile de lucru, n'au avut nici o durere de cap pe această temă. Dureri de cap și desamăgiri au avut cei ce, odată ajunși în Statele Unite, au visat să fie integrați în posturile sau pozițiile ce le-au ocupat pe baza pregătirilor lor, în România, de îndată ce au pus piciorul pe meleagurile americane. Ceea ce firește nu se poate face peste noapte, în primul rând datorită necunoașterei limbii. Majoritatea celor ce au perseverat însă, și-au văzut visul împlinit. Avem astăzi, în Statele Unite și Canada, dintre refugiați: profesori de liceu și universitari, doctori, farmaciști, ingineri, technicieni, laboranți, precum și muncitori calificați în toate bransele. Dar cum spunea de atâtea ori marele nostru Aurel Vlaicu prietenilor săi: "INCEPUTUL ESTE GREU, DAR AJUTA DUMNEZEU" . . . Dumnezeu ajută însă celor ce, crezând în El, știu cum trebue să se ajute ei înșiși, fără a cădea în disperare și fără a se culca pe obrazul zicalei românești : " PICĂ PARA MĂLAIATA, ÎN GURA LUI NĂTAFLEAȚĂ ".

Și, zisul Gheorghe Dudău, căruia oficiosul partidului comunist român 'Scînteia" îi consacră un sfert de pagină pentru a-i publica bazaconiile și balivernele, este un exemplu tipic al unui asemenea NĂTĂFLEAȚĂ, care, a preferat să meargă la spânzurătoare, asișderea eroului unei povești de Ion Creangă, dat fiind faptul că americanii nu-i muiaseră posmegii.

Incheiem aici considerentele noastre pe marginea acestui articol ridicol din 'Scînteia", dat fiind faptul că restul, nu-i absolut nimic altceva de cât, fie minciună din partea zisului Dudău, fie invenție din partea reporterei Cornelia Simionescu, pentru o bucată de pâine.

Nicolae Novac

DUPA UN AN DE COLABORARE:

DE CE TREBUIA SĂ NU APARĂ "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

LAS VEGAS, Nev. (Primăvara anului 1976) --Patru români au fost primiți în audiență de Nick the Greek, omul care a ridicat la rangul de știință pariurile.

Un doctor, un farmacist, un avocat și un inginer voiau să afle ce șansă de succes va avea un ziar românesc, tipărit lunar, în 20-24 de pagini.

Iată cum a decurs conversația:

Nick the Greek: "Cum se va numi ziarul?"

--"Cuvântul Românesc" răspund toți cu mândrie.

--Aveți bani să-l tipăriți?

—N'avem, răspund toți, cu mai puțină mândrie.

--Hm!!! Apoi, marcând un punct pe o coală de hârtie sub coloana "răspunsuri negative", omul care și-a făcut o carieră precizând rezultatele alegerilor și al întrecerilor sportive, continuă:

--Sunteți sprijiniți de vreo societate fraternală?

--Nu.

--De vreo Societate culturală?

--Nu.

--De vreo biserică?

--Nu.

--Am ghicit, spune zâmbind Nick the Greek, sunteți în slujba unui partid politic.

Intrebarea a iritat pe cei patru, dar avocatul a dat un răspuns lămuritor: "Nu suntem în slujba nici unui partid, nici unui comitet, nici unei organizații și nici în slujba unui individ."

--O!!! Dacă n'aveți bani, dacă nu vă sprijină nimeni, atunci trebuie să aveți cel puțin o tipografie?

--N'avem, răspunde farmacistul.

--Dar ce aveti? întreabă exasperat Nick the Greek.

--Avem o mașină de scris și o secretară, fără plată, care nu știe românește!

Alte puncte negre sub coloana "negativ", apoi, după o mică pauză:

--Care dintre dvs. este ziarist de meserie?

--Nici unul, răspunde inginerul, dar avem în grupul nostru doi gazetari: unul în New York, altul în Gary, Ind. și am auzit că ar fi un pensionar prin Detroit.

--Dar colaboratori în jurul dvs care să vă ajute cu scrisul ca să umpleți cele 24 de pagini aveți?

--Avem, sigur că avem! Ei sunt frații noștri care au scăpat--ca și noi--de urgia comunistă.

--De ce n'au venit și ei aici?

--Păi, se scuză inginerul, unii 's în Australia, alții în America de Sud, dar avem și mai apropiați . . . . prin Europa.

--O ultimă întrebare, spune Nick the Greek, după ce a mai adăugat o duzină de puncte sub coloana "negativ", cum v'ați organizat expediția ziarului?

Doctorul are cuvântul:

--"Ziarul este editat în Hamilton, tipărit în Grimbsy și trimis la Toronto; de acolo pachetele sunt duse la Buffalo, N.Y. ca să fie expediate prin poștă la Chicago. Iar la Chicago ziarele sunt puse în plicuri și trimise la abonați, vedeți, este foarte simplu!

--M'am lămurit! a spus Nick the Greek, punând deoparte hârtia plină de puncte negre ce-o avea în față, apoi și-a spus sincer părerea:

"Domnilor, mai degrabă aș miza $2 pe un cal șchiop că vă câștigă Kentucky Derby, decât pe ziarul dvs. că vă ajunge până la al doilea număr."!

Nick the Greek a pierdut pariul!

El n'a putut înțelege tenacitatea, dragostea de neam și cinstea sufletească a unei generații de sacrificiu.

El n'a putut înțelege cât de puternic este magnetismul simbolului românesc.

Stroe MOLDOVANU

CAPCANA



"SCRIITORUL LA AVANGARDA POLIȚIEI"

URMARE DIN PAG. 1

cu cea mai murdară dintre murdării nobila noastră profesiune, căutau ca niște hiene printre ruine ce se poate suge din cadavre.Este senzația cea mai nesuferită, fiindcă bietele lor articolașe și scrisori transmise din camere obscure celor care le promiseseră în schimb să-i treacă din fața tonetelor cu cârnăciori deadreptul în barul cu biftecuri și whisky, mi-au adus aminte acea imagine care mă înfioară cel mai mult citind istoria, imaginea haitelor de hiene și șacali care însoțeau armatele năvălitorilor și care, prin apariția lor, nu mai produceau spaima ci greața și scârba fără margini". Citatul se dispensează, credem, de orice comentariu.

Regăsim argumentul cu "nu mai putem tolera" sub pana unui cronicar dela Iași (Convorbiri Literare, Aprilie) Al. Dobrescu. Acest tânăr care nu se ocupase până acum decât de literatură, se dovedește brusc un emul al lui Eugen Barbu (polemica însemnând pentru această categorie de oameni o simplă enumerare de insulte, injurii și chiar înjurături din care orice urmă de idee este izgonită cu grijă). Astfel, pentru acest Al. Dobrescu, Paul Goma, nenumit dar tot atât de transparent ca altădată Lucian Blaga în denunțul lui Mihai Beniuc, Paul Goma nu este decât un "panglicar" care nu numai că n'are talent dar e și incapabil de orice efort. Intr'adevăr, pentru cronicarul ieșean, notorietatea literară nu se dobândește decât prin "munca pe brânci". Nu mai pierdem timpul să măsurăm câtă "muncă pe brânci" va fi necesitat scrierea celor cinci romane ale lui Paul Goma și câtă a articolașele lui Al. Dobrescu. Fără muncă pe brânci și - natural - fără talent, Paul Goma este autorul unor "elucubrații" și "agramatisme" pe care doar "mințile bolnave le pot naște". După Al. Dobrescu, nu-i mai rămâne lui Paul Goma decât să calomnieze, să scuipe în blidul din care" a mâncat pe săturate și din care continuă să înfulece" (iarăși "cârnăciorii" de pe "tonetele" patriei). In plus, Paul Goma răspândește o "urât mirositoare adiere". După toate aceste imagini grase, mai aflăm că Paul Goma este un mut care nu e auzit și apărat decât de alți muți din străinătate (mut însemnând în limbajul manierat al cronicarului ieșean, lipsit de har). Aici totuși Al. Dobrescu ne aduce o informație interesantă - singura din tot articolul-. Interesantă pentrucă nimeni n'a formulat-o în istoriile literare. Deoarece știți cum îi cheamă pe acești "muți" care n'au niciun talent literar? Ii cheamă Eugen Ionescu și Mircea Eliade. Ii cheamă, în literele franceze: Pierre Emmanuel, Sartre și Simone de Beauvoir, Aragon, Claude Roy, Roland Barthes, Philippe Sollers, etc, etc...Spunem etc, etc, deoarece dac' ar fi să dăm lista completă a celor care au semnat Apelul pentru liberarea lui Paul Goma, am fi nevoiți să înșirăm numele de frunte din literatura franceză. Dealtminteri, cum toată lumea știe, Pen-Clubul francez care l-a cooptat pe Paul Goma ca membru asociat, e alcătuit numai din muți. Tot muți mai sunt, de pildă, și Arthur Miller și Edward Albee care au semnat telegrama de protest a Pen-Clubului american. Ca să nu mai vorbim de Pen-Clubul suedez . . . I-a amuțit pe toți cronicarul dela Iași.

Dezgustat de această "cârdășie dela distanță" a muților din lumea întreagă cu mutul Paul Goma, Al. Dobrescu găsește că, în asemenea condiții, "tolerarea pe mai departe" .. "s'ar întoarce până la urmă împotrivă-ne, ca o imensă jignire a omenescului".

Pentru ca acest "omenesc" de tip umanist-revoluționar să nu fie jignit, s'a dat satisfacție cronicarului dela Iași: Paul Goma a fost într'adevăr redus la muțenie într'o închisoare din România din care n'a reieșit decât bolnav și epuizat.

Denunțătorii au salvat "omenescul": pe tăcerea lui Paul Goma obținută prin astfel de metode s'a întins corul lor suav, plin de har, ca a unor oameni care niciodată n'au înfulecat din blidul națiunii și de pe tonetele patriei, care n'au scos panglicile lozincilor pe nas, și mai ales - aici au dreptate, n'au cerut nicicând niciun fel de libertate și niciun fel de drepturi pentru năpăstuiții lor semeni.

De corul acesta trebuie să ne aducem mereu aminte pentru a măsura și mai bine ceea ce nu poate fi un scriitor și unde nu trebuie să se situeze: la avangarda poliției politice.

Monica LOVINESCU

SCRIITORII ȘI CUTREMURUL

Virgil IERUNCA

"Scriu pe cutremure". Astfel își începea un poem din prima carte pe care o publica în 1965 un poet aproape necunoscut: Marin Sorescu. Prin această confesiune Marin Sorescu caracteriza metaforic destinul însuși al creației în România. (Poemul său se întitula dealtfel, semnificativ, "Creația"). Din vechimi și până astăzi, creația a fost, la noi, amenințată de tot felul de seisme, cele mai multe istorice. De totdeauna, Românul a trebuit să plătească, uneori prin jertfă, voința lui de a mărturisi pentru ceea ce îl depășește: frumos, bine, adică tot frumos. Marin Sorescu n'a greșit când a așezat voința de creație a Românului sub semnul mitic al Meșterului Manole. Cutremurele, la Marin Sorescu, erau însă simbolice. Și e firesc pentrucă, în raporturile cu realul, arta își are canoanele ei. Astăzi când țara întreagă a fost sguduită de un cutremur real, când realitatea însăși depășește, prin nefericire și năpastă, ficțiunea, literatura care se face în jurul evenimentului suferă - și revistele literare ne-o arată din plin - de un mare păcat: literatura suferă de . . . literatură. Vrem să spunem prin aceasta că în acest moment de grea încercare prin care a trecut România, ceea ce ar fi trebuit să triumfe în presa ei literară ar fi fost un mare spirit de decență, de sobrietate, de cumpănă și de măsură. Or, ce vedem? Cu excepțiile la care ne vom opri mai departe, restul e un abuz de fraze mari și sforăitoare, de cuvinte golite de acea flacără secretă a convingerii. Un fel de moloz verbal care insultă parcă ruinele și victimele din pricina aceluiași ritual al lozincilor, din pricina acelorași litanii care convoacă formula, clișeul, stereotipia în acțiune.

Un ins care în România are totuși statut de scriitor, Ion Niculescu, scrie negru pe alb, în "Contemporanul": "Forța de neclintit în fața oricărui tragism este Partidul Comunist Român, voința întregului popor român." Și mai departe, pentru a sublinia că în aceste momente tragedia este, de fapt, înfrântă, de omul tuturor providențelor, Niculae Ceaușescu, același Ion Niculescu afirmă, fără nicio pudoare, fără cea mai elementară decență: "Inimos și curajos, lovit pentru fiecare în parte ca pentru el însuși, prin vrerea noastră a tuturora și în numele nostru al tuturora, Președinte al Țării, Nicolae Ceaușescu, os din osul poporului român, face ca fruntea noastră să nu se cutremure în fața lumii și inima noastră să nu se înmoaie în fața niciunui cutremur".

Imbecilitatea e solemnă. Uneori însă ea este și lirică. Așa de pildă un fel de prozator mediocru care nu s'a lecuit nici până azi de sechelele stalinismului, Al. I. Ștefănescu, devine odată cu zguduitura și poet. Lirismul lui stă sub semnul dialectic al unui partid răscumpărător al tuturor cataclismelor, fie ele și naturale:

"București, "oraș al prăbușirilor",
oraș al cutremurelor, al bombardamentelor
crudul meu bătrân tată
care m'ai pedepsit

Dacă n'aș ști că ești orasul celor mai frumoase toamne,
că ești orașul Revoluțiilor Române,
că ești inima comunistă a țării și poporului meu,
te-aș blestema.

Cum însă Bucureștiul e "inima comunistă a țării", "poetul" îl cruță de blestemele lui. Și cu asta tot Românului îi e bine! S'a dus cutremurul, și am rămas cu inima partidului! Ce-și pot dori mai mult victimele? Bine că s'a născut - în inima însăși a Bucureștiului - un nou poet care să arate celor întristați și nefericiți calea împăcării cu soarta!

In escalada lipsei de pudoare, cu o fluvială retorică în care a devenit un inimitabil meșter, Adrian Păunescu scrie o poezie de 350 de versuri în care se ocupă și de cutremur și de salvatorul lui. Cutremurul e tratat într'o tonalitate de cronică rimată:

De ce acestea toate? De unde până unde?
Că nu fusesem totuși la astea programați?

Dar dacă tragedia care s'a abătut asupra țării e repede expediată, în schimb salvatorul ei devine centrul unui imn aproape regal. Adrian Păunescu îl majusculizează pe toate părțile - "Omul" e scris mereu cu litere mari - îl face erou și icoană. Ba chiar și poet. Poet ca Adrian Păunescu. (Cităm din acesta din urmă):

Ne-a fost mai greu ca-n moarte trăind acest cutremur
Cînd se sucea pămîntul ca un frunziș de pom,
Si nici acum nu sîntem pînă la capăt limpezi,
Dar mai avem nădejdea că toți ne sîntem oameni
Si că s-a-ntors în țară întîiul nostru om.

Cînd l-am văzut, în zorii primei cumplite zile,
De după catastrofa prin care am trecut,
Simțeam că nu mai sîntem așa de triști și singuri,
Că nu ne lasă Omul, că s-a întors în grabă,
Pe-aeroport, acolo, grozav de abătut.

Desigur, nu e nimeni în stare să oprească
Astfel de catastrofe, astfel de tragedii,
Dar omul care vine, de oriunde se află,
Chiar sub amenințarea aceleiași ursite,
E omul lîngă care putem și noi muri.

Ce palid era Omul, ce noapte străbătuse,
Ce noapte-ngrozitoare de chin și de nesomn,
Si semăna la față cu toți plugarii țării,
Cu muncitorii țării, cu cărturarii țării,
Părînd totdeodată icoana unui domn.

Si-a mers de-a dreptul-n calea fatalității noastre,
Ca un viteaz ce este; călca solmen și trist.
Stiu că-n acele clipe plîngeam și eu văzîndu-l
Cum pune pasul parcă pe un pămînt de inimi,
Si nu-mi era rușine nici mie că exist.

Aș vrea să trecem bine această încercare,
Să te aud cum țării vei spune poezii,
Cum vei chema-o iarăși la muncă și la luptă,
La glorie, la viață, la cinste și candoare.

Credem că niciodată în istoria literaturii române - oricât de greu încercată ar fi fost ea de oportunisme, de ploconeală și tămâie, absolut niciodată, nimeni n'a ajuns pe treapta la care a ajuns Adrian Păunescu. Prin el oportunismul devine nu numai cinic ci și trivial.

Evident că după Adrian Păunescu e greu să mai cumpănești contribuțiile celorlalți scriitori de ocazie care prin vorbăria lor indecentă situează tragedia prin care trece țara într'o zonă de literatură comandată, inautentică. Deaceea nu ne vom mai opri nici la sonetele lui Grigore Hagiu - țara se cutremură și Grigore Hagiu scrie sonete! - nici la proza de lacrămi fabricate a unor Al. Căprariu, Alexandru Balaci, Mircea Radu Iacoban, Pop Simion, Haralambie Tugui, George Radu Chirovici, Vasile Rebreanu, etc, etc. După cum nu ne vom mai ocupa nici de tineri fără tinerețe ca Alexandru Papilian, Lucian Avrămescu sau Viorel Varga.

Vom alege deci câteva texte care sunt la înălțimea momentelor tragice prin care au trecut oamenii în acest Martie întunecat.

Geo Bogza publică un text destul de revelator despre un București aparte - un București vulgar și grosolan - dar pe care marea încercare l-a transfigurat. "In ultimii ani - scrie Geo Bogza - mă despărțisem tot mai mult, în sufletul meu, de locuitorii acestui oraș, de noii locuitori ai acestui oraș, care îmi apăreau tot mai zgomotoși, tot mai repeziți și egoiști, tot mai lipsiți de politețe. mulți dintre ei grosolani și vulgari, respingând cu ostentație educația ce li se va fi făcut acasă sau la școală. Dar în acea noapte, pe niciuna din străzile pe care am umblat până la ziuă, nu am zărit vreo scenă care ar fi putut leza simțul moral al cuiva. Cred că, de data aceasta, nenorocirea a scos la suprafață ceea ce e mai bun în noi. In fața necrezutelor mormane de ruine, miile de oameni care, mânați de curiozitate, soseau din cartierele rămase întregi, priveau tăcuți, cutremurați în toată ființa lor, cuprinși de o imensă consternare. Consternarea, mi-am dat seama în acea noapte, poate fi una din formele civilizației umane". Intr'adevăr, există momente crude, tragice chiar, în care oamenii, nevoiți să trăiască în totalitarismul minciunii, se regăsesc în ceea ce au mai bun în ei, momente în care reapar la suprafață generozitatea, dăruirea de sine, redobândesc limbajul adevărului. Eroul lui Boris Pasternak, Doctorul Jivago, în momentul când a isbucnit războiul simțea - în ciuda ororilor - un fel de renaștere a întregii sale ființe. Se simțea confruntat cu ceva adevărat: ieșea, în sfârșit, din inerția cotidiană, în care totul era falsificat de ipocrizie, de vorbe moarte, de un fel de birocrație a sufletului.

Si mai important, un text - poate singurul care strivește "poligrafia bolnavă" de artificiu a presei literare consacrată tragediei actuale - de Eugen Jebeleanu. (Din 1971 încoace, Eugen Jebeleanu își răscumpără păcatele printr'o atitudine de curaj și demnitate regăsită). Autorul lui "Hanibal" semnează un poem - omagiu în care evocă pe A. E. Baconsky și - în treacăt - și pe Virgil Gheorghiu. E un poem amar, fulgerat de revoltă netravestită, un poem negru care pălmuește, parcă, întreaga literatură convențională a ceasului de față:

Virgil . . .
Si tu cel care-ai simțit
cadavrele în vid,
cel pe care - ultima oară- l-am întâlnit
într'o grădină a eternității
unde plutește harfa mea blondă,
dormi acolo, unde voi veni și eu nu peste mult timp,
Anatol. Ne vom revedea
departe de târâtoare, departe,
de cei care te-au disprețuit,
ne disprețuiesc, nefericiții . . .
Căci ei sunt surzi și la straniile tobe ale pământului,
și la sinistra darabană a lunii.
Repede ați înoptat . . .
Ei nu înoptează niciodată.
Strălucesc.
Ați înoptat, fără să ne spuneți măcar un "bună seara",
chiar dacă un pic ironic.
Ne-ați lăsat pe pământ.
In noapte. Noapte. Si mi-e
din ce în ce mai frig.
Aș striga, și trebuie să tac.
Poate este mai bine.
De jur împrejur este atâta zgomot.

Rechizitoriul lui Eugen Jebeleanu împotriva târâtoarelor ne scutește de concluzii.

Virgil IERUNCA

TRĂITE ÎN ÎNCHISORILE RESERISTE

SENECA . . . LA "TALPA IADULUI"

I. A. ȘEITAN

Am fost anchetat în legătură cu grupele de partizani ale Colonelului Arsenescu și fraților Arnăutoiu, din munții Bucegi și Făgăraș, unde fusesem și eu pentru o perioadă de timp. Deoarece Colonelul Kolasek, Comandantul Securității din Brașov, nu reușise să scoată nimic dela mine, am fost transferat pentru continuarea anchetei la Ministerul de Interne din București.

Ajuns cu mâinile încătușate la acest teribil și groaznic loc, am fost repartizat la al doilea subsol, care în lumea deținuților politici este numit "TALPA IADULUI". Din cauză că chinurile aplicate de securiștii comuniști, celor cari au avut nenorocul ca să fie deținuti aici, au fost asemănătoare cu cele din poveștile despre fundul Iadului.

Am fost repartizat într'o celulă în care se aflau: Un polonez, acuzat de spionaj pentru americani; un legionar; și-un evreu elvețian, băgat în lotul petroliștilor. In mica celulă se aflau doar două paturi de fier pe care trebuia să dormim patru inși. La Talpa Iadului până și gardienii de pe coridor vorbeau între ei numai în șoapte, ceea ce întărea și mai mult groaza și teama de necunoscut.

La camera de toaletă eram scoși de cinci ori pe zi, dar cu ochelari negrii pe ochi ca să nu putem vedea nimica. Cu toate acestea, după fiecare scoatere, un gardian inspecta pereții toaletei pentru a vedea dacă nu cumva vre'un deținut a scris ceva pe ei.

Intr'o zi, gardianul deschide ușa celulei și întreabă cu un ton țipător:

-Care dintre voi este Seneca?

Ne uităm cu surprindere și mirare unii la alții, și nu răspundem nimica. Gardianul deschide din nou gura și ne avertizează că dacă în timp de zece nimute nu-i vom spune care dintre noi este Seneca ne va trece la camera de tortură.

Intre noi nu era nici unul Seneca și nu puteam să știm despre ceea ce este vorba. De aceea când s'a întors gardianul eram încă complect buimăciți și destul de înfiorați de amenințarea cu camera de tortură.

Din această stare, am căutat să-i explicăm că nici unul dintre noi nu este Seneca, și că n'avem nici o cunoștință despre vre'un ins cu asemenea nume.

-Nu știți?! . . . Nu știți?! . . . Mama . . . voastră!!! . . . Banditilor!!!. . . Nu vreți să spuneți. . . Am să vă spun eu: Seneca este un mare bandit și criminal legionar. Să-mi spuneți acuma, unde este Seneca??

Atmosfera era grea și era ușor de intuit că vom fi luați în primire de tortura dela "Talpa Iadului". Speriat de acest spectru, polonezul rupe tăcerea și spune:

-Seneca fost aici, dar plecat Jilava.

Gardianul a rânjit cu satisfacție că a dat de urma lui Seneca. Drept mulțumire, ne-a amenințat că ni-se vor face acte pentru complot de tăinuire.

La câteva zile, am fost luați câte unul la cercetări în legătură cu cazul Seneca. Căci a fost căutat și n'a fost găsit la Jilava. Cu această ocazie am aflat și despre ceea ce în fond era vorba. După ce celula noastră folosise camera de toaletă, gardianul a inspectat pereții și a găsit pe unul din ei scris: "Cine știe să moară nu va fi rob niciodată "Semnat" Seneca". Adică maxima consulului și filozofului roman Seneca.

Dacă nu se afla cineva care să-i lămurească pe securiști despre Seneca și celebra lui maximă nu știu ce se mai întâmpla cu noi.

PAGINI ÎNSÂNGERATE DE ISTORIE STRICT CONTEMPORANĂ

DIN DOSARUL UNEI CRIME PUȚIN CUNOSCUTE BALȚILE DUNARII

Radu DUNAREANU

DISCRETIE TOTALA

In cadrul propagandei administrației de la București referitoare la "creșterea continuă a nivelului de trai" la un moment dat după 1965, un loc important l-a ocupat publicitatea legată de amenajarea bălților Dunării (și a Deltei, de care va fi vorba altă dată).

Desigur, protejarea pământului de furia apelor, desecarea, irigarea, sunt măsuri salutare în sine. Bălțile Dunării desecate acum-produc recolte (bine-înțeles raportate ca record) de porumb, menite să sporească numărul vitelor. Dar populația stă la cozi disperate ore în șir pentru oase, atunci când vin. Consumul de carne pe cap de locuitor este cel mai scăzut din Europa, chiar după statisticile CAER. România a ajuns să importe grâne și pește de apă dulce, iar populația din zona limitrofă Dunării nu mănâncă pește proaspăt cu anii. Nu se poate nega însă că nu sunt magazine pline în permanență cu carne, pește și în general cu ce trebuie. Chiar și cu fructe exotice. Sunt prăvăliile "speciale" de pe lângă comitetele județene și orășănești de partid și cele pentru diplomați.

Ce vrem să spunem: că efortul de a amenaja Bălțile Dunării, pe lângă efectele catastrofal imprevizibile peste ani, datorită dezechilibrului ecologic creat de incompetență și inconștiență, a avut un cu totul alt scop real: acela de a concentra în lagăre de exterminare, complet ferite de orice contact cu opinia publică, mari mase de arestați și condamnați politici. Iar în acele inele de apă ce înconjoară cele două mari insule dunărene erau mai sigure decât orice lagăr cu sârmele lui ghimpate. Discreție totală.

Ar fi fost un alt loc și mai ferit, pentru exterminări: Insula Șerpilor. Dar acela a fost subtilizat de ruși cu concursul patriotic al administrației sovietice de la București.

CONDAMNARILE ADMINISTRATIVE

Regimul comunist de la București, înfipt ilegal în spatele unui popor, a avut tot timpul "complexul legalității". Mulți oameni au fost uciși discret pur și simplu au dispărut, mai ales după prăbușirea de la 23 August. Totuși, pe cât i-a ajutat învățătura primită de la consilierii sovietici s'au străduit să se acopere cu justificări legale. Si n'am înțeles de ce, ei afirmând sus și tare că sunt o formă politică veșnică. Cine să-i mai tragă la răspundere în fața istoriei? Si totusi. . .

Securitatea aresta, fixa pedepsele, tribunalele militare mergeau șnur cu confirmarea acestor pedepse și teribila dictatură a minorității, zisă muncitoare, funcționa conform doctrinei importate. S'a produs o defecțiune la un moment dat. Oricât de expeditiv ar fi lucrat "magistrații" militari, totuși cantitatea enormă de hârtie ce trebuia măcar semnată, îi depășea. Computere judiciare nu erau, iar pe vremea aceea cibernetica era o știință "profund reacționară". Victimele nu putea fi încarcerate și omorâte fără o condamnare, cât de cât, dar să fie ceva, acolo, pentru posteritate.

Nu știu cine (dar a avut în orice caz scânteia geniului crimei) a inventat noțiunea "CONDAMNARILOR ADMINISTRATIVE" . Nu căutați în nici o enciclopedie deoarece noțiunea nu există legal. E unică în istoria legislației. Comuniștii români dețin patentul și prototipul. Nici chiar rușii nu l-au folosit. Mecanismul era simplu. Fără nici o bază constituțională, Ministerul de interne a fost delegat și împuternicit ca, în afară de arestări să fixeze și o anumită condamnare. Astfel, un om era arestat și i se punea în față un petec de hârtie prin care era "încunoștiințat" că e condamnat la 12,24,36 sau 60 luni închisoare. Adică cinci ani. Terminologia era în luni, nu în ani ca în justiție. Maximum 60 luni, dar se puteau repeta. Omul arestat nu știa pentru ce este arestat, nu avea cunoștință de nici un dosar. Mai grav era că mulți dintre cei condamnați chiar de justiția militară, la expirarea mandatului de execuție erau informați că mai au de executat încă atâtea luni. Fără comentarii.

Unii suportau aceste condamnări administrative la un loc cu ceilalți condamnați mai legal, sau - de cele mai multe ori-în lagăre speciale, separate. Mulți nu s'au mai întors. Nu se va ști niciodată câți, pentru că de pe urma lor nu au rămas nici măcar statistici. Au fost literalmente la discreția securității, fără nic un control, fără nici o justificare. Unii au scăpat. După ieșirea din acel con de întunerec al condamnării administrative, reapăreau în lume într'un mod ciudat. Nu li se punea la dispoziție nici o hârtie care să justifice anii în care pur și simplu nici nu au existat în viața civilă, nu aveau voie să spună unde au fost, cât și ce au făcut. Erau cadavre înviate. O parte din ei, după aceste stranii întâmplări, primeau cadou și câțiva ani de domiciliu obligatoriu, nevoiți fiind să trăiască în cine știe ce margine de Bărăgan și să lucreze ca argați la fermele statului, fără putință de comunicare cu orice altă localitate și cu dreptul de a primi percheziții le inopinate de la milițienii și securiștii locului. Dej a profețit despre Canal că va fi "cavoul în care vom îngropa burghezia română" Nu se știe ce a înțeles acel delicvent de drept comun prin burghezie, dar într' adevăr canalul a fost un cavou. O hecatombă de cadavre inocente.

Insă deși principiul "vinovat - nevinovat, canalul trebuie terminat" funcționa din plin, lagărele de acolo erau insuficiente. Cu toată rata ridicată a mortalității, victimele se adunau mereu, mai multe decât golurile lăsate de cei morți. Si atunci s'a deschis o nouă zonă de lagăre: BALTILE DUNARII-

ETAPA 1

PROVIZORATUL SI CRIMELE IN PRIPA

Documente scrise nu am avut la îndemână. Doar mărturiile supraviețuitorilor, foarte puțini, foarte înfricoșați de a povesti ceva, mărturii colectate cu răbdare și migală, din discuții disparate, ani în șir. Muncă de Sisif, pentru care avem o dureroasă mândrie.

Etapa I a început în 1950, toamna. Aglomerația de arestați a surprins administrația României fără lagăre pregătite. Dispoziție de provizorat: noi lagăre în Bălțile Dunării. Sediul principal-la Salcia. Pe atunci Balta era o întindere de păduri de salcie, terenuri vag și sporadic cultivate după război, umezeală, sursă de paludism. Primul lot a sosit la centrala viitoarei zone concentraționare, Salcia. Loc ce nu figura pe hartă. Nici suflare de om. Iarna, uneori, lupi, când îngheța Dunărea. In zonă nici un drum. Doar o intenție: drumul așa zis al "Contelui de Roma". N'am aflat de unde vine numele acesta. Prin locurile acelea a fost cândva un castru roman cu ziduri de lemn și piatră, distruse de administrația lagărelor în etapa a doua, fără a anunța specialiștii. Un alt trecut distrus. De secole, nimic. Bălării grase, apă, vânt, frig și multă umezeală.

Primii nefericiți erau în majoritate "administrativi", foarte mulți ridicați pentru că au avut ceva stare, așa zisii "chiaburi" și "sabotorii". Apoi fel de fel de suspecți politici cu etichete penibile, găsite de securitate. Printre ei amestecați, nu întâmplător, criminali de drept comun. Pleava care apare obișnuit și se înmulțește după catastrofele istorice. Paznici-o mână de țigani analfabeți, foști și ei clienți ai închisorilor. Nu știm dacă de la început a fost comandant unul Pavel, dar el a fost în majoritatea timpului. Au fost aruncați din șlepuri, pe pământ, ca și primii deportați din Australia. Paznicii au avut corturi. Victimele nimic. Prima noapte a debutat cu o ploaie rece, câinoasă, de toamnă, care a ținut o săptămână. Se lucra ca în junglă, pentru defrișat și amenajat niște adăposturi, numite ulterior, pompos, bărăci. Dormitul pe paie, direct pe pamânt.

Si a început munca de îndiguire a Dunării. Fără planuri și supraveghere tehnică adecvată. Se săpau gropi pentru așa zisul dig și se căra pământul cu ce se putea, de multe ori cu tărgile, roabele fiind o invenție tehnică mult prea avansată pentru nivelul socialismului în mers. Digul, un val de pământ, de circa un metru înălțime, având la bază cam un metru și jumătate, era doar pretextul. Scopul era tortura, crima. Instinctele deslănțuite prin ațâțare aveau teren fertil de activitate. Probabil că și aici au lucrat planurile lui Nikolski cel care a supravegheat și dirijat și crimele reeducarii de la Pitești. Dar un cuvânt greu a avut de spus și fantezia morbidă a conducătorilor securiști localnici. Metoda a fost mai rudimentară, nu chiar așa de rafinată ca la Pitești, Gherla, Tg. Ocna sau Canal. Victimele erau organizate în brigăzi, iar brigadierul, un criminal de drept comun, era înarmat cu o bâtă primitivă și avea drept de viață și de moarte asupra celorlalți. Dimineața la ieșirea la muncă din lagăr comandantul Pavel întreba pe fiecare brigadier: "Câți ai mă?". Răspunsul, să zicem, 48. "Desearǎ te întorci cu 45" - suna sentința. Seara, brigadierul se întorcea cu 45, numai. Dacă nu, era el unul din cei sortiți să fie minus. Omorârea se făcea pe câmp, la lucru, cu bâta, pentru cel mai mic pretext. Iar pretextele erau din belșug pentru acele fantome chinuite de frig și de foame, în starea ultimă de distrofie. Paznicii, pentru a nu avea probleme cu numărul, sau pentru a nu se crede că a supraviețuit victima și a evadat, dispunea îngroparea celui ucis pe loc, unde se afla. Nu există certitudinea că toți cei îngropați erau cu adevarat morți întotdeauna.

In etapa a doua, generația nouă de victime, săpând la canalele de desecare găseau, în anul de grație 1960-1961, schelete cu fața în jos, cu gamela și lingura lângă ele, îngropate la 50-70 cm. de fața pământului.

Mortalitatea bâtei era ajutată de mortalitatea, să zicem naturală, datorită inaniției, bolilor de stomac și altele. Nu exista nici cea mai elementară asistență medicală, nimic.

Pavel a inventat ceva și mai cumplit: o gheretă de scândură cu două tampoane în interior care se strângeau cu un șurub, ceva cam ca la masa de tâmplar. In gheretă erau striviți de tampoane doi oameni deodată, iarna, la frigul cel mai cumplit, numai în cămașe. Deoarece pământul era înghețat se turna apă fierbinte pe jos pentru a se face noroi, în care victimele stăteau cu picioarele desculțe. La procesul care a urmat, singurul supraviețuitor al acestei metode, care întrece fantezia lui Mengele de la Auschwitz, înălbit complect, a declarat că nu a murit pentru că a stat cu picioarele pe celălalt care murise înainte. Dar nu se poate ști dacă celălalt murise sau disperatul supraviețuitor îl ajutase să moară pentru a supraviețui...

In orice caz supraviețuitorul a fost condamnat din nou, în 1958, pentru un pretext oarecare și a suportat și etapa a doua. Nu știm dacă a mai scăpat.

După un an și mai bine de asemenea industrie a crimei, așa zisul dig a trebuit să suporte prima inundație a Dunării. A fost ca o jucărie. A crăpat din prima noapte peste tot. Comandantul lagărului a dispus ca nenorocitele victime să iasă noaptea pe dig și să pună saci cu pămînt, saci care nu au rezistat. Si atunci a ordonat ca digul să fie sprijinit cu spatele de către deținuții slabi, extenuați și uzi. Digul s'a rupt ca un nimic. Apele noroioase au îngropat de vii pe cei ce le stăteau împotrivă.

In etapa a doua, când se scotea pământ din vechiul dig pentru cel nou lopețile scrâșneau în oase de om.

Am încercat să povestesc aceste episoade unora din țară și din lumea liberă. S'au uitat la mine curios. Literatură de propagandă au zis cei mai mulți. Foarte puțini, extrem de puțini, m'au crezut. Insă tot apusul leșină când aude de lagărele naziste sau de așa zisele persecuții chiliene!

Ruperea digului uman probabil că a întrecut planificarea securității. Ca și în cazul reeducării a urmat un fel de proces, cu ușile închise. Tot datorită complexului legalității. Lagărul a fost închis. Nici nu mai aveau victime în el. Puținii supraviețuitori au fost martori în această mascaradă juridică. Apoi, în 1958, au fost arestați din nou, cei politici. Cei de drept comun au fost dați la fund, înspăimântați de amenințările securității.

Țiganii paznici au fost condamnați la diferite termene de la 6 luni la un an și jumătate, ca pentru furt de buzunare. In 1959, în etapa a doua, majoritatea erau plutonieri. Intraseră în închisoare sergenți dar au fost reabilitați și avansați. Pavel a intrat în închisoare locotenent, condamnat pentru crime împotriva umanității. In 1958 era liber. Ultima informație pe care o avem îl afla maior. Nu este exclus ca acum să fie în conducerea ministerului de interne ca și consilier specialist. (Nici nu e de mirare. Goiciu, comandantul închisorii Gherla, pe vremea reeducării, după meritele sale, a fost numit Director în Galați. A murit în 1964 și i s'au făcut funerarii oficiale și tot tacâmul partinic. Și nu e unicul)

Radu DUNAREANU

CUVINTELE

Ion CICALA

Cuvintele copilăriei mele
erau zdrobite cu ciocanul pe nicovală
de brațul unui barosan cherchelit
ce corbea-n slogane și se înfoia spre Răsărit
ferecând, zicea el, o altă roată a lumii.

Cuvintele acelea, scrâșnitoare, din oțel călit,
menite stârpirii de suflete
atât de mult m'au îngrozit
că deși primul la abecedar
mi s'a făcut lehamite de școală
și visam să mă fac pescar.

Intr'o zi însă, tata mi-a adus o carte
cu pagini din faguri și cuvinte de miere
cu care m'a prins și prins am rămas
-lucru de care ca pentru viață-i mulțumesc-
era biblia sufletului românesc:
un Eminescu, editura Delafras.



DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ȘI DE BIRUINȚĂ ALE NEAMULUI



DIN ISTORIA DE ACUM O SUTĂ DE ANI

PARTEA TREIA

Prof. Mircea MILESCU

In cursul primăverii anului 1877, diplomația românească a stat în fața celui mai epuizant și riscant examen.

Negocierile de la Londra și Constantinopol (1876) n'au dus la rezolvarea crizei în Balcani. Puterile Europene asistau în continuare la actele de demență politică și de cruzime inumană ale Turciei. Rusia putea acum să deslănțuie toată propaganda panslavistă a eliberării crestinilor din Balcani, pornind un războl destinat să demoleze edificiul putred al Sublimei Porți, să cucerească Constantinopolul și să-și anexeze strâmtorile. Prin conferințele amintite, Europa crezuse că va fi posibil să îmblânzească Poarta, să o determine să treacă la reforme democratice și să acorde drepturi creștinilor din Balcani dar negocierile au eșuat. Turcia nu mai era cea de la 1828; patriotismul fanatic al tinerilor Turci și Constituția din 1876 dovedeau că noua politică era o formalitate care să dea o față nouă stării anacronice de lucruri din Imperiul Otoman sorțit pieririi. Chiar sub noua constituție "democratică" din 1876, Turcia comisese cele mai abominabile crime și masacre în masă în Bulgaria răsculată.

Față de România, Sublima Poartă, devenea tot mai dușmănoasă, în ciuda faptului că Guvernul Român nu-i dăduse motiv să o facă.

Năvălirile boșhuzucilor, sechestrarea vaselor pe Dunare și destituirea lui Ghica, agentul român la Constantinopol erau acte necugetate împotriva unei țări care putea să-i fie de folos Turciei. Mai mult, turcii bombardează orașele românești, Calafat, Giurgiu, Brăila. Pe malul stâng în care nu se aflau nici trupe românești, nici trupe rusești, "trăgeau și asupra spitalelor, fără nici un fe' de cruțare" scrie Iorga.

Dar din momentul în care Constituția turcă din 1876 declara principatele române ca provincie "privilegiată" iar românii fiind considerați otomani, supuși ai Sublimei Porți, de ce aceste provocări la război? Proclamarea independenței și perspectiva colaborării cu rușii, au venit abia mai târziu și ca efect al acțiunilor Porții. Creind și întreținînd stare de război cu România, aceasta era și de așteptat ca să se proclame independentă.

M. Kogălniceanu în Nota sa către agenții diplomatici români din străinătate declara: 'Sprijiniți pe dreptul nostru și dreptatea cauzei noastre (. . . .) vom face tot ce datoria noastră față de țară ne impune pentru a apăra solul nostru".

Referindu-se la independența proclamată, Kogalniceanu remarca în continuare, în aceași notă: Independența absolută a României a fost proclamată de toate glasurile autorizate ale țării. Guvernul și poporul au luat hotarârea fermă să o apere cu arma în mână ca și integritatea teritorială cu care se găsește de acum identificată în ochii întregii populații românești.

Dacă față de turci, România a adoptat o poziție conform intereselor patriotice, declarându-se independentă, față de ruși nu a fost posibilă o soluționare clară și definitivă.

La 4 Aprilie 1877, Guvernul Brătianu semna Convenția cu Rusia dându-i permisiunea să treacă trupele imperiale spre Balcani. Dar semnarea Convenției a fost o necesitate pentru România. Cine ar fi putut rezista dorinței și forței Rusiei?

Pe de altă parte, Convenția a avut rostul ei: a salvat principiul integrității teritoriale și a păstrării instituțiilor românești.

Aceasta "a fost singura politică posibilă" remarca Iorga în "Correspondence sous le Roi Charles-Ier". In fața insistențelor ruse, România solicitase părerea și sprijinul puterilor garante, care au răspuns fiecare conform interesului de moment: Austro - Ungaria recomanda să lăsăm trecere liberă Rusiei fără a ne angaja într'o alianță sau cooperare cu aceasta.

Franța ignora problema balcanică; de altfel, izolată în politica europeană de către sistemul Bismarkian, atenția ei era îndreptată spre o politică colonială în Africa. Germania era mulțumită că avea să ofere Rusiei un rival în Turcia: Anglia turcofilă stătea în expectativă deși interesul ei era să pună piedecă Rusiei.

Abandonată de puterile garantoare, România semnează Convenția la 4 Aprilie 1877 care va însemna începutul colaborării cu Rusia. Imediat după aceasta nu întârzie nici reproșurile din partea puterilor europene că ne-am aliat cu Rusia panslavistă!. Era un bun pretext să fim lăsați în compania rușilor.

Proclamarea independenței din 10 Mai , 1877, nu a dus la o schimbare în raporturile României cu statele europene, deoarece nici una din puterile Europei nu se grăbea să recunoască independența României.

In Franța, Ducele Decazes era în fruntea guvernului republican, dar Thiers, marele turcofil avea încă mare influență, deci nu putea fi vorba de un sprijin diplomatic francez. In Anglia, Disraeli, era nemulțumit de România care nu acorda drepturi evreilor și va folosi prilejul recunoașterii independenței încă, aproape, trei ani, pentru a impune României drepturi pentru coreligionarii săi.

Germania lui Bismark vedea independența României prin prisma intereselor firmei Strousberg; Bismark, personal, nutrea o antipatie pentru români. O poziție moderată și mai prietenoasă o arăta Andrassy, ministrul de externe austro-ungur în ciuda ostilității virulente a lui Koloman Tisza și a presei ungurești.

Independența proclamată trebuia impusă în Europa pentru ca România să fie recunoscută în familia statelor europene. Pentru toți liderii români, pentru fiecare soldat și țăran român era limpede ideia că singura cale de-a ne consfinți libertatea și independența, era calea armelor.

Convenția cu Rusia deschisese o posibilitate de colaborare în vederea acestui scop, dar erau multe semne de întrebare pe marginea acestei cooperări.

Rusia nu recunoștea independența României până ce Europa avea să o facă, și aceasta mai ales din cauză că românii se proclamaseră singuri independenți. Țarul Alexandru II ar fi preferat ca România să-și fi primit independența din mâna Rusiei, așa cum a procedat Serbia.

CONTINUARE IN PAG. 7

1877 CENTENARUL 1977

RĂSBOIULUI DE INDEPENDENȚĂ AL ROMÂNIEI

în creația lui NICOLAE GRIGORESCU

TRECEREA DUNĂRII DE CĂTRE ARMATA ROMÂNĂ ȘI MARȘUL STRATEGIC, ÎN BULGARIA, SPRE CAMPUL DE LUPTĂ

Comandor Mircea PETRU

In urma înfrângerilor suferite de armatele rusești la Plevna, la 8 și 18 Iulie, Marele Duce Nicolae, comandantul suprem al trupelor ruse, în telegrama din 19 Iulie adresată Domnitorului Carol I cere insistent sprijinul Armatei Române, menționând că trecerea Dunării să fie făcută " așa după cum doriți ", adică sub comandament român.

Această condiție cerută cu insistență încă din momentul intrării în răsboi de către Domnitorul Crol I și guvernul său, avea la bază:

- Teama și neîncrederea față de forurile politice și militare ruse;
- Prestigiul național, convingerea că aportul armatei române în luptă va fi mult mai evident și apreciat dacă armata română își păstrează independența de acțiune;
- Recunoașterea politică a României ca "aliat" al Rusiei.



Istorica telegramă a Ducelui Nicolae reprezintă recunoașterea oficială de către Rusia a Armatei Române ca " aliat " și implicit, recunoașterea României ca stat independent. Trecerea Dunării de către armata de operații, atât de mult așteptată și dorită, devine iminentă.

Domnitorul Carol I răspunde că s'a dat ordin ca garnizoana din Nicopole să fie întărită cu restul trupelor Diviziei a 4-a și de asemenea s'a ordonat Diviziei a 3-a să treacă Jiul și să preia poziția Diviziei a 4-a, care până la 24 Iulie urmează să treacă în întregime Dunărea, în zona Nicopole.

La 27 Iulie, Divizia 4-a comandată de colonelul Alexandru Angelescu începe marșul strategic din zona Nicopole spre zona de luptă din fața Plevnei.

CONTINUARE IN PAG. 7



CAP DE POD INTRE TURNU-MAGURELE SI NICOPOLE

Pe aici trupele Diviziei 4-a Române au trecut între 16 și 20 Iulie, la sud de Dunăre în zona Nicopole.
Lucrare în creion.



POPAS DE CONVOI DE CARE DE APROVIZIONARE:

Alimente și muniții, apărate de trupele de călărași și roșiori ce țineau sub supravegherea lor căile de acces.
Lucrare în acuarelă.

1877 CENTENARUL 1977
RĂSBOIULUI DE INDEPENDENȚĂ AL ROMÂNIEI

Comandor Mircea PETRU

URMARE DIN PAG. 6 Cancelarul Gorceacov, venit la București, pe un ton care diferea esențial de cel care fusese întrebuințat în nota diplomatică din 17 Mai, "Că Rusia n'are nevoie de concursul Armatei Române" acum, trecând peste orgoliul rusesc de "mare putere" își exprimă satisfacția pentru trecerea Dunării a forțelor românești, cu atât mai mult cu cât trupele ruse se găseau într'o situație critică.(Memoriile Regelui Carol I, Vol. X, pag.35-39).

Trecerea Dunării și deplasarea spre câmpul de luptă sub protecția trupelor de cavalerie ce țineau sub supraveghere căile de acces spre Plevna- au fost consemnate în nenumărate schițe și tablouri de către pictorul Nicolae Grigorescu, care a trecut cu ostașii noștri Dunărea, a trăit cu ei ostenelile, suferințele și primejdia pe câmpul de luptă, lăsând pentru generațiile viitoare cea mai mișcătoare epopee a vitejiei neamului românesc.

O PARTE DIN ACESTE MARTURII VALOROASE SUNT PREZENTATE MAI JOS :


TRANSPORT PE DUNARE LA CORABIA.
Lucrare în creion.


ROSIOR ADAPANDU-SI CALUL.
Lucrare în cărbune și cretă albă.


TREI ROSIORI VAZUTI DIN SPATE IN MISIUNE DE RECUNOASTERE. Lucrare în ulei.

Roșiorul din primul plan pe cal sur, ocupă aproape întreaga compoziție; este larg tratat, pictat cu multă vervă în trăsături largi și sigure, cu latul pensulei.

El este oprit și obsearvă cu atenție întreg câmpul.

In dreapta, la distanță alți doi călăreți. Unul întors mai în profil, pe un cal bălan, este tratat mai insistent. Misiunea lor este de a cerceta terenul și a descoperi pe inamic.


VEDETA IN CERCETARE.
Lucrare în ulei.

Alți trei călăreți, în mijlocul unui vast teren deluros, sub un cer greu întunecat.

Doi dintre ei s'au oprit și țin la mână calul celui de al treilea, care înaintează pe jos, abia vizibil din tufăriș, cercetând terenul, ca să poată descoperi inamicul. Misiunea lor este să se apropie cât mai mult de inamic, să-i descopere intențiile, să-l observe și să înștiințeze imediat pe comandant. Cu un cuvânt, cavaleristul este urechea și ochii șefului.


SPIONUL DESCOPERIT ESTE AJUNS DIN URMA DE CĂLĂRAȘUL ROMÂN. Lurare în ulei.

" Ce vifor de mișcare și ce epresie supremă de încordare ! Iată, călărașul nostru a ajuns pe spion din fugă, a ridicat sabia cu atâta îndârjire, cu atâta veșnică mânie, că parc'o și auzim vâjiind în aer, și capul turcului, plecat cu frică sub lovitura morții degeaba se mai ferește, îl și vedem despicat ; poate în aceeaș clipă se vor rostogoli amândoi, căci turcul a scos revolverul și a tras, un alt călăreț sosește și el în goana calului, o tragedie zărită la lumina unui fulger; totul e fioros: cerul de plumb, apusul de sânge, scăpărarea de lumină în fund, goana nebună a cailor cu ochii aprinși, cu urechile ciulite și cu coama sburlită și coada fuior, gestul hotărât, scrâșnitor al călărașului ce dă strașnica lovitură, mișcarea tâlhărească a spionului, care în clipa din urmă scoate revolverul și trage, - toate parcă sunt anume alese și puse acolo ca să te îngrozească. Si dacă a fost vr'odată artist pe lume ca să se gândească mai puțin la efecte, la ce vei simți tu și la ce ai putea spune în fața operei lui- acolo, fără de îndoială a fost Grigorescu" (Alehandru Vlahuță:Pictorul N.Grigorescu, Viața și opera lui.Edit. Casei Scoalelor. București 1910)


OFITER DE ROSIORI RANIT
Lucrare în ulei


PRIZIONER TURC
Lucrare în ulei

Grigorescu reușeste să redea momentul de depresiune al ostașului rănit. Așezat pe scaun, fizionomia lui exprimă slăbiciune.


CALARET TURC
Lucrare în creion

Descoperit a luat-o la fugă în galop, ca să scape de patrula română

DIN ISTORIA DE ACUM O SUTĂ DE ANI

URMARE DIN PAG. 6

După ce trupele rusești au trecut Prutul în România, Țarul Alexandru II și Marele Duce Nicolae și-au stabilit Cartierul General la Ploiești.

Vizitele reciproce între Țar și Domnitorul Carol, schimburile de vederi ale acestuia cu Marele Duce erau interpretate ca un semn de bunăvoință și lealitate rusească față de cauza României. Gesturile de curtoazie ale Țarului Alexandru II față de familia domnitoare i-a flatat pe români.

Românii greșeau insă. Țarul dăduse respectul cuvenit unor Hohenzollerni mai ales că Principesa Elisabeta se înrudea cu familia imperială.

Gestul nu se referea la România care era considerată încă parte integrantă a imperiului otoman, o simplă provincie vasală Turciei.

Cuvernul Român urmărea să exploateze campania anti-Otomană a Rusiei printr'o colaborare limitată cu Rusia, prin acțiune independentă, cu o bază de operații proprii sub comandă romanească.

Tocmai de aceea Rusia refuza prin persoana lui Gorceakov colaborarea românească, folosindu-se de pretextul că Europa nu recunoscuse independența și deci Rusia nu putea să-și alieze un stat vasal Turciei. Mai mult, Rusia nici nu punea prea mare preț pe o armată de 50.000 de oameni ca cea a României, nou înființată de Principele Carol și neexperimentată în războaie. In sânul armatei ruse exista totuși o opinie, ca și cea a Marelui Duce Nicolae, favorabilă cooperării românești, dar cuvântul greu în această privință îl avea Gorceakov și Țarul.

Rusia mai avea alte motive, generale, ca să refuze o colaborare românească.

Ea voia să apară singură ca eliberatoarea creștinilor din Balcani, să nu împartă această glorie nici cu românii, nici cu bulgarii, pe care deasemenea îi refuzase. Mai mult, Gorceakov și Alexandru II voiau să aibă mâinile absolut libere în viitoarele negocieri de pace cu Turcii, să nu fie angajați în nici un fel de promisiuni sau tratate cu popoarele balcanice care aveau revindecările lor istorice.

Din punctul de vedere românesc colaborarea cu Rusia era complicată și umbrită de problema viitorului Basarabiei.

Incă la Livadia, Brătianu aflase de intenția Rusiei de a înlătura complet Tratatul de la Paris (1856) ceea ce atrăgea după sine și cedarea sudului Basarabean, Rusiei.

Kogălniceanu știa acest lucru, la fel Principele Carol, oamenii politici, iar presa românească începea să agite tot mai mult problema.

România se agăța însă de speranța unei colaborări cu Rusia, care fructuoasă fiind nu va mai cere Basarabia la conferința de pace.

Era peste puterea lor de a crede că Rusia să-și înșele propriul aliat de pe câmpul de luptă.

Totuși această posibilitate i-a ținut într'o mare îngrijorare pe toți conducătorii României în tot cursul războiului.

Diplomații români scăpau din vedere un aspect important: In 1856, puterile europene au dat sudul Basarabean Moldovei pentru ca să bareze expansiunea rusă spre sud, spre Dunăre și Balcani. Au făcut acest lucru de teamă și din răzbunare împotriva Rusiei înfrânte în războiul Crimeii.

Europa nu dăduse sudul Basarabean Moldovei dintr' un simț al justiției istorice, pentru că dacă ar fi fost ghidată de acest principiu ar fi redat Moldovei toată Basarabia, nu numai trei județe, pentru că Basarabia în întregime era sol românesc!

Pentru Rusia, sudul Basarabean era punctul care reprezenta umilirea în fața Europei, la Paris în 1856, și evident acum avea ocazia să-și spele umilința luând înapoi județele Basarabiei, (Ismail, Bolgrad, Cahul).

Deci, România spera ca Rusia să păstreze din Tratatul de la Paris exact ceea ce amintea de jignirea suferită. Evident era o naivitate.

Astăzi însă când reconstituim aceste evenimente și atitudini trebuie să considerăm în primul rând patriotismul celor de acum o sută de ani, nu numai a celor de pe câmpul de luptă dar și al diplomaților români, care și-au atras admirația întregii Europe pentru atitudinea lor, a curajului cu care au înfruntat Rusia.

România, desprinsă acum de legăturile ei seculare, avea să intre în încleștarea celor doi uriași, de unde virtutea strămoșească avea să iasă la iveală sub zidul de foc și de moarte al Plevnei.

Prof. Mircea MILESCU



BISERICA CREŞTINĂ





BISERICA ŞI IDEALURILE NAŢIONALE

Preot Dr. Petre POPESCU

Cu ocazia Centenarului Independenţei României s'a scris foarte puţin despre rolul Bisericii Ortodoxe Române la împlinirea idealurilor naţionale româneşti.

In Ţară, s'a scris puţin şi timid, cu frică şi cu jenă, ca nu cumva să deranjeze pe cei care au făcut din Biserica Ortodoxă Română un fel de cenuşăreasă.

Acest articol este o evocare succintă şi el va fi tema unei conferinţe ce va fi ţinută la Detroit, în luna Iulie a.c.

Biserica Ortodoxă Română, dintru început ne-a ajutat la formarea sufletească, ne-a fost suprema forţă tainică ce ne-a ţinut înmănuchiaţi şi ne-a dat putere de rezistenţă să înfrângem presiunile, amărăciunile şi ocupaţiile abătute asupra noastră.

Ori cine ar încerca să scrie o filosofie a istoriei noastre, va găsi cheia înţelesului acestei istorii, în Ortodoxie.

Biserica Ortodoxă a pus temelia unităţii limbei naţionale, a fost ctitora culturii, iar prin cărţile de zidire sufletească, tălmăcite de călugări, preoţi luminaţi sau arhierei, din gândul curat, "să fie mai lesne şi mai uşor a citi şi înţelege, toată seminţia românească". Limba literară a fost scrisă de condeie pioase zămislite pe masa altarului: "Impărtăşanie pentru românimea de pretutindeni"; arta a crescut în mânăstiri: crini de piatră şi de aur în sihăstriile pădurii; mila s'a revărsat din belşug: cu o mână se împărţea Biblia, iar cu alta se împodobeau mânăstirile din Athos şi din tot Orientul Creştin.

Deosebit de Biserica Occidentală, Ortodoxia n'a fost agresivă faţă de progres, ea însăşi îl întrupa domol, duhovniceşte şi trainic.

Când Principatele Române s'au unit în 1859, cele două Biserici din Muntenia şi Moldova, s'au unit într'o singură Biserică, numită Biserica Ortodoxă Română, prin decretul organic promulgat de Domnitorul Ion Cuza, în ziua de 3 Decembrie 1864, iar după proclamarea Independenţei din 1877, abia în ziua de 25 Aprilie 1855, Biserica Ortodoxă Română a fost declarată Autocefală de către Patriarhul Ecumenic din Constantinopol, Ioachim al IV-lea.

Aceste două evenimente bisericeşti, erau urmarea firească a Unirii Principatelor şi Independenţei României, o înlănţuire firească între evenimentele politice şi bisericeşti.

In Provinciile robite dinaintea primului războiu mondial, în Bucovina, Basarabia şi Transilvania, Biserica Ortodoxă Română a fost făclia care între furtuni şi întunerec, între căderi şi desnădejde, a ars mereu şi a luminat, făcând să tresalte inimile fraţilor, să le lămurească lucruri sufleteşti şi să le menţină dorul după fraţii de dincolo. Biserica a fost singura făclie care n'a putut-o stinge nimeni, deşi ea să vârsea cel mai mare bine, sub privirea de ghiaţă şi vijelioasă a stăpânirii străine. Ea a fost nu numai lumină, ci şi căldură de viaţă creştină şi naţională.

Rolul jucat de Biserica Ortodoxă Română în provinciile robite, a fost singur hotărâtor, la înfăptuirea unităţii noastre sufleteşti şi naţionale.

Ce ar fi devenit Bucovina, fără salba de mânăstiri şi biserici, fără Facultatea de Teologie de la Cernăuţi, unde se întâlneau dârjii flăcăi ai Ardealului, seninii fii ai Principatelor Unite şi bravii arcaşi ai Bucovinei, în jurul aceleaşi candele de credinţă ortodoxă şi naţională, a căror deviză era: "Uniţi să fim în cugete, uniţi să fim în cântece, uniţi în Dumnezeu"?

Ce ar fi devenit Basarabia, fără ortodoxismul de profunzime, fără broşurile, fără Luminătorul şi fără clerul basarabean dârz, care a menţinut ideea de solidaritate naţională, limba, credinţa şi viaţa creştină?

Ce ar fi devenit Ardealul, stăpânit de o putere inflexibilă, fără Biserica Ortodoxă, care a jucat un rol major în viaţa naţională, socială, culturală şi bisericească ? Ce ar fi devenit Ardealul fără Mitropolia neuitatului Mihai Viteazul şi a lui Andrei Şaguna, fără seminarul, fără liceele, şcolile primare înfiinţate şi ocrotite de Biserică ?.

In Provinciile despărţite de trupul Ţării, Biserica Ortodoxă Română a fost ca un stindard ce nu s'a plecat sub furtuna cotropitorilor, iar în ziua cea mare a întregirei, ea a trecut solemn şi triumfător în fruntea mulţimei bucovinene, basarabene şi ardelene.

Ca urmare firească a întregirei României din 1918, în ziua de 4 Februarie 1925 s'a confirmată prin Tomosul dat de Patriarhul Ecumenic din Constantinopol, Vasile al III-lea, Biserica Ortodoxă Română Autocefală, a fost ridicată la rangul de Patriarhie.

Intre cele două războaie mondiale, Biserica Ortodoxă Română a încercat să armonizeze energiile bisericeşti de pretutindeni, să le strângă într'un mănunchiu şi să le dea un suflu nou, pentru noi cuceriri spirituale.

Sfârşitul celui de al doilea războiu mondial a fost tragic, atât pentru Neam, cât şi pentru Biserică. Ţara şi Biserica ne-au fost din nou sfâşiate prin răpirea Basarabiei şi Bucovinei de Nord. Regimul impus de Moscova este ateu. Celelalte instituţii româneşti au fost desfiinţate, sute de mii de români au murit la Canal, în lagăre, în închisori, întru nevinovăţie, pentrucă şi-au iubit Neamul şi Biserica. Libertatea a devenit literă moartă în constituţia regimului abuziv. Lipsurile, foametea, presiunile şi frica, împiedecă desvoltarea normală a Neamului şi Bisericii.

Chiar dacă astăzi Biserica Ortodoxă Română, are chipul cenuşăresei, ea este unica speranţă, unicul ungher unde se mai poate refugia românul, pentru a-şi salva sufletul ca neam şi creştin, cu virtuţile ancestrale româneşti, de omenie, bunătate şi dreptate.

Destinul Neamului Românesc se joacă din nou, dramatic, în altarele ortodoxe.

In măsura în care altarele ortodoxe vor avea conştiinţa de sine, de a ocroti şi împărtăşi românimei de pretutindeni, speranţă în ziua de mâine, Neamul va ieşi biruitor.

In măsura în care, altarele ortodoxe se vor absorbi în durerile neamului, ridicând pe cei căzuţi, încălzind sufletele reci şi indiferente, îndrumând sufletele greşite şi rătăcite, Neamul va ieşi biruitor.

In măsura în care altarele ortodoxe, vor şti să smulgă pe creştini din tiparele impuse de silnicia străină şi să-i canalizeze spre înţelepciunea firii, norma organică a vieţii româneşti, Neamul va ieşi biruitor.

In măsura în care altarele ortodoxe şi clopotele lor, vor plânge cu doinele, cu mamele, cu feciorii, cu bărbaţii, cu câmpiile, cu fluturii şi păsările cerului românesc, Neamul va ieşi biruitor. Ştiut este, că dela jelanie, până la izbucnirea vulcanică a inimei, nu este decât o răsucire de suflet.

Că ierarhia superioară bisericească din România colaborează cu partidul marxist din Bucureşti, este ştiut de toţi, inclusiv de cei din Ţară şi o mărturisesc între patru ochi, chiar şi ierarhii. Poporul credincios şi preoţii, văd peste statura lor pământească şi aceasta este forţa misterioasă a ortodoxiei româneşti.

Peste ierarhia superioară este mulţimea fără nume a credincioşilor. In ea se plămădesc, ca în adâncimile unui vulcan, devotamente şi elanuri, neindentificate de figuranţii de azi. Acest fenomen propriu al Ortodoxiei a fost subliniat clar şi fără posibilitate de interpretare, de Enciclica Patriarhilor Ortodocşi din 1848.

In situaţia tragică de azi, Biserica Ortodoxă Română, nu are altă alternativă decât să se replieze în străfundurile de origină, să liturghisească, să se roage şi să plângă. Numai aşa, ea va câştiga încrederea poporului şi numai aşa ea va fi capabilă să răspundă la aspiraţiile de libertate, omenie şi demnitate.

Cu Biserica tăcută, chinuită, umilită, înjosită şi cu Biserica care se roagă şi plânge, Biserica din Exil stă în sfântă comuniune spirituală, din Puterea şi Indemnul Duhului.

Preot Dr. Petre POPESCU

Rugăciune

M. EMINESCU

Rugămu-ne 'ndurărilor,
Luceafărului mărilor:
Din valul ce ne bântuie,
Inalţă-ne, ne mântuie
Privirea aderată
Asupră-ne coboară,
O maică prea curată
Si pururea fecioară
Marie.





CRONICI

Literare - Artistice - Culturale din exil și din țară





LES CAVALIERS DE L'APOCALYPSE

ION V. EMILIAN
RECIT DE
JEAN MARCILLY

Iată în sfârșit o carte de război scrisă nu după comunicatele de presă ale Ministerului de Război și nici de un corespondent de presă din Plutoanele de Propagandă, ci de un combatant care a trăit, zi de zi, oră de oră și minut de minut, toate biruințele și toate înfrângerile, bucuriile și durerile lor, Căpitanul Ion V. Emilian.

Ceea ce ridică însă la nivel de epopee această carte, este c'a fost scrisă de un călăraș, despre călărași, împlinind acele cuvinte rostite de toți comandanții școlilor de ofițeri sau subofițeri, elevilor la intrarea lor în școlile respective, precum și de comandanții de regimente, recruților: "Călărețul nu are de cât o singură, mare și ultimă dragoste: CALUL". Și, în cartea aceasta, se găsesc multe pagini de antologie pe tema dragostei dintre călăreț și cal. Dar, în acelaș timp, pagini de cutremurătoare revoltă față de tratamentul pur și simplu bestial și satanic al prizonierilor de război români, și chiar al morților, de către muscalii lui Stalin.

Incepând cu cedarea Basarabiei, în cadrul căreia este descrisă moartea tragică a căpitanului Epure, una din cele mai distinse figuri de călăreț român, și apoi reintrarea și recucerirea Basarabiei, primii morți, trecerea Nistrului și tot drumul de golgotă al Reg. 2 Călărași prin Ucraina, Crimeea, Cuban, Caucaz și Stepa Calmucă, și apoi agonia drumului îndărăt, lăsând în urmă pământ cucerit cu mări de sânge și presărat cu păduri de cruci, cartea aceasta aduce în fiecare pagină a ei, documente istorice trăite în cea mai mare, cea mai cinstită și cea mai glorioasă luptă dusă de soldații români, împotriva celor fără de țară și fără Dumnezeu: CRUCIADA ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI!

Nu, nu, de o mie de ori NU, sfântul nostru război împotriva bezbojnicilor, nu l-a pierdut soldatul român. L-a pierdut mândria și încăpățânarea gotică a nemților, ce, de când sunt în istoria Europei, niciodată n'au gândit europenește, ci numai nemțește, pierzând atât primul cât și cel de al doilea război mondial.

In partea a doua a cărții, sunt descrise evenimentele capitulării și lupta românilor alături de inamici, împotriva foștilor prieteni și camarazi de arme, în Ungaria și Cehoslovacia.

Partea a treia, aduce unele mărturii personale ale autorului din ultimele zile ale războiului, lagărele de prizonieri, eliberarea și începerea luptei peste hoatare împotriva celor fără de țară și fără Dumnezeu, cu riscul propriei vieți.

Scrisă cu nerv, cartea aceasta se citește ca un roman fantastic, captivându-te dela primele pagini și ținându-te încordat până la ultimul rând. Ca atare, ne permitem a o recomanda, cu toată căldura, cititorilor noștri, rugându-i să ia contact direct cu autorul: Dr. I. V. Emilian, Furstenfeldbruck, Jagerstr. 17, West Germany. Cartea aceasta a apărut până acum, în limba franceză și germană, ca atare, cei ce doresc să aibă această carte, sunt rugați să specifice în ce limbă vor s'o aibă.

In ceea ce ne privește, noi credem că această carte, trebue să fie publicată și în limba română.

CRONICAR

IONEL TEODOREANU: SĂ VIE BAZARCA

Ultimul roman al lui Ionel Teodoreanu, scris la repezeală, între 3-20 August 1947, deci în decurs de numai 17 zile și, după câte ne putem da seama, în cele mai tragice condiții din viața sa, când acest prinț al metaforei românești, murea în România socialistă, literalmente de foame, fiind proscris de noua guvernare; confirmă prin conținutul său întrutotul cele scrise în presa exilului despre moartea sa prematură. Căci chinurile studentei Alba David, eroina romanului, în jurul căreia este țesută întreaga acțiune, sunt însuși chinurile fizice și morale prin care trecea la acea vreme autorul, descrise în toată goliciunea și cruzimea, începând chiar din pagina a doua a primului capitol.

Să documentăm deci.

Albă David: "Se ducea, fără să știe unde și de ce. Era atît de lihnită de foame, încît primăvara i se legăna în ochi ca o corabie" . . . (Pag. 30)

Câteva rânduri mai jos, în aceiași pagină, citim:

"- Mă duc la Dumnezeu, să-i spun că mor de foame, că mor, că vreau să mor, că m-am săturat de viață și de oameni. Mor! Asta e cuvântul vieții mele". . .

Da, acesta este cuvântul-testament pe care Ionel Teodoreanu îl lasă posterității, în romanul său ultim: SA VIE BAZARCA, strașnic act de acuzare a nelegiuirii și crimei comise de comuniști



în ura lor oarbă împotriva unora dintre cei mai iluștri scriitori și intelectuali români.

Dar, să mergem mai departe cu documentarea.

In pagina următoare (31), citim: "Iși aminti deodată de mîna întinsă a cerșetorilor. Sigur! E așa de simplu! Intinzi mîna și cineva îți dă. Obolul, așa se cheamă.

"Cerșetor? Ei și? Ca moții" . . .

Revine iarăși în pagina 37: . . . "Dorea lacom s-ajungă la mîncare, la o mîncare oarecare, măcar o îmbucătură care să potolească fiarele din ea. . ."

In Prefața semnată de Silvia Tomuș, care s'a îngrijit cu tipărirea acestui roman apărut în 1971 în Editura Dacia din Cluj, ni se spune că manuscrisul acestui roman al lui Ionel Teodoreanu s'ar fi pierdut, ca, în "Notă asupra ediției" să ne spună că manuscrisul, în creion, ar fi fost "predat de către autor, în 1947, editurii Forum", din București, și că: "O dată cu desființarea editurii i s-a pierdut urma", fiind redescoperit la "Biblioteca Centrală de Stat din București".

Cum era dealtfel să nu se "piardă" manuscrisul acestui roman, în timpul celei mai groaznice cenzuri instaurată de comuniști în România, când, în paginile lui, pe ici pe colo, mai e vorba și de Dumnezeu, Arhangheli, Biserică și rugăciuni. Dar, mai ales, că acțiunea se petrece în timpul războiului împotriva bolșevicilor, Ionel Teodoreanu n'a condamnat acel război, permițându-și doar să spună, și aceasta în termeni generali și în rândul al treilea dela sfârșitul cărții, că: "o idioție: e războiul".

Capitolele acestui roman, scurte, sunt mai mult de cât o simplă înlănțuire a acțiunii, ci mai de grabă adevărate poeme în proză, ce, deși n'au mai putut fi prelucrate și cizelate, sunt totuși de o nespusă frumusețe, prin ambundența metaforelor strict caracteristice lui Ionel Teodoreanu.

Iată câteva exemple culese la întâmplare: "Cuvântul explodă în sufletul lui Ingrid, lăsând funinginie și noapte arsă"; ". . . o vioară răspunse feminin, galeș, subțire, atît de dulce, că toți teii înfloriră în arcușul lui" (Bazarcă); "Casa întreagă era străpunsă, din ceruri pînă-n iad, de o arătare cu ochi albaștri, dulce ca nimic alt, mai dulce ca liliacul alb înflorit pe un mormânt negru"; ". . . arcușul lui Bazarcă lăsă cîntecul tristeții cu morții . . . Cîntă deci cîntece de dragoste pătimașă, cu garoafe în arcuș, și-n sunete cu sîni și coapse de femele". . .

Că manuscrisul acestui roman nu-i de cât o ciornă, aceasta se poate constata încă de la primele pagini. Și, dacă nu s'ar fi "pierdut" atât de misterios și stupid, dându-i-se lui Teodoreanu posibilitatea dea-l finisa, ar fi fost cu adevărat o operă de valoare a literaturii române și chiar universale. Politrucii culturali ai României din acea vreme, au crezut însă altcum, comițând o crimă rușinoasă și odioasă, atât împotriva autorului cât și a literaturii românești.

CRONICAR

POPASURI

VASILE POSTEUCĂ

"DE CE NU VINE PRIMAVARA"
("AMERICA", Nr. 26, 31 Martie, 1960)

". . . Neamul Tăcerii a fost vândut întunericului. Pentru a o putea saluta, primăvara adevărată trebuie creată, cinstită, rugată, plătită cu jertfa adevărului și a dragostei. De noi toți. De-acum încolo" . . .

GEORGE RACOVENANU

"SOLUTIA"
(CUVANTUL IN EXIL: Nr. 14, Iile, 1963)

". . . Contra-mișcări spirituale și politice opuse utopiilor ideologice și acțiunii comunismului în țările în care dreptatea socială "umblă cu capul spart", nu pot izvorî decât din setea de dăruire, din dispoziția de jertfă pentru însănătoșarea popoarelor. Nu e aici vorba de mișcări internaționale, cum ar fi de pildă, mișcarea pentru "Inarmarea morală". Acest fel de mișcări - admițând că nu sunt dirijate din umbră nu sunt altceva decât izbucniri sentimentale. Și teatru. Mișcările cu adevărat anticomuniste trebuie să pornească de la starea de lucruri locală. Căci realitatea nu e pretutindeni aceeași. Aceste mișcări, deci nu pot fi decât naționale. Ele nu pot trece cu vederea realitatea fundamentală care este deosebirea dintre un popor și altul. Limbă, temperament, tradiție, cultură, mentalitate, stări de lucruri, - condiționează, toate, structura unei mișcări de înnoire. Căci despre aceasta e vorba; nu despre propagandă verbală Anticomunistă" . . .

" . . . O astfel de mișcare de salvare națională, spre a-și merita numele, trebue să fie inundată de credința în Dumnezeu și de iubirea de patrie. Membrii ei trebue să se distingă prin capacitatea lor de a se dărui, de a munci și de a se jertfi pentru binele și pentru înălțarea neamului din care se trag. Ei nu pot să nu creadă în învierea neamurilor, așa cum învață biserica lui Christos. Căci în opera mântuirii NEAMUL și PATRIA au un greu cuvânt de spus . . ."

LEGIONARII ANIVERSEAZA SEMICENTENARUL LEGIUNII

La 24 Iunie, Legionarii au sărbătorit 50 de ani dela înfiinţarea Legiunii "Arhanghelul Mihail". Infiinţată de Corneliu Zelea Codreanu, dimpreună cu unii dintre şefii studenţimii române din Generaţia dela 1922, Legiunea a militat pentru Dumnezeu şi Biserică şi pentru o înălţare în cinste şi vrednicie a Neamului Românesc. Pe aceste linii, ea s'a angajat dela început într'o vie acţiune de combatere a comunismului şi-a unei campanii de instaurare a virtuţiilor în viaţa politică şi cetăţenească a ţării.

Dar cu toate aceste frapante năzuinţi idealistice, drumul Legiunii a fost extraordinar de aspru şi de tragic. O puternică lume internaţională care nu vedea cu ochi buni naţionalismul Legiunii; politicieni îndepărtaţi de sufletul ţării care-şi vedeau situaţiile ameninţate; şi-un rege infam şi hulit (care a făcut din palatul regal bordel şi tripou), şi-au unit dimpreună forţele pentru a desfiinţa Legiunea, în câteva rânduri. La fiecare dizolvare, legionarii au fost arestaţi (în chip samavolnic) şi întemniţaţi sau internaţi în grele lagăre sau închisori. Drumul legionar de prigoane şi persecuţii a culminat cu uciderea (prin ştrangulare) a lui Corneliu Zelea Codreanu, în noaptea de Sf. Andrei din 1938.

Dar în ciuda tuturor prigoanelor, suferinţelor de nedescris, şi a uciderilor, de care legionarii au avut neîncetat parte şi după omorârea Căpitanului lor şi a Comandanţilor legionari fruntaşi, spiritul românesc legionar n'a putut fi înfrânt niciodată pentrucă s'a identificat cu năzuinţi din adâncimile sufletului neamului.

Pentru regimul comunist român, la fel ca şi pentru alţii din trecut, românii legionari au fost cei mai temuţi adversari. De aceea legionarii au avut năpraznica soartă ca să constituie marea masă a întemniţaţilor politici din teribilele închisori comuniste.

Duşmanii ei de moarte (de alaltăieri, de ieri sau de azi) au persistat în a ponegri şi acuza Legiunea, în chip şi fel. Mai întâi ea a fost taxată că ar fi comunistă. Apoi a fost taxată că este nazistă sau fascistă. In fapt Legiunea n'a fost niciodată nici comunistă şi nici nazistă. Ea a fost un singur lucru: Un curat şi autentic fenomen românesc.

Din punct de vedere spiritual, Legiunea a fost acuzată că ar fi o Mişcare mistică. In ceeace priveşte această chestie a misticismului, Corneliu Z. Codreanu a spus (la ultimul lui proces din Mai 1938) "Impotriva misticei comuniste care ameninţă lumea cu distrugerea nu se poate lupta decât cu o altă mistică".

Două lucruri sunt în afară de orice discuţie:

Nicio altă mişcare politică din istoria Ţării Româneşti n'a plătit un mai mare tribut de suferinţă, de sânge, de moarte, şi chiar de martiraj, pentru credinţele şi curajul demn al atitudinilor ei.

Iar al doilea lucru este faptul că (după toate cele înfruntate de legionari), la 50 de ani dela înfiinţarea Legiunii, spiritul românesc Legionar este încă foarte viu. Ca să nu mergem mai departe, este destul ca să aruncăm ochii şi să vedem că cele mai multe din înfăptuirile şi activităţile româneşti din exil îşi au baza în resursele inepuizabile ale spiritului românesc legionar. In consecinţă, ar fi pur şi simplu stupid ca să nu recunoaştem marea realitate pozitivă a spiritului legionar din viaţa noastră naţională.

Serafim BRUMAR

VACANŢA MARE

In rânduiala trudei pe pământ,
Noi nu mai ştim c'au fost şi sărbători:
Acelaşi trist, vărgat şi sur vesmânt
Ne'ascunde pielea parcă-i prins de pori

Şi niciodată nu mai năpârlim.
Aceleaşi zile lungi tivite'n noapte,
Aceleaşi nopţi în zori le'năbuşim
Sub namili de pământ, cu palme coapte,

Prin vuet de viforniţi sau prin glod.
In părul ăstui nou destin de vite
Râvnim la tihna osului schilod:
Să nu mai ştim de praznice muncite,

Să ne'nchinăm măcar de-un sfânt Crăciun.
Fără răgaz ne mână'n cârd argaţii,
Ne trag din bolniţi, poate-i vre-unul bun
Că nu şi-a lepădat de tot ficaţii

Ba spun că munca-i de la noi şi-o vrem,
Când fiecare gest ni se măsoară
In dublele cu chin şi cu blestem.
Şi nu le-ajunge ziua până'n seară

Nici noaptea toată, de-ar putea şi globul
L'ar învârti sub soare mai răsleţ,
Să nu mai fim lămpaşi pornind cu zdrobul
De zori, să piară umbra din hârleţ.

In noaptea de «Lumină din Lumină»
Noi strângem mai vârtos de târnăcoape
Iar garda-şi latră strigătul din splină
Să nu-L vedem cum scântee pe-aproape.

Iar când ne-au fost lăsat în râncezeala
Din prici, ca să ciocnim de Paşti, lopeţe,
Ne-au scotocit în miez de noapte ţoala
Să-I prăpădim cuvântul de blândeţe.

Şi zilele se'nşirue'n convoi —
Duminicile'n zeghe şi tânjeală-
Un dangăt surd se'ncumetă spre noi
Trezind o sărbătoare ireală.

Dar dintr'odată toate s'au proptit
Intr'o înverşunată nemişcare:
Escavatoare, răngi şi gabarit,
Canalul tot e stană şi lingoare;

Tăcerea pretutindeni a'mpânzit
Cu fire de păianjen şi uitare
Ce ne-aminteşte c'am copilărit
Şi-am aşteptat cândva vacanţa mare.

Cum răvăşim boccelele cu sârg
Ca nişte urîcioase, vechi ghiozdane,
Adulmecăm departe poame'n pârg
Şi mirosul de pluşuri din vagoane;

Şi fremătăm cu inima uşoară
Că iar vom fi în case, printre oameni,
Aşa cum ne vedeam zburdând la ţară
Când mântuisem cel mai greu examen.

Virgil D. VASILIU

Galeş
18 Iulie 1953

CREŞTINISMUL LA ROMÂNI
ŞI LA VECINII LOR

EU.PREOTEASA

Vom căuta să vedem, fără a intra în prea multe amănunte istorice, cum s'au stabilit vecinii noştrii dela nord şi sud, dela răsărit şi apus, pe pământul pe care trăesc şi azi, dar mai cu seamă, cum şi când au îmbrăţişat învăţătura creştină.

Vecinii din nord şi răsărit, Polonezii şi Ruşii-Ucrainienii au năvălit din Asia, sunt Slavi, indo-europeni. Bulgarii, în sudul Dunării, popor de rasă mongolă aparţinând ramurii finice. Bulgari nu sunt, aşa dar, Slavi ci mongoli slavizaţi, vorbesc limbă slavă. Sârbii, tot în sudul Dunării, sunt Traco - Romani slavizaţi, şi-au pierdut limba. Ungurii, vecinii noştrii dela apus, sunt de rasă mongoloturanică, ai căror strămoşi au fost Avarii şi Hunii.

SLAVII, încep să năvălească pe vremea împăratului Iustinian (527-565), în grupuri mai mici sub conducătorii lor cneji şi jupani. Năvălirea lor este mult amplificată în secolul al 7-lea. Spre deosebire de alţi năvălitori, care au trecut timp de trei secole peste pământul Geto-Dacilor, România de azi, Slavii erau paşnici.

Pe vremea năvălirii lor-după cum vom vedea mai târziu strămoşii noştrii, elementul daco - roman dela nordul Dunării, ca şi elementul traco-ilir dela sudul Dunării erau închegaţi ca popoare aparte şi pe deplin creştinaţi. Cu toate acestea, însă, Slavii năvălitori au despărţit pe Românii dela nordul Dunării de cei dela sudul Dunării. Din cei dela sudul Dunării - ca de pildă Sârbii - o bună parte s'au pierdut în masa cea mare a năvălitorilor, slavizându-se.

Cu toate acestea în sudul Dunării au rămas mulţi Români. Se găsesc, astfel, grupuri compacte de Români pe Valea Timocului, în Macedonia, cu centrul cultural Bitolia (Mănăstire), din Jugoslavia de azi. In Grecia cu centrele: Grebena, Verea (care este una şi aceeaş cetate cu Berea în care a predicat sfântul Apostol Pavel în a doua sa călătorie misionară), Ioanina şi multe altele. In Albania cu centrul Şipsca şi în Bulgaria. Peste vitregia veacurilor şi cruzimea stăpânitorilor, în deosebi în zilele noastre, aceşti Români şi-au păstrat naţionalitatea, limba, portul şi credinţa.

Trecând Slavii în Peninsula Balcanică au dat de germenele noii religii (creştinismul), cu rădăcini mai adânci. Românii din nordul Dunării fiind mai numeroşi de cât Slavii, mai superiori în cultură şi mai fiind şi creştini, şi-au păstrat naţionalitatea menţinându - se în graniţele României de azi.

Să vedem în continuare când şi cine a încreştinat pe vecinii dela nord şi răsărit, sud şi vest:

POLONEZII: Teritoriile din regiunea Vistulei sunt locuite, pe la sfârşitul secolului 5 şi începutul celui de al 6-lea, de triburi de Slavi: Polani, Vislani sau Pomerani. In secolul 9 apare prima formă de stat în Poznan. Mieczisslav I, uneste aceste triburi la anul 962 şi-i stăpâneşte trei decenii. In timpul său a început a intra creştinismul în Polonia, sub formă latină. Poporul, însă, a fost încreştinat de către regele Kazimir I (renovatorul) (1016 - 1050), primind, astfel, creştinismul în mod oficial, sub formă latină.

RUSII - UCRAINIENII: Din timpuri îndepărtate Rusia de azi era împărţită în două părţi distincte: stepa, în partea de sud şi partea împădurită, în nord. In primul secol (secolul apostolic) şi înainte, în partea de sud se întindea Sciţia Mare (Major), unde a predicat învăţătura creştină sfântul Apostol Andrei. Mai pe urmă această parte, stepa, a fost stăpânită de triburi nomade. Partea de nord, cu pădurile, a fost ocupată de Slavi. Prima formă de organizare statală şi de dinastie a Ruşilor a apărut în nord sub Rurik (862 -879) care nu era Slav de origină, ci scandinav. Rurik stabileşte capitala Rusiei în Novgorod (în provincia Leningrad, din ziua de azi).

Strănepotul lui Rurik a fost principele Vladimir, cunoscut ca ţarul Vladimir cel Mare, fiul marelui duce Sviatoslav. Vladimir (988-1015) stabileşte imperiul rusesc între Marea Neagră şi Marea Baltică, mutând capitala la Kiev. Căsătorindu-se cu principesa Ana Romanovna, fiica împăratului bizantin Romanu al II-lea şi sora ÎmpăraţilorVasile al II-lea, se botează creştin. La scurt timp întreaga Rusie a primit creştinismul, sub formă bizantină, prin Constantinopol. Fiind Sf. Scriptură tradusă şi tipărită în limba slavonă, cu mai bine de 100 de ani înainte, de Metodiu şi Ciril şi prin stăruinţa ţarului Vladimir şi a ţarevnei Ana, creştinismul a luat mare avânt în Rusia. Biserica Rusă l'a canonizat fiind popularizat sub Sfântul Vladimir.

BULGARII: Năvălesc din Asia la sfârşitul secolului al 7-lea, prin Sciţia Mică (Dobrogea) aşezându-se în mijlocul Slavilor din Moesia. Au primit creştinismul întâi sub formă latină, apoi sub formă bizantină, din porunca ţarului Boris (852-889) care s'a încreştinat în Constantinopol la anul 864 luându-şi numele de Mihai. Cu ajutorul misionar al fraţilor Metodiu şi Ciril ("apostolii slavilor") şi din poruncă împărătească, întreg poporul a fost botezat la scurt timp.

UNGURII: Au năvălit din Asia, de lângă Urali, spre sfârşitul secolului al 9-lea. (898). Ajungând la Marea Neagră s'au aşezat în sudul Basarabiei, în regiunea numită Ateluzu (cuprinsă între Nipru şi Siret). Bătuţi de Pecenegi, ei trec Carpaţii sub conducerea lui Arpad, aşezându-se între Dunăre şi Tisa, în Panonia. Acest ţinut era stăpânit înainte de Huni şi Avari. Un timp, s'au ţinut de prădăciuni, dar Germanii biruindu-i, i-au liniştit. Aici, venind în contact cu Românii, unii din ei au început a se creştina. Principele ungur Giula (950), ducându-se la Constantinopol, s'a botezat acolo. La reîntoarcere, a luat cu sine pe episcopul Ierotei şi mai mulţi preoţi misionari, ca să-i încreştineze poporul.

Fiind pe timpul despărţirii Bisericii în două, marea schismă, dela 16 Iulie 1054, papii în dorinţa de noi cuceriri, şi-au îndreptat atenţia asupra Ungariei. Regele Ştefan (997-1038) şi-a câştigat mari merite în creştinarea poporului său. El a organizat biserica şi a înfiinţat mai multe episcopii. Papa i-a dat numele de rege apostolic. E socotit ca apostolul Ungurilor, iar după moarte a fost trecut între sfinţi.

EU. PREOTEASA

CÂND SATAN

Visez apus
pe cruce
sus.
Alături de
Domnul Isus...
Mântuitorul nost'
etern,
când lacrimi
stelele
se cern...

Visez apus
îndoliat
Visez Neamul
crucificat.
Aud ciocane,
bătând cuie
când satan
Raraul gâtuie !...

Visez apus
Aud...

Alexandru SILSTREANU

CA NICIODATĂ

Ion DUMITRU

Ca niciodată stirpea mea
Azi să petrecem ni se cădea,
Cu chiot şi joc
Cutremurând
Cercul obârşiei !

Ca niciodată stirpea mea
Azi să petrecem ni se cădea,
Aidoma străbunilor
De sub semnul Lupoaicei !
Aidoma lor,
Când - întorşi din bătălii,
In carul orbitor
Al fiicei înaripate
A lui Pallas şi Styx -
Se porneau în alai
Să se'ntreacă
Pe Câmpul lui Marte,
Şi'nchinând ofrande
Zeilor
Ce le purtase noroc,
Cu cântece şi jocuri umpleau
Cele şapte coline!

Ca niciodată stirpea mea
Azi să petrecem ni se cădea,
Aidoma străbunilor
De sub semnul
Şuierătorului Cap de Lup,
Ce ne'ntrecuţi în bărbăţii,
In Ţara Furtunilor, Tracia,
Cu stăpânii Olympului
Laolaltă sălăşuiau,
Iar la izbânzi,
In pocale
Se războiau,
Şi'n strigăte de slavă,
Vifor de săgeţi
Năpusteau către nori!

Ca niciodată stirpea mea
Azi să petrecem ni se cădea,
Cu toată pompa'naintaşilor -
Ca'n zilele de aur ale Byzanţului
Şi-ale Sacrei Cetăţi,

Sub semnul biruitor al Fiului Omului,
Precum ctitorii Coziei
Şi Putnei,
Precum Viteazul de la Călugăreni,
Şi-a atâtora
Ce-au biruit în numele Crucii!

Ca niciodată stirpea mea
Azi să petrecem ni se cădea,
Cu privirile sus
Şi lauri pe frunţi,
Mândri păşind
Sub arcade!

Cu trâmbiţi şi surle,
Cu salve de tun,
Cu fluvii de flamuri
Şi imnuri tunând către zări,
Braţele MAMEI
Incărcându-le'n
Jerbe de flori !

Ca niciodată stirpea mea
Azi să petrecem ni se cădea,
Aşa cum ne-au vrut
Cei ce-au căzut
La Plevna şi Griviţa,
La Smârdan!

Da, să petrecem cu-adevărat,
Ci nu cu trupu'ncovoiat...
Să petrecem cu toţi -
De la bunici la nepoţi -
In dragoste şi unire,
Cu de la noi pornire,
Nu împinşi din urmă
Ca o turmă
Behăind slogane
Pentru legea
Regilor
De maidane!
Nu cu lanţuri la'ncheeturi,
Nici cu lacăte la guri,
Şi nici pribegi
Peste mări,
Peste ţări !

Ca niciodată stirpea mea
Azi să petrecem ni se cădea,
Cu mii de torţe luminând
Ochii Ţării de Dor,
Cu focuri pe piscuri,
Cu tulnice răscolind depărtări,
Cu zâmbet în suflet
Si cupele pline,
Cu belşug la mese
Si feţe alese,
Ci nu la banchete
De răbdări prăjite,
In tagma slugoilor
Himerei smintite!

Nu stirpa mea, nu aşa,
Ci altcum să petrecem ni se cădea:
Cu fiece ins
Prins
Cu toate baierile inimii dezlegate
In hora frenetică-a Bucuriei
Nesimulate !
Dar,
Ne-am poticnit în cărare
Şi z d r e a n ţ ă ne e
Straiul de sărbătoare!
Transfigurată, faţa
Ne e plină de glod,
Urechile nu ne mai aud,
Ochii nu ne mai văd !

E prăpăd, stirpea mea,
E prăpăd!
Necruţătoare
Săgeata partului
Tot mai adânc
Ne spintecă rana...
Şi ca la Turnul lui Babel
Au intrat băzgodiile'n noi,
Intunecându-ne gândul,
Incurcându-ne graiul,
Spurcându-ne visul
Şi traiul!

Ca niciodată stirpea mea
Azi să petrecem ni se cădea,
Din mii de catapetesme
Clopotând însfârşit:
Ora adevărului şi iubirii,

Ora sfintei Dreptăţi
Şi-a triumfului
Neogoitei tale omenii,
Ora Libertăţii
Pentru tot leatul
Şi peste tot hatul
Scumpei moşii !

Ca niciodată stirpea mea
Azi să petrecem ni se cădea,
Dar, iată,
Ruină e templul Victoriei!
Cu aripi pleoştite
Zeiţa
S-a dus dintre noi!
Coroana de lauri
Schimbată ne e
Iarăşi
Cu una de spini!

Stirpea mea, stirpea mea,
La ce bun să suspini ?...
Nevrednicia noastră, -
Doar ea - a alungat-o !
Din şoimi
De pe-o Gură de Rai,
Iacă-ne, azi,
Cobai,
In laboratorul geniului satanic
Din Ulianov,
Pentru experimentele
Discipolilor lui Pavlov
Şi-a "prea iubitului tău fiu"
Nicolai !

Dresaţi
Şi redresaţi
Am ajuns "receptivi",
Cu reflexe
Inverse, -
Din captivi
Considerându-ne stăpâni,
Si liberi
Cu cătuşe
La mâini,
Dansând la'nmormântări
Si plângând la serbări,
Cu toate legile firescului
Răsturnate -
Literă cu literă,
Carte cu carte !

Ca niciodată stirpea mea
Azi să petrecem nu vom putea,
Ci doar,
Ruşinaţi,
Cu fruntea'n pământ,
In faţa sfintelor moaşte
Ingenunchiaţi,
Prin smerenie să cinstim
Numele celor căzuţi,
Şi legământ
Să ne fie făgada:
Că nu v-om odihni până când
N-om curăţa din nou
De omidă
Livada !
Ca germenele surâsului
Să nu mai piară,
Ci să'nflorească
Vară de vară,
Şi cât de curând
Să petrecem
Cum azi se cădea:
Cu chiot şi joc
Cutremurând
Neciuntit
Cercul sacru-al obârşiei !
Cu trâmbiţi şi surle,
Cu salve de tun,
Cu fluvii de flamuri
Şi imnuri tunând către zări,
Braţele MAMEI
Incărcându-le'n jerbe de flori!

Cu toate baierile inimilor deslegate
In hora frenetică-a Bucuriei
Descătuşate !

ÎNSEMNARI PE MARGINEA UNUI "JURNAL" DE OCTAV ŞULUŢIU

de Stefan BACIU

"Sunt un burghez. În înfăţişare o fiinţă ştearsă şi palidă, înfofolită în palton şi căciulă, cu servieta sub braţ, târându-mi şosonii într'un mers alunecat şi cumpătat, cu vorba cumpănită, ieşind foarte rar din rezerva impusă . . . Aşa m'au văzut ieri Andrei Tudor şi Eugen Jebeleanu, care râdeau de mine: curat tip burghez. Când iau umbrela, tabloul unui profesor gârbovit şi prematur îmbătrânit sau al unui funcţionar de stat, e complect. . .".

Omul care îşi făcea acest autoportret amar şi implacabil în ziua de 2 Februarie 1931, la vârsta de 22 de ani, este Octav Şuluţiu. Publicarea "Jurnal" - ului său în 1975, de către editura "Dacia" din Cluj, în (dealtfel) excelenta colecţie "Restituiri" de sub direcţia lui Mircea Zaciu, reprezintă un caz de-o extremă gravitate, pe de-o parte pentrucă voinţa expresă a autorului, ca manuscrisul să nu fie publicat, nu a fost luată în seamă, pe de altă parte, pentrucă felul în care a apărut, "Jurnal"-ul a fost ciopârţit, desfigurat şi cenzurat de către "editorul" său, Nicolae Florescu.

L-am cunoscut pe Octav Şuluţiu în luna Mai 1935, cu ocazia "Săptămânii Cărţii" la Sala Dalles în Bucureşti, când fuseseră lansate "Poemele Poetului Tânăr", premiate împreună cu volumele de poeme ale lui Virgil Gheorghiu şi Simion Stolnicu, cât şi romanul "Ambigen" al lui Şuluţiu, premiat de editura "Vremea", ilustrat de Ion Anestin. Şuluţiu venise de la Oradea Mare, unde era profesor de liceu, iar eu de la Braşov, unde eram elev al liceului "Andrei Şaguna". Stând de vorbă, mi-a împărtăşit dorinţa lui de-a se muta la Braşov, la o catedră de franceză de la "Andrei Şaguna", pe de-o parte din pricina climei care îi fusese recomandată de medici, pentrucă fusese suferind de plămâni, şi pe de altă parte, ca să se afle mai aproape de Bucureşti, a cărui "viaţă literară", cu prietenii şi cafeneaua lui, nu o afla în oraşele de provincie.

Intâmplător, am făcut împreună călătoria de întoarcere în trenul rapid, aşa că între Bucureşti Nord şi Braşov am avut, în vagonul restaurant, prilejul să stăm de vorbă mai pe îndelete. Cu ocazia aceea a rămas stabilit că Şuluţiu va veni la Braşov cu prima ocazie, îndată după finele anului scolar (1935), ca să vadă la faţă locului ce era de făcut.

Intr' adevăr, după un schimb de scrisori care s'a soldat cu invitaţia lui de-a colabora regulat la revista "Familia", al cărei cronicar literar era, şi după o prealabilă înţelegere cu Tatăl meu, care, printr'o fericită coincidenţă era, în mod interimar, Inspector Sef Scolar, înlocuind pe titularul postului, profesorul Octavian Giurgiu, Octav Şuluţiu s'a prezentat la Braşov, şi în foarte scurtă vreme Tata o obţinut transferarea de la Oradea la Braşov, instalându-l într'o vilă de pe Livada Poştei, unde avea asigurată casa şi masa, în schimbul unor meditaţii de franceză, la care însă a renunţat extrem de curând, fiul doctorului sas la care locuia, fiind, după expresia lui din "Jurnal", un "dobitoc".

Dau aceste amănunte în aparenţă fără prea mare importanţă, ca să asigur că scriu în deplină cunoştinţă de cauză, atât despre om, cât şi despre epocă: între 1935 şi 1937, cât mi-a fost dascăl de limba franceză, a fost prietenul meu cel mai apropiat văzându-ne de cel puţin două ori pe zi: dimineaţa la liceu, iar dupăamiezele, fie acasă la el sau la mine, sau în oraş, când obişnuiam să ne plimbăm şi, pe urmă, să ne instalăm la o masă la cofetăria "Flagner" de pe strada Porţii, sau la cafeneaua "Coroana" de pe aceeaşi stradă, el trecând deobicei să mă ia de acasă, dat fiind că locuia cu câteva case mai sus de casa mea părintească, sub Tâmpa, pe fosta "Lunca Plăieşului", la avocatul sas Polony, la cotitura unde se termina cimitirul eroilor, din care, mi se pare, un colţ se vedea de la fereastra odăii sale de lucru.

După mutarea mea, în toamna lui 1937, la Bucureşti, până la plecarea mea din Ţară, în toamna lui 1946, am rămas prieteni, atât la Braşov, cât şi la Bucureşti, unde Şuluţiu se mutase după ce se însurase, fiind funcţionar la un birou de educaţie.

"Jurnal"-ul acesta, din care mi-a citit zeci şi zeci de pagini, nu era, repet, destinat publicării, după cum însuşi Şuluţiu însemna în ziua de 30 Iulie 1935:

"Şi înainte de moarte, afară de cazul când ea va fi inopinată-- voi arde aceste caiete. Sau voi lăsa cu limbă de moarte să fie distruse."

Ori, în ziua de 9 Februarie 1949, aflându-se acasă, Şuluţiu a fost, cum îi fusese mereu teamă după 23 August 1944, "vizitat" de-o echipă a securităţii, şi înainte de a fi împiedicat, s'a dus în odaia de baie unde s'a sinucis Asupra felului în care a făcut-o, au ajuns la mine, atât prin scris, de la vechi prieteni, cât şi prin relatări orale, două versiuni: una, că ar fi luat otrava pe care o ţinea ascunsă pentru acest caz extrem, alta, că şi-ar fi tăiat vinele de la mâini cu o lamă de ras. In orice caz, "congestia cerebrală" de care scrie Nicolae Florescu în volumul "Scriitori şi cărţi" (Editura "Minerva", Bucureşti, 1974) la pagina 40, este o versiune "oficială", pentrucă, aşa cum bine este ştiut, în RSR nimeni nu se sinucide şi toată lumea "creiază" într' un optimism patriotic de mare tensiune. De fapt, Şuluţiu fusese ţinut sub "observaţie" tot timpul până la sinuciderea sa, fiind un "element nesigur" din pricina convingerilor sale anticomuniste, manifestate atât în scris, cât şi prin viu grai.

Un amănunt care nu trebuie pierdut din vedere, este faptul că aceeaşi versiune a "congestiei cerebrale" s'a publicat asupra poetului Constant Tonegaru (de către Barbu Cioculescu), care s'a sinucis şi el, tot de frica de-a nu cădea în mâna securităţii, dupăce avusese întâlniri cu agenţi ai mişcării de rezistenţă. De altfel, tocmai în momentul în care bat la maşină aceste file, primesc cartea sculptorului Demetrios Demu, în care acest intim prieten al lui Tonegaru publică, pe larg, amănuntele asupra sinuciderii poetului "Plantaţiilor", fiind demn de luare aminte amănuntul că Demu a fost acela care a luat masca mortuară a poetului, făcându-i şi improvizatul sicriu, din masa de lucru, împrejurare care este evocată în termeni dramatici în cartea "Le sourire de Staline".

Ideia sinuciderii nu era, la Octav Şuluţiu, nici nouă, nici neaşteptată, şi el mi-a vorbit de ea de multe ori, atât în acea vară a lui 1935, cât şi mai târziu; ziua în care a fost pusă pe hârtie acea "ultimă dorinţă" (nerespectată), fusese, mi se pare, marcată de o neînţelegere cu Lydia Manolovici, permanent prezentă în paginile "Jurnal"-ului, cunoscută în anii aceia în lumea literară, atât prin frumuseţea, cât şi prin farmecul ei, inspirând pasiuni mai mult sau mai puţin trecătoare, în afară de Şuluţiu, lui Camil Petrescu, Zaharia Stancu, şi, mai cu seamă, lui Anton Holban. Reîntors de la Predeal, unde Lydia locuia într'o vilă, Şuluţiu scrie:

"De Luni, de când am venit de la Predeal, mă frământă mai mult decât oricând, gândul sinuciderii. M'a persecutat în multe rânduri, dar niciodată cu atâta forţă ca acum. Nu numai că nu îmi văd nici un rost în a trăi, dar mă simt obosit. Nu mai pot lupta . . . Şi nu o fac, totuşi. Nu din laşitate. Nu! Din speranţă. Mai pot spera. Mă ajut astfel în viaţă." (24 Iulie, 1935).

Era, ţin minte, una din numeroasele crize cauzate de acest nefericit amor, şi în vara aceia, atât eu, cât şi Eugen Jebeleanu am fost martorii a nenumărate scene de disperare ale bietului Octav. In ziua de 9 Februarie 1949, când securitatea venise să-l aresteze (sau "numai" să-l ancheteze?), "nu mai putea lupta", şi "nu mai putea spera". Era, pentru el, sfârşitul la care se gândise de atâtea ori, şi, în fond, pentru noi, cei care l-am cunoscut pe Şuluţiu, sinuciderea lui nu a fost întru nimic neaşteptată, ci numai tragică, pentrucă venea într'un moment în care credea că, în sfârşit, se putuse "aranja".

Moartea lui a însemnat începutul unei perioade de tăcere de un sfert de secol (1949 - 1974), până când Florescu a "îngrijit şi prefaţat" selecţia de cronici "Scriitori şi cărţi", selecţie, de altfel, extrem de dubioasă şi de nereprezentativă, din ea lipsind cu desăvârşire autori despre care Şuluţiu a scris mult, şi pe care i-a preţuit în deosebi, ca: Eugen Ionescu, Aron Cotruş, Horia Stamatu, Ilarie Voronca, N. Crevedia, Emil Botta, Emil Cioran (fostul lui coleg de la "Andrei Şaguna", la Braşov), Mircea Damian, Radu Gyr, Dan Botta, Ion Barbu (al cărui mare admirator a fost din primii săi ani de lector), Victor Stoe, şi, fireşte, cel ce iscăleşte aceste rânduri. De altfel, ştiu de la un personagiu care trebuia să îngrijească selecţia înainte de Florescu, că una din condiţiile care i s'au pus, a fost eliminarea tuturor cronicilor despre mine.

Sinucizându - se, Şuluţiu n'a putut, aşa cum în prealabil plănuise, să "ardă" toate caietele, acestea căzând în mâna lui Florescu,

CONTINUARE IN PAG. 13

ŞTIRI ŞI FAPTE ÎNTÂMPLATE DE MOSCOPOL COMENTATE

ANIVERSARE SI ACUZARE

Acum treizeci şi trei de ani,
România, Ţara noastră,
A fost vândută la tirani
Printr'o semnătură albastră...

Iar azi, Românii subjugaţi,
Speră ceva nemaivăzut :
Că ei vor fi eliberaţi
Tocmai de cei cari i-au vândut !

FARISEISME SI COMUNISME

Sarlatanii Comunişti,
Spun că ei sunt progresişti !
Adică, noi am progresat
De când ei ne-au "eliberat"...

Acestor Sovrom-Farisei,
Noi, cei pribegi plecaţi departe,
Le urăm toată viaţa lor,
De-aşa "progres" să aibă parte !

Si le spunem pe'nţeles,
Smecherilor...în prostie,
Că robia, NU-I PROGRES,
Iar progresul, NU-I ROBIE !

PACAT DE BANII CE DAU TIRANII

In exil, sunt ziarişti,
Sovrom-ditirambişti
Ce-i laudă pe tirani
Pentrucă le dau mulţi bani.

Insă, Sovrom-tiranii,
Degeaba le dau banii ;
Căci ei, cu ce scornesc,
Pe Nimeni nu prostesc.

Ci tot ce reuşesc,
Când lingusesc tiranii,
Este că-i păcălesc
Si le mănâncă banii...

DREPTURILE OMULUI, IN TARA NEOMULUI

Comuniştii blestemaţi,
Pentrucă au suflet câinos,
Pe Românii subjugaţi,
Ii chinuesc ca pe Christos !

Căci ei, pe robii ce'ndrăznesc
Si cer să plece'n alte state,
Ii umilesc şi-i jecmănesc,
Ca să le-acorde libertate !

Iar cei din Vestul "Democrat",
Ce încă liber mai rămâne,
In loc de-ai condamna îndat',
Le vând mereu, maşini şi grâne...

Si le vor vinde tot ce vor.
Ai Vestului afacerişti,
Până vor fi şi dumnealor,
Robi la tiranii Comunişti.

ABUZ DE LIBERTATE IN STATE DEMOCRATE

In Exil, sunt Români buni,
Precum şi Români nebuni,
Ce's plătiţi de-ai lor stăpâni,
Spre-a mânji bunii Români.

Dar dece ai lor stăpâni,
Se folosesc de nebuni ?
Fiincă sunt inconştienţi
Si scriu ca nişte dementi.

Iar dacă sunt reclamaţi
Si sunt făcuţi responsabili,
Ei scapă necondamnaţi,
Fiincă sunt iresponsabili...

Iată dece, aceşti nebuni,
Pot terfeli Românii buni,
Dar nu pot fi sancţionaţi,
Fiincă de legi sunt protejaţi...

Dar CAT vor mai fi protejaţi,
Aceşti mişei descreeraţi ?
Asta depinde doar de NOI ;
De vom fi DURI cu ei, sau moi.

DESTINDERE SAU VINDERE?

După " Destalinizare ",
Cu care ne-au păcălit
Si cu Restalinizarea,
Cu care ne-au jecmănit,

Comunisto-sarlatanii,
"Coexistenţa" au lansat
Si sub masca ej, toţi anii
Ei pe noi ne-au subminat.

Apoi, după aprinderea de
De Sovieto-focare,
Ne-au oferit "Destinderea",
Pentru pacificare...

Si-acum, după "Destinderea",
Ce va fi foarte scurtă,
Ne pregătesc..INTINDEREA,
Pe SPATE, sau pe BURTA !

INDEPENDENTA SI DEPENDENTA

Ceauşescu, şi-a luat sborul,
Pentru a cere libertate,
Lui Brejnev, inventatorul
INDEPENDENTEI..LIMITATE.

A plecat foarte umflat,
Pentrucă se credea tare
Si s'a întors desumflat,
Cu coada între picioare...

Căci când începu Brejnev,
Să'ncrunte din sprâncene,
Incepu şi Ceauşev,
Să tremure din gene...

Si-a înţeles, "Excelenţa",
Că în Sovrom-Reserie,
El are Independenţa,
Limitată...la ROBIE.

La " CUVANTUL ROMANESC ",
Eu scriu cu tot avântul,
Pentrucă e PRIMUL ZIAR,
Care mi-a dat cuvântul !

Jean MOSCOPOL

ÎNSEMNĂRI PE MARGINEA UNUI "JURNAL" DE OCTAV ŞULUŢIU

URMARE DIN PAG. 12

a cărui ignoranţă asupra tot ceeace a însemnat viaţa, ideile, personalitatea şi scrisul lui Şuluţiu, este întrecută numai de grija lui de a "epura" cât mai mult paginile jurnalului, pe care el însuşi afirmă (pagina 20) că îl "reproduce selectiv".

"Selecţie", dacă se poate numi astfel, pe care noi o considerăm cenzură, fără a mai lua în seamă faptul că "limba de moarte" nu a fost respectată. Dar, în fond, ce însemnătate morală ar putea avea "limba de moarte", acolo unde înmormântarea se numeşte" miting de doliu"? În ceeace ne priveşte, suntem înclinaţi să credem că aceste caiete au fost obţinute prin metode mai de grabă "extra-literare", văduva lui Şuluţiu, nefiind, desigur, în stare să calce de bună-voie voinţa nefericitului ei bărbat.

Dealtfel, însuşi Florescu are grije, în mod oarecum "ştiinţific" să atragă atenţia asupra "tehnicei" sale, când la pagina 22 scrie: "Toate intervenţiile (!) editorului au fost marcate prin croşete", fapt la care mai trebuie să se adauge reproducerea "selectivă", pentruca să ne putem da seama că ne aflăm, de fapt, în faţa unei grosolane falsificări. În felul în care au apărut, aceste pagini "selectate" sunt destinate să prezinte un document "anti-burghez", când, defapt, suprema aspiraţie a bietului Şuluţiu, al cărui tată era" de meserie croitor" (Scriitori şi Cărţi p. XXIX) şi mama sa fiica unui "tipograf socialist" (!), n'a fost alta, de-a-lungul întregei sale vieţi, decât să ajungă un burghez cât mai respectabil şi mai respectat.

Poate că s'ar afla cineva care să afirme că aceste caiete au fost publicate pentrucă ele reprezintă un document de epocă, literar, social sau uman de valoare, lucru care nu este cazul. De aceasta însuşi Şuluţiu îşi dădea seama, hotărât fiind să le ardă înainte de moarte. Primul care s'ar revolta, dacă ar putea vedea acest masacru, ar fi însuşi Şuluţiu, şi cred că protestul meu (inutil, desigur), ca fiind unul din puţinii lui prieteni vechi, (alţii ar mai fi Eugen Ionesco, Eugen Jebeleanu, Alexandru Elian şi doctorul Luis "Luigi" Copelman) se justifică pe deplin: am impresia că mâna cu care scriu astăzi, este, dacă mă pot exprima astfel, împinsă de aceea a bietului nostru Octav.

Odată ce am stabilit felul "selectiv", cu desăvârşire arbitrar, incorect, şi, mai cu seamă, amoral (ce stiu Nicolae Florescu despre Şuluţiu-omul, după peste un sfert de veac de la sinuciderea lui?) în care au fost editate caietele pe care autorul lor le vroia arse, nu ne rămâne decât să analizăm, cât mai sumar, o serie din flagrantele falsificări care abundă în volum.

În primul rând, atragem atenţia asupra faptului că de-a-lungul anilor 1935, 1936 şi 1937, epocă în care ne-am văzut cu Şuluţiu zi de zi, de sute, ca să nu zic de mii de ori, numele meu este sistematic eliminat (fără "croşete"), apărând în cele 430 de pagini ale cărţii de trei ori (şi aceasta, numai cu iniţiale, când aproape toate celelate nume apar întregi, şi ţin minte că Şuluţiu nu obişnuia să folosească iniţiale în "Jurnal", tocmai pentrucă nu era destinat publicării), aceasta însă în aşa fel, încât, fireşte că fără voia "editorului", care pare mai mult un amestec de cioclu şi comisar, se vede clar ce fel de "rol" am jucat în existenţa cotidiană a lui Şuluţiu la Braşov.

Este, vai, de la sine înţeles, în aceste condiţii, că o serie de alte nume importante din epoca braşoveană, de care ştiu--din citirea de către Şuluţiu a numeroase pagini--că se aflau în aceste caiete, ca de pildă, Emil Cioran, Aurel Nistor, Aurel Neguş (deputat "liberal - georgist", care spre amuzamentul nostru, l-a convins pe Şuluţiu să se înscrie, cu toate formele necesare, în acea dizidenţă politică), Constantin Sassu, Ioan Crăciunel, fără a mai vorbi de părinţii mei, au fost sistematic eliminate, avânduse în chipul acesta impresia că Şuluţiu a trăit la Braşov într'un fel de desert social, când adevărul a fost tocmai contrarul.

Ca să putem urmări mai uşor faptele, voi comenta numai cele mai flagrante dovezi, în ordinea cronologică în care apar în carte.

La 22 Mai 1935, invitat de revista "Frize", condusă pe atunci de Mihail Chirnoagă şi Niculaie Cantonieru (al cărei secretar de redacţie eram eu), Şuluţiu vine de la Oradea Mare la Braşov. Numele meu este şters din însemnarea de la pagina 284 ca şi din "nota" de la pagina 429, unde Nicolae Florescu "transcrie" programul cu numele celor care au luat parte la şezătoarea care a avut loc în "sala festivă" a liceului "Andrei Şaguna", amănuntele de organizare fiind făcute în ajun de către Mihail Chirnoagă cu mine, ajutaţi de ordonanţa lui, un "ucenic" de rabin, Vogel Adalbert, numit de noi "Saramet". Ţin minte că în ziua aceea (19 Mai cred că era Dumineca) Şuluţiu a luat masa la noi, pentru prima oară, împreună cu poetul Alexandru Călinescu de la Focşani, director al excelentei reviste "13", pe care o scotea împreună cu Pavel Nedelcu şi George Car, cu mari sacrificii materiale.

La 21 Septembrie 1935, proaspăt instalat la Braşov încă plângându-se de "lipsa" cafenelei literare, Şuluţiu scrie: "Aici la Braşov nu îl cunosc decât pe Şt. . . . . B. . . . (care mi-e şi elev) şi familia lui. "Et pour cause . . .

La 15 Ianuarie 1936: "Am stat la Flagner cu B . . . M'am luat la întrecere cu B . . . . să scriu o poezie în care să-mi transcriu impresiile". Apoi sunt transcrise trei strofe "barbiene" pe care autorul le califică drept "prostii"; cu aceeaşi ocazie însă am mai scris un poem, de data aceasta în "colaborare" (un vers Şuluţiu, alt vers eu), de fapt o altă "prostie" amuzantă, cu toate rimele în "el" pe care am expediat-o pe loc la "Facla"-ne văd şi astăzi coborând în după-amiaza rece strada Porţii, în drum spre Poşta care se afla pe-atunci la doi paşi de cafeneaua "Coroana", între Tribunal şi Administraţia Financiară. Versurile au apărut în ziarul lui Ion Vinea, unde desigur că unul dintre cei "--trei" (N. Carandino, C.I. Siclovanu şi C. Panaitescu-Bibiţă) le-au cetit spre amuzamentul redactorilor. Cu toatecă deceniile au trecut peste ele şi mai cu seamă peste noi, îmi aduc încă aminte de primele versuri ale "poemului":

"Dece mi-e sufletul rebel
Şi mititel şi mititel
Doar zilele se strâng în el
Şi nopţile la fel, la fel
De parc'ar fi un portofel
Sau un ulcior cu tulburel"..

şi aşa mai departe, un fel de amestec de "poezie populară" şi "hermetică".

Să fi, oare, transcris Şuluţiu numai "poezia" lui, sau şi pe aceea a "noastră"? Aceasta, în orice caz, poate fi aflată în colecţia "Faclei", unde în anii aceia numele noastre, al lui Şuluţiu şi al meu, au apărut deseori alături. . .

La 1 Mai 1936, a venit în vizită la Braşov criticul E. Lovinescu, care încă de la gară mi-a telefonat mie, Şuluţiu neavând telefon, rugându-mă să-l caut pe "don Şuluţ", dându-ne întâlnire la cafeneaua "Coroana", un fel de punct obligatoriu de întâlnire, atât pentru braşoveni, cât şi pentru "sezonişti". Cu toatecă am plecat toţi trei cu un taxi închiriat de Lovinescu la Râşnov, unde "Maestrul" vroia să vadă cetăţuia, în "Jurnal" se poate citi: "Dimineaţa am mers cu Lovinescu la Râşnov, unde am urcat la cetate", (era cald, ţin minte, cu toatecă vara încă nu venise, şi eu m'am oferit să-i duc pardesiul lui Lovinescu, care urca cu paşi rari, gâfâind, cu destul de mare greutate)" printre ruinele istorice ale zidurilor sub care turcii s'au zvârcolit de atâtea ori, neputincioşi" (Pagina 374). Oare să nu fi însemnat atât de metodicul Şuluţiu că am fost la Râşnov şi eu? . . .

La 13 August 1937 (pagina 399) aflăm următoarele: "Le-am dat banii de cheltuială (notă: bunicii şi surorii, Pia) am găsit leafa la B. . . ." Şi în continuare: "E şi Jebeleanu la Braşov. A venit pentru o lună să se odihnească. Miercuri am fost cu Jebeleanu şi cu Mihail Chirnoagă la Zărneşti, la Marioara Banuş."

Şi aici, numele meu este eliminat, dar eu încă păstrez, salvată de la incendiu", o fotografie făcută în ziua aceea la Zărneşti, "trasă" de un fotograf din centrul satului. Pe ea se vede, la mijloc, cu o păpuşe în braţe, Maria Banuş, înconjurată de Octav Şuluţiu. Eugen Jebeleanu, Mihail Chirnoagă, judecătorul Ovidiu Popovici şi de . . mine! Lipseşte din fotografie "judele" Aurel D. Broşteanu, la care, de fapt, fusesem invitaţi, dat fiind că excelentul critic de arte plastice şi prieten, judecător la Zărneşti, gospodar organizat, avea o bucătăreasă care din când în când pregătea adevărate banchete. Maria Banuş fusese şi ea invitată, locuind în anii aceia la Zărneşti, fiind măritată cu inginerul Solo Ebner, care era inginer la o fabrică din apropiere.

Transcrierea manuscrisului a fost făcută de Nicolae Florescu în goana mare, cu o evidentă necunoştinţă a multor nume şi amănunte: dacă ne-am ocupat mai cu seamă de lucruri şi amănunte legate de persoana noastră, a fost pentrucă, fireşte, le cunoaştem mai de aproape, dar în felul acesta se poate vedea cât de arbitrarară, superficială şi neserioasă a fost "munca" editorului.

Am citit, trebuie să mărturisesc, cu un fel de surprindere (cu toatecă de multă vreme, nu mă mai "surprinde" nimic) un comentariu în care ziaristul, poetul şi imul memorialist Horia Roman, exilat azi la Roma, elogiază felul în care a fost "editat" acest "Jurnal", pe care, pe drept cuvânt, autorul său îl vroia ars. Lucrul se explică probabil prin faptul că Horia Roman este unul dintre amicii de adolescenţă şi de primă tinereţe ai lui Şuluţiu, pierzând mai târziu contactul cu el, mai cu seamă după ce Şuluţiu s'a mutat în provincie, mai întâi la Focşani, apoi la Oradea Mare şi la Braşov.

M'aşi îndoi însă ca aceasta să fie şi opinia puţinilor prieteni ai lui Octav Şuluţiu încă în viaţă, al căror nume (spre deosebire de acela al poetului Horia Roman) a apărut cu frecvenţă în ediţia publicată de editura clujeană,.

Ar fi interesant, de pildă, să putem cunoaşte opinia criticului Lucian Boz, astăzi exilat la Sydney în Australia a lui Ionel Jianu, excelentul critic de artă, unul dintre stâlpii "generaţiei", locuind azi la Paris, sau aceea a lui Mircea Eliade, al cărui nume nu a fost tipărit cu iniţiale, după părerea noastră pentrucă este legat, în "Jurnal", de o serie de extrem de penibile "revelaţii" de caracter sentimental, pe care Şuluţiu desigur că nu le-a pus pe hârtie ca să fie publicate de Nicolae Florescu, ci ca să se "uşureze" în grelele momente ale unei crize sufleteşti. Dar, mai cu seamă, ar fi din cale afară de interesant să putem cunoaşte părerea a doi dintre cei mai apropiaţi prieteni: aceea a lui Eugen Jebeleanu, care după apariţia cărţii, cu toatecă este asiduu colaborator al revistelor bucureştene, nu a scris nici un cuvânt despre carte, şi aceea a lui Eugen Ionescu, pentrucă, la fel cu mine, amândoi ştim, din gura lui Şuluţiu, care era, de fapt, rolul acestui jurnal.

Cei care au decis publicarea acestor biete caiete, au dat dovadă nu numai de o desăvârşită lipsă de tact şi de gust, (ca să nu mai vorbim de nerespectarea "limbii de moarte"), ci, mai cu seamă, de o flagrantă lipsă de etică şi de onestitate --dacă nu "ştiinţifică", în orice caz omenească.

Stefan BACIU

DE LA ROMÂNI ADUNATE . . . ŞI LA ROMÂNI IARĂŞI DATE



Această rubrică este realizată de corespondentul nostru pentru U.S.A., av. Cornel Dumitrescu, care a strâns de la diverşi români ştirile de mai jos. Cei ce cunosc fapte, date sau evenimente care interesează poporul român şi care sunt ţinute secret de către guvernul comunist de la Bucureşti, sunt rugaţi să le comunice la adresa : Av. Cornel DUMITRESCU 67-41 Kessel St.New York. N.Y. 11375, sau direct la redacţie pentru întocmirea şi în viitor a acestei rubrici.

STIATI CĂ . . . ?

• La Brigada de anchetă din cadrul Direţiei de Cercetări Penale a Ministerului de Interne, din Calea Rahovei Nr.59, spaima deţinuţilor este locot.colonel Ion Teodoru, de renumele căruia se folosesc şi ceilalţi anchetori pentru intimidarea celor anchetaţi. Pe vremea lui Dej băteau plutonierii, acum bat colonelii. Şi când te gândeşti că unii trădători din exil, nu vor să recunoască progresul societăţi comuniste româneşti !

••

• Comandantul închisorii Codlea din Judeţul Braşov, colonelul S. Porojan şi-a luat recent licenţa în drept, deşi are greutăţi vizibile cu scrisul şi cititul ? În timpul "studiilor" sale şi la redactarea tezei de licenţă s'a folosit de avocaţii Virgil Neguţ, Titus Spânu şi Andrei Ciurea, care au fost în diferite perioade pentru diverse pretexte "sclavii" ţiganului ajuns....comandant. Adjunctul său, maiorul Oţelea, mai modest, a reuşit după "lupte seculare" să termine în fine...liceul. Acum aşteaptă noi condamnari în rândul avocaţilor ca să devină şi el...titrat.

••

• Comandantul închisorii Aiud este acum colonelul J.Dumitrescu. El are drept locţiitor pe locot.colonel Tudoran, renumit pentru cruzimea sa încă din perioada stalinistă, pe când era doar plutonier, şi pe care Goma l-a descris în romanul său concentraţionist "Gheria" ! De la plutonier sub Dej, la colonel sub Ceauşescu, e un progres. "Avansează băieţii, avansează"..cum ar spune Paul Goma !

••

• Deşi de "origine sănătoasă", Dumitru Constantin în vârstă de 19 ani, fiul unei îngrijitoare de la Aeroportul Otopeni, în luna Noiembrie 1974, a scris pe pereţii întreprinderii din Otopeni unde lucra, " Ascultaţi Europa Liberă ! Jos comunismul ! " pentru care a fost condamnat la 5 ani închisoare.

••

• Un alt tânăr, Samson Nicolae, de la întreprinderea "chimică" din Otopeni a distrus două strunguri noi, lângă care a aşezat apoi un manifest anti-comunist în care condamna exploatarea comunistă. Pentru acest sabotaj i s'au "aprobat" şi lui tot 5 ani. Tineretul român este denumit în limbajul propagandistic comunist "schimbul de mâine". Şi noi suntem convinşi că acest tineret va schimba ceva în România de mâine. Rămâne de văzut ce !

••

• Prin Decret prezidenţial Nr. 223 din 7 Iulie 1976, cu caracter secret, deţinuţii politici din România au fost eliberaţi ? Numai din închisoarea Aiud au fost puşi în libertate cu acest prilej, 156 de deţinuţi politici dintre care 59 făceau parte din secta religioasă interzisă în România "Martorii lui Iehova".

Nu se ştie încă dacă au fost eliberaţi şi cei 11 comunişti de extremă stângă din lotul Stamatian-Târlea, care în 1971 au organizat la Oneşti un complot împotriva lui Ceauşescu.

••

• Brigăzi de tineri muncitori, elevi şi studenţi bucureşteni fac "muncă-voluntară" (citeşte obligatorie) pentru transformarea fostei puşcării-spital Văcăreşti, în care şi-au găsit moartea numeroşi luptători-martiri anticomunişti, în Muzeu al Literaturii Române. Noi credem că cea mai potrivită titulatură pentru viitorul muzeu ar fi "Muzeul crimelor şi terorii comuniste".

••

• Un banal săpun de 30 de cenţi poate aduce în raiul comunist o condamnare de 6 ani. Este cazul lui Titi Ionescu din Bucureşti Str. Giuleşti Nr.7, funcţionar la Agroexport, care pentrucă a primit cadou un săpun de la un reprezentant comercial străin, a fost condamnat în 1975 la 6 ani închisoare, ceeace l-a adus în pragul nebuniei după încarcerarea la Zarca-Aiud.

••

• Tot la Zarca-Aiud a fost încarcerat în Noiembrie 1975 şi Rusu Gheorghe, care a fost adus de la Penitenciarul din Şoseaua Alexandriei Nr.154, după ce Tribunalul Suprem i-a comutat pedeapsa la moarte în 25 de ani de închisoare, pentru incendiul-sabotaj din August 1974, care a distrus o hală a Uzinelor de Autocamioane din Braşov.

PERSPECTIVE ECONOMICE ÎN ROMÂNIA DE AZI

CAUZELE EŞECULUI ECONOMIC

Ing. Vlad ANGELESCU

Cauzele care au dus la această situație de-a dreptul catastrofală sunt multiple, începând cu orientarea greșită a desvoltării economice, discutată mai înainte, și continuând cu ignoranța cadrelor de conducere, corupția, demagogia, dogmatismul ideologic, discriminarea socială.

Dar cauza principală rezidă în însăși esența sistemului economic comunist, bazat pe trecerea tuturor mijloacelor de producție și desfacere în mâinile statului.

In concepția lui Karl Marx, capitalul privat este un element parazitar. Beneficiul care rezultă din procesul economic, așa zisa plus-valoare, este însușit de capitalist, care deci exploatează pe muncitori. Ca urmare, adepții lui Marx au desființat capitalul privat, înlocuindu-l cu capitalul de stat. In felul acesta, spuneau ei, se va termina exploatarea omului de către om.

Cum se explică atunci faptul că la 60 de ani de la revoluția din Octombrie, muncitorul din țările comuniste, care nu mai este exploatat, iar plusvaloarea intră în întregime în buzunarul colectivității, trăește totuși de 8, 10 sau 12 ori mai prost decât muncitorul din țările așa zise "capitaliste"?

Sistemul economic marxist a fost experimentat până acum în 23 de țări, aflate pe diferite trepte de desvoltare economică și culturală, de diverse naționalități și rase, începând cu Mongolia și terminând cu Germania. Rezultatul a fost în toate cazurile acelaș. Si anume- un eșec. Chiar țări puternic industrializate și cu tradiție industrială veche, ca Cehoslovacia și Germania de Est, au suferit după introducerea sistemului dirijat marxist, un proces rapid de pauperizare.

Mai mult decât atât : Unele țări care au încercat - cu prudență - să introducă acest sistem în mod parțial, așa cum au procedat laburiștii în Anglia prin naționalizarea cărbunelui și oțelului, sau Franța prin naționalizarea unor uzine de automobile și instituții de credit, au constatat în scurt timp apariția unor simptome grave de criză economică. Anglia, până nu demult principala putere economică europeană, a devenit astăzi "bolnavul Europei", iar Franța a pierdut tot ce câștigase în revirimentul produs de Planul Marshall. Dimpotrivă, țări cu guverne socialiste ca Germania de Vest, Olanda, Suedia (guvernată 40 de ani de socialiști și numai de câteva luni cu un guvern de centru), dar care s'au ferit să facă naționalizări, sunt în prezent cele mai prospere națiuni din Europa.

Aceeași tendință, dar în sens invers, pe partea cealaltă a tabloului. Cea mai liberală din țările comuniste este Yugoslavia. Ea nu a colectivizat agricultura, și nu a naționalizat micile inteprinderi. Marea industrie a fost naționalizată, dar conducerea economică este descentralizată, lăsându-se întreprinderilor un grad relativ mare de libertate în domeniul financiar și al planificării. Prin autonomia financiară și libertatea fixării prețurilor, se menține concurența, factor esențial al progresului economic. In momentul de față dinarul este singura monedă comunistă cotată pe piața mondială, iar Yugoslavia obține credite la băncile occidentale și face investiți împreună cu firme occidentale.

Aceasta nu înseamnă desigur că titoismul ar fi formula ideală. Yugoslavia se află încă mult în urma țărilor avansate și desvoltarea sa este considerabil frânată de îngrădirile în domeniul inițiativei particulare. Ceeace însă se poate afirma, este că dintre toate relele posibile, Yugoslavia a ales pe cel mai mic.

Tendința este destul de clară. Dispariția inițiativei particulare și a concurenței duce la marasm economic și la frânarea progresului tehnic.

Eroarea fundamentală a teoriei marxiste este aceea că ignoră unele din legile de bază ale economiei, printre care și legea cererii și a ofertei, care reglează toate funcțiunile vitale economice: quantumul producției, varietatea produselor, prețurile, cursul monetar, salariile. Lipsa unui produs de pe piață provoacă în economia liberă o reacție imediată: Oferta fiind mică, prețul produsului crește, acesta devine atractiv pentru industrie care începe să-l producă în cantități tot mai mari. Oferta ajunge la un moment dat egală cu cererea și apoi o depășește. In acest moment, abundența produsului respectiv pe piață acționează în sens invers asupra prețurilor, restabilind echilibrul.

In mod analog, dacă într' un anumit sector al economiei există un excedent de mână de lucru, oferta fiind mai mare decât cererea, salariile scad, iar surplusul de mână de lucru se dirijează spre salariile mai mari, adică tocmai în sectoarele unde aceasta este deficitară.

Marxiștii și-au imaginat că pot înlocui capitalul privat cu capitalul de stat. In realitate însă capitalul, în sens economic nu este numai o sumă de bani. Capitalul, ca factor al procesului de producție este de fapt o sumă de bani plus dorința și abilitatea de a o fructifica.

Eliminarea capitalului privat și a inițiativei particulare face să dispară stimulentul material, dorința firească și legitimă a fiecărui individ spre propășirea materială, care constitue însuși motorul progresului economic.

Inițiativa particulară nu poate fi înlocuită niciodată cu inițiativa de stat, oricât ar fi aceasta de bine organizată, deoarece:

a) Inițiativa de stat se află în mâinile unui grup restrâns de indivizi, deci infinit mai limitată decât în cazul economiei libere, unde aria ei cuprinde practic întreaga societate.

b) Acest grup nu este direct interesat în efectul economic al inițiativei.

c) Inițiativa în sistemul marxist trebue să se încadreze în sistemul de planificare centralizat, foarte rigid și greoi.

Un produs nou de ex. trebue propus cu cel puțin un an și jumătate înainte de a putea fi fabricat. Acest produs trebue corelat cu planul celorlalte unități care furnizează materiile prime necesare. De cele mai multe ori, fabricile furnizoare nu au capacități de producție disponibile, așa că trebuesc prevăzute fonduri de investiții pentru extinderea capacității. Propunerile pentru planurile de producție, ca și cele de investiții se fac o singură dată pe an, și odată aprobate nu mai pot fi modificate, deoarece sunt corelate cu fondurile alocate pe ministere, cu planul general de aprovizionare, cu importurile, cu planul forțelor de muncă, etc., etc. Insfârșit, toate acestea trebue să se încadreze și în planul cincinal de desvoltare, care evident, nu poate prevedea dinainte toate cererile ce apar pe parcurs, datorite însuși progresului tehnic sau fluctuațiilor inerente ale pieței externe.

Rezultatul este un complet haos organizatoric și financiar, în care nimeni nu mai reușește să se descurce.

O altă lege fundamentală economică ignorată de marxiști este legea selecției naturale, care acționează în economie la fel ca în domeniul biologic. Economia este și trebue privită ca un organism viu, susceptibil la evoluție și capabil să răspundă cu reacții specifice la impulsuri din afară. Ea este guvernată de legi precise ce nu pot fi escamotate. A influența deci fenomenele economice în direcția dorită de noi, înseamnă a cunoaste aceste legi și a le aplica în folosul nostru.

O unitate economică greșit concepută sau prost organizată, se comportă întocmai ca un organism neadaptat la condițiile de viață: dispare. O întreprindere deficitară nu mai poate face față cheltuielilor și dă faliment. In felul acesta ea se elimină automat din circuitul economic, printr'un proces de selecție naturală.

In sistemul economic comunist, unde toate cheltuielile și veniturile se amestecă în oala comună, fenomenul bancrută nu există. O uzină care în loc să aducă beneficii, lucrează în deficit, poate să funcționeze la infinit. In plus, această activitate parazitară este foarte greu de depistat, datorită sistemului artificial de prețuri și în general întregului sistem financiar, bazat pe valori fictive. Acesta nu permite să se distingă aportul economic real al fiecarei unități industriale, agricole sau comerciale. Activitatea lor este apreciată după așa zisii "indicatori" ca prețul de cost, productivitatea muncii, amortizarea investiției, care de fapt nu au un corespondent economic real. De pildă prețul de cost, unul din elementele de bază al oricărei analize economice. Dela bun început, prețul materiilor prime care se iau în calcul, nu exprimă valoarea lor de pe piața mondială, ci se extrag dintr'o listă de prețuri, fixate în mod arbitrar de o comisie. In cazul materiilor prime de bază cum ar fi oțelul, cimentul, lemnul, soda, acidul sulfuric, etc., ele sunt în mod voit fixate la un nivel mult inferior față de prețurile mondiale, pentru ca prețurile produselor finite să apară competitive. Iata cum Consiliul Superior Economic reușește - cum spune Românul - să-și fure singur căciula.

In timp ce în economia liberă prețurile oscilează în mod permanent în funcție de cerere și ofertă, ajustând astfel producția după nevoile pieții, în economia comunistă prețurile sunt bătute în cuie pentru 2-3 cincinale, ignorându-se pur și simplu progresele ce se fac în tehnică și tehnologie, descoperirile de noi resurse naturale și în general ignorând faptul că economia națională ca și cea mondială sunt într'o continuă evoluție.

In componența prețului de cost, alături de valoarea eronată a materiilor prime, se adaogă valorile deasemeni fictive ale energiei, utilităților și cotelor de amortizare.

Rezultatul este că nimeni nu știe exact cât a costat de fapt un anumit produs.

Fiind oferite pe piața mondială, aceste mărfuri nu pot fi vândute bineînțeles decât la prețurile curente ale pieții.

Dacă se calculează prețul de cost al unui astfel de produs într'o valută convertibilă, luând în calcul prețurile existente pe piața mondială pentru materii prime, utilități, salarii și amortismente, exprimate în această valută, ajungem la concluzia că prețul de vânzare nu acoperă uneori nici măcăr costul materiilor prime.

Cu alte cuvinte, exportând aceste produse deficitare, nu facem altceva decât să irosim resurse și muncă românească, într'un nesfârșit și absurd harakiri economic.

CONCLUZII

Cunosc oare guvernanții și economiștii de la București situația disperată în care se sbate economia românească? O cunosc desigur, dar se afla în fața unei dileme fară nicio eșire. Exportul înseamnă pierderi sângeroase și scăderea neîncetată a nivelului de viață, dar suprimarea lui înseamnă paralizarea industriei, care are nevoie de valută ca de aer. Singura soluție este rentabilizarea industriei și agriculturii. Dar cum?

Nicolae Ceaușescu a recunoscut într'o declarație publică că există o serie de întreprinderi nerentabile. Și ce măsuri s'au luat? Au fost săpuniți inginerii, a fost schimbat directorul și contabilul șef și cu asta problema s'a considerat rezolvată. Intreprinderea a continuat să fie nerentabilă, cu deosebirea că noul director și noul contabil șef știu să camufleze mai bine deficitul prin încâlcitul labirint al contabilității comuniste.

Realitatea este că începând cu directorul și terminând cu portarul, nimeni nu e interesat ca treaba să meargă bine, ci mai mult să se simuleze o activitate, care să justifice existența întreprinderii și deci a posturilor respective. O țară întreagă trage chiulul, nu pentrucă Românul ar fi leneș, ci pentrucă este împins de însuși sistemul social la aceasta. Atunci când muncitorul, scârbit de salariul de mizerie și epuizat de programul de muncă de 6 zile pe săptămână, plus orele de muncă "voluntară" neplătite, lucrează mai mult în silă, când inginerii sunt șicanați, amenințați și umiliți în toate chipurile, consecința normală și logică nu poate fi decât un complet fiasco. Căci nici cele mai teribele mijloace de constrângere nu pot sili un om să lucreze cu tragere de inimă atunci când munca sa nu este răsplătită cum se cuvine. Nu poți obliga un muncitor să ridice un șurub de pe jos, sau să închidă un robinet care curge inutil, căci ar trebui câte un polițist la fiecare muncitor, și în plus alți polițiști ai polițiștilor.

CONTINUARE IN PAG. 15

NEGUSTORII AMBULANŢI

J. N. MANZATTI

Am avut întotdeauna o admiraţie ascunsă pentru vânzătorii ambulanţi. Ii vezi instalaţi la câte un colţ de stradă în faţa unei tarabe improvizate, etalându-şi o marfă ce provine dela licitaţii, falimente, incendii. Totul este prezentat ca noutate de ultima ora, deşi aceiaşi noutate o vei vedea peste câteva luni sau câţiva ani vândută în alt colţ al oraşului: genţi de piele sintetică, aparate de tăiat sau zdrobit legumele, cravate, vase de sticlă, tacâmuri, busole, carnete şi alte mărunţişuri. Aceşti negustori sunt adevăraţi conferenţiari de masse, dublaţi de indiscutabilă perspicacitate, spirit de observaţie, forţă de persuasiune şi inteligenţă. Evident, există şi printre ei elemente mai interesante sau mai puţin dotate. Asupra mea exercită o irezistibilă atracţie şi mărturisesc a fi cumpărat adesea dela dânşii articole inutilizabile.

In 1950 lucram cu profesorul Alexandru Frâncu în librăria din Buenos Aires a unui fost colonel în armata italiană, care emigrase după război în Argentina. In afara unui vast depozit de cărţi literare franceze, colonelul se aventurase într'un import de bandaje elveţiene, denumite "Gazefix", ce aveau proprietatea de a nu aluneca, fiind impregnate cu o invizibilă substanţă adezivă. La început marfa produsese oarecare senzaţie, dar în curând alte produse americane, cu mult mai eficace, invadaseră piaţa argentină făcând imposibilă vânzarea "Gazefixului". Enormele lăzi zăceau în depozit în asteptarea clienţilor, imobilizând un capital important şi provocând deteriorarea unei mărfi cu durată limitată.

Dinceeace îmi plătea patronul mi se asigura o sarbădă existenţă, un prânz cu macaroane sau un iaurt cu pâine la lăptăria "Vascongada" depe Calle Corrientes; ori un ceai cu lapte şi un sandwich la barul unui chinez depe acelaşi stradă. Il preferam pe acesta din urmă deoarece îţi dădea multă apă caldă şi zahăr la discreţie, încât în loc de un ceai, puteai bea două, trei, având impresia că eşti sătul. Seara împreună cu prietenul de griji şi necazuri, Bibiţă Rădulescu, fost magistrat şi secretar general ministerial, mâncam acasă. Mâncam e un fel de a spune: beam tot un litru de ceai, însă de floare de tei ca să ne fie somnul lin, cu multă pâine unsă cu o marmeladă de gutui preparată de noi în casă, dintr'o pastă solidă pe care o dizolvam în apă, punând-o la fiert. Pâinea şi zahărul nu costau mai nimic în Argentina, iar floarea de tei cumpărată la farmacie nu împovară prea greu bugetul sleit. Locuiam în apartamentul unei domnisoare trecute, senorita Lita, de profesie călcătorească de cămăşi pentru o fabrică din Buenos Aires. Trăgeam adesea cu ochiul la arta gazdei de a călca. Totul era o problemă de iuţeală. Trebuia să predea zilnic o anumită cantitate de cămăşi noui, impecabil prezentate, prinse în ace pe un carton, spre a fi puse în vânzare. Experienţa o făcea să piardă doar câteva minute pentru o cămaşă. Noi, furându-i meşteşugul, ajunsesem a călca doar gulerul, pieptul şi manşetele propriei cămăşi, cam în zece minute. Nu se inventaseră cămăşile de nylon. Am văzut una cu mult mai târziu la Ionel Perlea, când veni de la New York să dea o serie de concerte la Teatrul "Colon". Ne spălam rufăria singuri şi profitam de absenţa gazdei, spre a folosi instrumentele sale de călcat, fără a fi surprinşi. Un furt organizat pe care sărăcia ne obliga să-o practicăm cu regularitate. Duminica eram oaspeţii nelipsiţi ai doctorului Ovidiu Alexandrescu, lucrător şi el într'o fabrică textilă, a cărui soţie Edith, ne hrănea cu delicioase " mâncări scăzute" preparate cu ştiinţă orientală, spre a ne astâmpăra foamea crâncenă pe câteva zile.

Intr'o zi plecând dela librărie pela vremea prânzului, mă dusei la chinezul meu să beau obişnuitul ceai cu lapte.

-Un te, por favor!

-Un "cea", striga chelnărul bucătarului, tot chinez şi el. Pasă-mi-te că în limba lor ceaiul se chiamă ca şi în româneşte. Ieşind în stradă cu foamea potolită şi burta plină de apă caldă, văzui în faţa barului un negustor ambulant. Isi desfăcea marfa aşezând -o pe categorii, în timp ce invita trecătorii să cumpere, cu vocea decisă şi un debit verbal extraordinar însoţit de largi gesturi ce completau discursul. Vorbea torenţial, cu expresii convingătoare presărate de glume şi observaţii adresat fiecărui trecător. Adunase în jurul său vreo treizeci, patruzeci de persoane, cari ascultau în cerc magnetizate demonstraţiile vânzătorului. Obiectele puse în comerţ erau de două feluri: instrumente metalice pentru tăiatul geamurilor şi un fel de strecurătoare pentru legumele fierte, pe cari le zdrobea cu strecuratoarea, prefăcându-le în cârnăciori subţiri ca niste râme multicolore. Priveam hipnotizat cum într'un sfert de oră vânduse aproape totul. Inutil să adaug că deşi nu sunt geamgiu nici spărgător şi nici nu aveam gospodărie spre a prepara de mâncare, am cumpărat la rândul meu cele două inutile instrumente, captivat de ştiinţa de prezentare a negustorului.

Am asteptat până când s'a depărtat ultimul client şi am intrat în vorbă cu negustorul:

-Ţineam să te cunosc si să te felicit pentru talentul şi arta dumitale de convingere. Iată, sunt una dintre "victimele" oratoriei dumitale. Am cumpărat aparatul de zdrobit, deşi mănânc la restaurant, precum şi instrumentul de tăiat geamuri, cu toate că prefer să intru în casă pe uşă. Dacă ai fi intrat în politică, azi ar fi trebuit să fi cel puţin deputat, dacă nu ministru!

Surîse satisfăcut şi îmi istorisi că făcuse gazetărie de provincie. Politica nu-l atrăgea deoarece se voia liber cu desăvârşire. Studiase câteva clase de liceu, suficiente spre a-i da o coloratură intelectuală în profesia ce şi-o alesese. Vindea orice i se oferea: textile, piei, articole metalice, covoare, resturi de mărfuri defectuase socotite de nevândut de către fabricanţi. Cota sa era uneori de 80% asupra valorii mărfii. Spre a nu pierde totul, proprietarii se mulţumeau a recupera o cât de modestă parte din capitalul investit. In felul acesta avea zile când câştiga sume importante la articole de lână sau mătase vegetală, refuzate de către marile magazine, pentru defecte greu de observat. M'a invitat la un pahar cu vin. Il măguleau complimentele si îl interesau observaţiile mele.

-Dacă aş fi fost deputat, aş fi câştigat trei mii de pesos pe lună, cu riscul de a sfârşi în puşcărie în caz că se prăbuşeşte regimul, astfel precum se întâmplă adesea în America de Sud. Cu meseria actuală câştig între cinci şi zece mii de pesos lunar, aproape cât presedintele republicei. In schimb dorm fără grijă, mai linistit decât presedintele! Sunt zile când vând puţin, dar nu mă descurajez ştiind că în ziua următoare voi vinde mai mult în alt cartier sau în alt oras. Un singur lucru mă neliniştește şi mă ofensează: acela de a vedea că un trecător merge mai departe fără a se opri să mă asculte. Nu e obligatoriu să cumpere, dar îmi place să văd lumea atrasă de discursul meu, privind demonstraţia. Acesta reprezintă pentru mine succesul, chiar mai interesant decât a vinde!

Ne-am despărţit prieteni şi am schimbat cărţile de vizită. Ajuns la librărie am povestit patronului întâmplarea, cu adevărata hipnoză practicată de vânzătorul ambulant, care mă îndemnase să cumpăr două obiect ce nu-mi serveau la nimic. I-am propus să-l convoace şi să trateze cu el vânzarea acelor lăzi cu bandaje "Gazefix" ce zăceau de atâţia ani în depozit. Au căzut de acord şi după o săptmâna întreagă capitală federală îşi bandaja zgârieturile sau rănile cu marfa învechită vândută de magul ambulant din Buenos Aires.

UN COMENTATOR DE PRESĂ, SĂRAC CU DUHUL...

In ziua deschiderii la Belgrad a lucrărilor pregătitoare ale conferinţei pentru aplicarea acordului de la Helsinki, ziarul "New York Times" publică articolul intitulat " Cine are dreptate ? ", scris de Vadim Golovanov, comentator al agenţiei de ştiri "Novosti".

După cum arată şi titlul, intenţia autorului a fost de a demonstra că în Uniunea Sovietică, presa este liberă şi superioară celei occidentale, avidă de senzaţional şi imixtiune forţată în viaţa privată a cetăţenilor.

Golovanov acuză presa vestică, că face deosebire între caracterul totalitar al statului sovietic şi cel liber şi democrat al guvernelor occidentale, între poliţia secretă rusească (cunoscută sub numele de K.G.B.) şi forţele de ordine publică din ţările occidentale. Si Golovanov are dreptate : regimurile comuniste sunt totalitare şi folosesc poliţia secretă pentru oprimarea şi control strict al oricărei mişcări a cetăţeanului.

Golovanov mai scrie că, presa occidentală înfăţişează situaţia din ţările comuniste ca fiind descurajatoare, că cetăţenii nu se bucură de liberă mişcare, iar informaţia nu circulă nestingherită. Că oficialităţile comuniste sovietice încearcă să elimine orice contact al cetăţanului cu occidentul, că există cenzură, etc. Putem noi să nu-i dăm dreptate acestui comentator şi, în acelaşi timp, să nu felicităm presa occidentală pentru felul obiectiv şi liber în care descrie viaţa din ţările comuniste ?. Si mai ales într'un moment în care, corespondentul lui " Los Angeles Times " este interogat de K.G.B. şi acuzat de a fi transmis, prin articolele sale ştiinţifice, secrete de stat sovietice !

Golovanov scrie că în ziarele din Uniunea Sovietică este intersisă propaganda războinică, antirasială şi cea care lezează demnitatea umană. Cred că nici unul din cititori nu a văzut într'un ziar occidental articole care să propage asemenea lucruri; din contra, trăim o epocă în care presa din Statele Unite se pronunţă pentru respectarea, în fapt, a drepturilor umane. A uitat Golovanov invazia tancurilor sovietice în Ungaria, Germania răsăriteană, Cehoslovacia şi Africa ?

Articolul la care ne referim nu face decât să reamintescă cititorilor clişee propagandistice comuniste şi chiar să confirme ceea ce ştiau cu toţii :presa din ţările comuniste, spre deosebire de cea din democraţiile occidentale, este supusa umilă a partidului si guvernului comunist, este cenzurată sistematic şi, mai mult, este mincinoasă. Si de multe ori este deservită de comentatori foarte săraci cu duhul...

Francis VARGA

PERSPECTIVE ECONOMICE ÎN ROMÂNIA DE AZI

URMARE DIN PAG. 14

Nu poţi constrânge un inginer să dea soluţia tehnică cea mai bună,atunci când nu există o justă recompensare a străduinţelor sale.

Guvernanţii comunişti vorbesc în asemenea cazuri de "ridicarea conştiinţei socialiste", care în cazul când s'ar realiza, ar suplini în ochii lor stimulentul material.

Deşi marxiştii se consideră ei înşişi adepţi ai realismului, formula bombastică a "ridicării conştiinţei socialiste" pe stomacul gol, este un exemplu tipic de idealism, şi încă dintre cele mai utopice. Ea ignoră o trăsătură fundamentală a naturii umane şi anume tendinţa legitimă şi firească a fiecărei fiinţe umane spre mai bine. A cere unei generaţii întregi, sau mai multor generaţii succesive să renunţe voluntar la bunăstarea lor materială, în speranţa foarte problematică a fericirii unor generaţii viitoare, este o dovadă de lipsă totală a simţului realităţii.

Aceasta este cauza pentru care uzinele româneşti oferă un aspect atât de dezolant. Fabricile, care în limbajul demagogic al marxiştilor ar trebui să aparţină celor ce muncesc, sunt de fapt ale nimănui. Activitatea se desfăşoară parcă după un scenariu de teatru absurd, căci în loc să creeze bunăstarea pentru care inteligenţa umană le-a creat, macină şi irosesc în mod stupid resursele acestei nefericite ţări. Fabricăm computere, dar nu avem crăţiţi şi hârtie. Exportăm automobile în Statele-Unite şi importăm vin din Bulgaria şi crap din China. Acordăm credite generoase regimurilor pro-comuniste din Africa şi apoi întindem mâna la UNO după ajutoare, în calitate de ţară subdesvoltată.

După cum am mai spus, în lumea biologică un organism ne-viabil este înlăturat, pentru a face loc celor mai bine pregătite pentru viaţă. Ori, tragedia în sistemul economic marxist este că uzinele falimentare nu mor. Ele continuă să existe şi după ce au murit sau s'au născut moarte, întocmai ca niste mumii bine îmbălsămate, care păstrează numai aspectul exterior al celor vii, dar în interior sunt golite de orice conţinut.

Industria românească comunistă s'a dovedit a fi un bluff, ca toată această imensă mistificare care este teoria economică marxistă.

Se pare că guvernanţii comunişti au pierdut cu totul din vedere că industria nu este un scop în sine, ci un mujloc pentru ridicarea bunei stări materiale. Ori în România se face industrie de dragul industriei şi comerţ exterior de dragul comerţului exterior, fără niciun discernământ, întocmind planuri anuale, cincinale sau decadale, care se bat cap în cap cu realităţile, organizând, reorganizând şi desorganizând incontinuu industria şi economia românească, pe spinarea poporului român ajuns în situaţia de cobai.

Rezultatul e că ţara a ajuns în sapă de lemn, populaţia este înfometată, resursele sunt sleite, datoria externă a ajuns la $1.5 miliarde şi dat fiind că nici dobânzile nu mai pot fi plătite, România a fost declarată pe piaţa mondială insolvabilă, deci în stare de faliment.

Acesta este adevărul despre situaţia economică din România.

In mod paradoxal pentru observatorul occidental, dar pe deplin explicabil pentru un cercetător atent din interior, accelerarea procesului de industrializare în România (în prezent cu un ritm de creştere anual de 11% în produs naţional brut), nu se traduce nicidecum printr'un progres economic, ci dinpotrivă, printr'o pauperizare din ce în ce mai accentuată a tuturor straturilor sociale.

Speranţa că sistemul, care a fost impus cu forţa poporului român, s'ar putea ameliora în timp şi ar putea ajunge la o formulă economico-socială cel puţin suportabilă, este o simplă iluzie. Sistemul nu poate fi ameliorat deoarece însăşi principiile sale de bază sunt eronate. Orice tendinţă spre evoluţie se izbeşte de un dogmatism ideologic absolut şi este denunţat ca o erezie, aşa cum au arătat evenimentele din Yugoslavia şi Cehoslovacia.

Printre diriguitorii comunişti există teama că schimbând ceva în această construcţie artificială, aflată permanent în stare de echilibru instabil, întregul edificiu s'ar putea prăbuşi, ca un castel din cărţi de joc. Aşadar, tensiunile interne datorite mizeriei materiale şi morale se acumulează, cresc şi se îndreaptă fatal spre punctul critic, adică spre explozie.

Fisura din Cehoslovacia, unde Uniunea Sovietică a fost silită să-şi dea cărţile pe faţă, punând pe comuniştii din Occident într'o poziţie imposibil de apărat faţă de opinia publică, a fost urmată de fisura şi mai gravă din Polonia, unde guvernul a pierdut practic controlul asupra situaţiei. Trecerea iniţiativei în mâinile populaţiei este probabil definitivă. In faţa rezistenţei pasive a întregului popor polonez, dictatura şi represiunile, şi chiar tancurile sovietice, nu pot face nimic.

Prăbuşirea regimului în Polonia înseamnă o reacţie în lanţ, mai întâi în Germania de Est, apoi în celelalte state satelite şi poate chiar în Rusia, unde mişcarea desidentă ia amploare.

Există un singur mijloc de a întârzia această explozie şi anume războiul. Este ultima carte pe care încearcă să o joace acum comunismul.

In acest joc cu o miză uriaşă, căci ea înseamnă totul sau nimic, un rol esenţial îl va juca opinia publică americană, în orientarea căreia va contribui şi felul cum va fi difuzat şi cunoscut ADEVARUL DESPRE ROMANIA.

Ing. Vlad ANGELESCU

CERERILE ADRESATE ACESTEI RUBRICI DE CITITORII ZIARULUI "CUVANTUL ROMANESC", SUNT PUBLICATE GRATUIT.

MICA PUBLICITATE

CAUT RUDELE SI PRIETENII

• D-l Nicolae Poruțiu, 4113 13 Ave., Brooklyn N.Y. 11219 U.S.A. - Doreste sa ia legătură cu d-l Dumitru Udrescu, fostul director al secției de filme dela Televiziunea Română din București. D-l Nicolae Poruțiu a lucrat ca " camera man" împreună cu d-l Udrescu și ar vrea să discute unele probleme de interes comun. Cititorii ziarului sunt rugați de a comunica adresa de mai sus d-lui Udrescu.

•

• D-l Petre Zablotsky M.D. 183-33, 91-st Ave., Jamaica N.Y. 11435, U.S.A. - Dorește să ia legătura cu d-l Radu Dunăreanu, sperând că dânsul este un fost coleg al liceului Sf.Sava, promoția 1954.

Aș fi deosebit de fericit, scrie d-l Zablotsky, " să-l pot întâlni, spre a depăna din amintirile comune".

•

• D-l Mihai Hrincu, Fluchtlingslager, 432 Bad- Kreuzen, Neuaigen 11, Austria. Roagă cititorii ziarului să comunice d-nei Ardeleanu Lucy adresa dumnealui. D-na Ardeleanu Lucy a locuit în Arad pe strada St. O.Josef la început, apoi pe Str. Davila Nr. 9-11. După părerea d-lui Hrîncu, d-na Ardeleanu este stabilită în Ontario, Canada și probabil recăsătorită.

In acelș timp suntem rugați de a comunica d-nei Ardeleanu că cumnatul Puiu Dimitrie Ardeleanu, a fost condamnat de trei ori, pentru tentativă de trecere a frontierei. Acum este căsătorit, și are o fetiță. Socrul d-nei Ardeleanu a decedat.

DORESC SĂ EMIGREZ

• D-l Alexandru Rațu, Umagaton Nr. 54, Oslo, Suedia. Face apel la o organizație românească din Statele Unite să-l ajute să emigreze în America. Dumnealui este inginer, stabilit în Suedia de doi ani de zile.

ZIARE ŞI CĂRŢI

• D-l Vadim Bogdan, 353 W 53 St. Nr. 4-E, New York, 10019, U.S.A. - Dorește să obțină cartea " The Anti Humans " de D.Bacu. Redacția ziarului are de vânzare această carte și îi comunicăm, că am expediat cartea de care a întrebat.

•

• D-l Mihai Damian, 7260 Silver Springs Rd. N.W. Calgary, Alta. T3B 4A2, Canada. - Dorește să primească cărți din partea Editurii Carpații. Ii comunicăm pe această cale adresa Editurii: Calle Conde de Penalver, 82, 4, Madrid 6, Spania.

FARA ARMÂNEASCĂ

IRADEAUA DIN 1905

Mărturii despre existența și trăirea neîntreruptă a Aromânilor în P. Balcanică se găsesc din timpurile cele mai vechi și până în zilele noastre. E bine să se știe că înainte de coborârea Slavilor în Sudul Dunării (sec. al VI-lea) aproape toată P. Balcanică era romanizată, cu excepția Greciei vechi, care se compunea din regiunea Atenei, Peloponez și insule, și a câtorva triburi albaneze din Alpii Dinarici. Si acest lucru îl dovedește un membru al ambasadei trimise de către Impăratul Constantinopolului la Curtea lui Attila și anume istoricul bizantin Priscus care constata că, "pretutindeni, limba latină era limba oficială și curentă". Acest fapt va fi confirmat mai târziu, în sec. al VII-lea, prin relatarea făcută de către un alt istoric bizantin, Teofan, prin memorabilele cuvinte "torna, torna fratre", zise de către soldații Imperiului Roman de Est în preajma unui atac contra Avarilor.

Un alt cronicar bizantin care a trăit în sec. al X-lea, Kedrenos, vorbind de moartea lui David, fratele țarului bulgar Samuel, zice că el a fost omorât de niște Vlahi călători între Castoria și Prespa (orașe în Macedonia de vest) pe la locul numit "Stejarii Frumoși".

In Evul Mediu istoria înregistrează în Sudul P. Balcanice mai multe Vlahii, adică state aromânești independente, a căror populațiuni se răsculaseră în contra noii clase conducătoare bizantine formată mai mult din elemente micro-asiatice. Astfel avem "Vlahia Mare" în Tesalia (1050-1355), "Vlahia Mică" în Etolia și Acarnania (provincii la Nord de Atena), "Vlahia de Sus" în Epir, "Vlahia Albă" în Moesia de Vest (Macedonia jugoslavă), precum și Imperiul Româno-Bulgar sau al Asăneștilor (1186-1277), creat de frații Aromâni Petru și Asan din M-ții Hemus. Faptele acestea dovedesc că în Evul Mediu Aromânii erau în număr mare, bine închegați, organizați politicește, și aveau o conștiință națională.

Și sub Imperiul Otoman, când toate celelalte popoare balcanice au fost reduse aproape la sclavie, Aromânii s'au bucurat de o largă autonomie. Una din reformele făcute de Sultanul Murat II (1422-1451) spune printre altele că, "conform legilor valahe, o înaltă dreptate se va face în Țară, printr'un Cadiu. Vlahii pot să călătorească în toată libertatea, dealungul întregului Imperiu, exercitând orice profesie la alegerea lor". Aceste reforme au fost respectate de toți Sultanii următori, iar Sultanul Soliman Magnificul (1496-1566) nu numai că le-a întărit dar a și adăugat și altele în favoarea Aromânilor. Printr'un decret imperial, a permis să se creeze cele 14 Căpitănate de Armatoli în regiunile locuite de Aromâni: Macedonia, Tesalia, Pind, Epir și Acarnania. Datorită acestor reforme nici un cetățean otoman nu avea dreptul să calce în teritoriile administrate de cele 14 Căpitănate de Armatoli. In schimb Căpitănatele trimiteau anual un tribut mai mult simbolic decât substanțial mamei Sultanului (Sultan Valide).

Neobositul călător francez din secolul trecut F.O.H.L. Pouqueville, care a fost și consul general al lui Napoleon Bonaparte pe lângă satrapul Ali Pașa din Ianina, Epir, scrie: "Ei (Vlahii) au rămas neclintiți și liberi pe acele meleaguri încă multă vreme după ce Epirul căzuse pradă mahomedanilor. Cu toată neatârnarea lor, dârz apărată pe pozițiile naturale cari le erau sălașul, ei și-au dat seama că, mai de vreme sau mai târziu, erau sortiți să fie răpuși de puterea dușmană creștinilor. Au avut deci înțelepciunea să caute ca actul lor de supunere față de Sultan să le asigure, pe o vreme îndelungată, condiții de trai mai bune decât acelea ale celorlalte raiale. Dânșii au fost mai ales ocrotiți de sultanele-valide (sultanele-mame), la tezaurul cărora contribuiau cu o modestă subvențiune anuală reprezentând omagiul unui vasal, iar nu tributul unui sclav. Erau cârmuiți doar de un sfat de bătrâni cuminți, aleși din sânul lor, și trăiau sub legi tot atât de simple ca și obiceiurile patriarhale din care acestea izvorîseră. Liberi în practicarea religiei lor, ca și în viața lor de familie, ei au străbătut neatinși furtunile răscoalelor cari au zdruncinat de atâtea ori Epirul" (Pouqueville, "Voyage en Grece", Paris, 1820, Vol. II, p. 159).

Si în felul acesta s'a ajuns până la faimoasa "Iradea" imperială din 9/22 Mai 1905, decretată de Sultanul Abdul Hamid II, prin care act se consacră în mod oficial autonomia culturală și bisericească a Vlahilor din Macedonia, Tesalia, Pind, Epir și Albania. Școlile românești însă începuseră să ia ființă în sudul P. Balcanice cu mult înainte de această dată, și anume în urma revouluției din 1848, când câțiva dintre exilații Daco-Români trecând Dunărea și ajungând în Macedonia au dat acolo de populații întregi cari vorbeau și simțeau la fel ca ei: acestia erau Aromânii, frați de ai lor. Intorcându-se în România, împreună cu alți patrioți Daco-Români și Macedo-Români au început o campanie prin presă și graiu viu de cele văzute și auzite în Macedonia, prezentând totodată opiniei publice române dorințele Aromânilor, și anume de a se instrui și a se ruga lui Dumnezeu în limba lor maternă.

Datorită acțiunii patriotice a unor personalități marcante ca Dimitrie Bolintineanu, generalul Cristian Tell, C.A. Roseti, I. Ionescu de la Brad, Cesar Boliac, Vasile Ureche, etc., cauza Aromânilor a ajuns să fie una din preocupările de căpetănie ale guvernului din București.

Astfel, la 1864 se deschide prima școală românească la Târnova, lângă Bitolia (Macedonia jugoslavă) de către Dimitrie Atanasescu. In 1865, Arhimandritul Averchie dela M-le Athos, selecționează și trimite la București 12 tineri cari, după ce primesc instrucția necesară se reîntorc ca învățători în Macedonia, devenind primii apostoli naționali ai aromânismului. In acelaș an, Apostol Margarit, care mai târziu va deveni primul inspector general și fundatorul a mai multor școli și biserici românești în P. Balcanică, deschide în comuna sa natală Vlaho-Clisura (Macedonia grecească) o altă școală românească.

"Această acțiune culturală românească a progresat atât de mult și repede încât la 1900, după o activitate de numai 36 de ani, cu toate dificultățile puse de Patriarhia Ecumenică din Constantinopol și de Guvernul din Atena, Macedo-Românii au avut în P. Balcanică 113 școli primare, 6 secundare și numeroase biserici unde slujba se oficia în românește".

Din cele de mai sus reiese că Turcia "păgână" înțelese și acordase Aromânilor încă din 1864 principiul libertății culturale și religioase, confirmându-l după aceea printr'un decret mare vizirial în anul 1878.

Odată cu venirea la putere a partidului conservator în anul 1904, guvernul din București prezidat de G. Gr. Cantacuzino a început o acțiune diplomatică energică pentru a obține dela Poartă recunoașterea oficială a autonomiei culturale și religioase a Vlahilor din Imperiul Otoman. Datorită mai mult perseverenței și îndemânărei Ministrului României la C-pol, Alexandru Em. Lahovary, Sultanul a semnat în sfârșit, la 9/22 Mai 1905, sus amintita "Iradea" prin care autonomia culturală și religioasă a Aromânilor era consfințită în mod solemn.

Drepturile acordate prin această Iradea se pot rezuma în următoarele: 1) Se recunoaște oficial elementul românesc ca naționalitate distinctă de celelalte naționalități din Turcia Europeană; 2) Macedo-Românii vor avea comunități distincte, bucurându-se de toate privilegiile de care se vor bucura și celelalte comunități creștine; 3) Aceste comunități vor avea dreptul să-și aleagă din sânul lor primari, consilieri ca să-i reprezinte în consiliile respective; 4) Dreptul de a folosi limba lor maternă în biserică și școală și să numească învățători, profesori și inspectori recrutați din sânul lor.

Aromânii însă n'au avut ocazie mai îndelungată să se folosească de noile drepturi recunoscute și consfințite prin Iradeaua din 1905, deoarece războaiele balcanice din 1912-1913, precum și primul războiu mondial au schimbat radical situația în Balcani.

Odată cu alungarea Turcilor din Europa, ținuturile ocupate de ei au fost împărțite între Grecia, Jugoslavia, Bulgaria și Albania, și astfel poporul aromân, autohton în P. Balcanică, s'a văzut și el împărțit între cele patru state balcanice.

Angajamentele luate de guvernele statelor balcanice în urma păcii din București (10 August 1913) și a Tratatului dela Sevres (10 August 1920) cu referire la funcționarea pe viitor a școlilor și bisericilor românești în țările lor respective, n'au fost respectate întocmai.

Realitatea este că sub "păgânii" Turci am avut în P. Balcanică mai multe școli și biserici românești decât sub creștinii ortodocși, iar din 1944 nu funcționează nici o școală sau biserică românească în această peninsulă. Toate guvernele balcanice, fără excepție, au urmărit și chiar urmăresc acelaș scop: desnaționalizarea elementului valah, întrebuințând uneori metode dintre cele mai barbare. Iar România de azi, protectoarea Aromânilor în trecut, care varsă milioane pentru popoare și triburi asiatice și africane, din 1945 și încoace, i-a părăsit complect.

Astăzi, când la Națiunile Unite, de peste 30 de ani, se proclamă solemn drepturile omului, când aceleași drepturi s'au proclamat nu de mult la Conferința din Helsinki, și se vor proclama la Conferința din Belgrad luna curentă, Aromânii, popor autohton și milenar în P. Balcanică, care numără peste un milion și jumătate de suflete, și care au contribuit atât de mult la independența și regenerarea tuturor popoarelor și țărilor balcanice, nu se bucură de nici un drept uman. Ei nu cer astăzi dela guvernele balcanice decât niște drepturi elementare, drepturi pe care grupurile lor etnice din alte țări le au, și anume: 1) dreptul de a avea școli și biserici în limba lor maternă, în limba armânească; 2) dreptul de a se organiza în comunități și societăți; și 3) dreptul de a avea o presă proprie. Acordarea acestor drepturi elementare Aromânilor nu pot fi în detrimentul țărilor balcanice ci în folosul lor. Printr'un astfel de gest guvernele balcanice vor dovedi că într'adevăr sunt democratice și că respectă principiile de care sunt călăuzite Națiunile Unite și celelalte organizații internaționale a căror țări sunt membre.

Dat fiind că ne îndoim de democratismul guvernanților balcanici, la ei predomină încă șovinismul, ar fi de datoria fiecărui Român cu dragoste de neam să apere și să lupte pentru salvarea ramurei românești din Sudul P. Balcanice, a FAREI ARMANESTI, care astăzi se află pe calea dispariției.

Virgil PINDEANU

DÎN LUMEA LARGĂ MACEDO-ROMÂNĂ

DR. HARALAMBE G. CICMA

Tu 24 di Marțu 1977, tu capitala statlui Rhode Island, Providence (USA), și-astease ațel cari fu ỹiatrul Haralambie G. Cicma. Llirtatlu și-avea amintată auá și 86 de añi tu hoara curat armânească Turỹia dit mușațlli și vlăheștilii munțî a Pindului. Era hilliul al George și Despina Cicma. Armânândalui oarfăn di cu ñic, fu criscut di lalăsu Dimitrie Cicma Pașa, marile alumtător și căpitan a Armâñilor dit regiunea Turỹillei cari cădzu ca un erou tră apărarea Armânamillei în perioada di teroare antartichească dit 1905-1908, cându guvernul di Athina pitricu sute di bande di "antarți" (guerrillas) tu horile și pulitiile armânești iu funcționau școli și biserițí românești ca prin teroare și vărsări di sândze s'astingă fleama românismului din Macedonia, Tesalia, Pindu și Epir, ma . . . și-arâsiră.

Agiumse tu-America la 1913 și trapse la Newport, N.H., iu lucră nâscântu chiró la ună fabrică di lână ca s'amintă țivaparadz și-și complecteadză studiile. După puțîn chiró amintă ună bursă la Boston University și după complectarea di 4 añi di cursuri pre-medicale si înscrié la Harvard University, ma primindalui ună noauă bursă s'mută d nou la Boston University iu 's'lo doctoratlu în medicină la 1924.

Năinte și s'mută la Providence tu 1926, practică medicina la Worcester, Massachusets. Dr. Cicma fu un pionier în cercetarea și desvoltarea preparărillei a păcurillei crude tră tratarea lângorilor di cheale. Stabili prima clinică dhermatologică tu căsăbălu Providence și fu numit șef a dhermatologiillei la Spitalul Hormeopathic cari azî seaclliamă Roger Williams General Hospital, și s'trapse la 1964 după 40 di añi, di serviciu, ma armânândalui tu comitetlu administrativ di onoare.

Llirtatlu alâsă după nâs îndurirata mulleare Ioana (n. Dafula), un ficior, George di Providence, trei feate, d-na James E. Van Epp, d-na R. Clement Darling Jr., și d-na Frances Duane, și opt nipoți și nipoate. Serviciul înmormântărillei avu loc tu dzua di 28 di Marțu 1977, tu bisearica macedo-română Sântul Ioan Botezătorul di Woonsocket, R.I., --a cărei veclliu membru era--, oficiat di păr. Nicolae Marioncu, și fu îngrupat tu cimitirlu parohiillei.

*

Tut anlu aestu, la 17 Ianuarie, un altu multu învițat Armân, avdzît lingvist-dialectolog, folclorist și etnograf, n'alâsă tră totna: Prof. univ. Tache PAPAHAGI. Llirtatlu și-avea amintată la 20 di Octomvrie 1892, tu mușata și-armâneasca Avdelă dit munțîlli Pindului. Feațe gimnaziul român di Ianină, Epir (1903), liceul român di Bitule, Macedonia jugoslavă, (1912), și Facultatea di litere di București (1916), iar la 1920 agiundze profesor la Universitatea di București. Intreaga lui bană u încllină Armânamillei și științăllei.

Scrié multe cărțî importante ma, după noi, trei din eale va s'armână nimuritoare: "Antologie aromânească" (1922), iu s'publicară ațeale cama bune producții culte aromânești; "Images d'ethnographie roumaine" (I-1928, II-1930, III-1934), album ethnografic original, ilustrândalui cum băneadză macoco-româñilli și daco-româñilli; și "Dicționarul dialectului aromân general și etimologic" (ed. I-1963, ed. II- 1974), opera lui capitală, cari easte un monument ethno-lingvistic, cu pisti 1400 di păgiñi. Tache Papahagi fu ațel cama bunlu cunuscător a dialectului aromân.

El fudzi dintră noi, ma numa și lucrările a lui va s'armână nimuritoare.

*

Tu îndipărtata Macedonie, anlu țe tricu, alțî trei intelectualli Armâñi s'dusiră dit lumea aestă: Apostol Gachi PAPPA, Ion CIUMETTI și George Toli PERDICHI. Primilli doi erau profesori la avdzîtlu liceu român di Grebini, și originari, Pappa di Avdela și Ciumetti di Veria, unlu di cama mările focare armânești, iar Perdichi era învățător și originar dit gioana hoară armânească Perivole, Pindu. Dumnidzău s'lli lliartă pri tuț.

*

Tu-ahurhita a Marțului, după țe pitricură ultima noapte la București, lăhtăroasa noapte a cutremurlui dit 4 di Marțu 1977, d-na și d-l Constantin Colimitra agiumsiră tu-America, la ficiorlu a lor Andrei di Bridgeport, Conn. D-l Andrei Colimitra viñe tu-America cu șapte añi năinte di părințîlli a lui și easte însurat cu Tincuța, feata d-năllei și d-lui Ion Bargiuma, originari di Turỹia, Pindu, și buñi învățători și patrioți a românismului dit Macedonia. A d-năllei și a d-lui C. Colimitra lă urăm: ghine viñit tu-America!

*

Tu 24 di Mai viñiră tu-America, la Bridgeport, Conn., și d-l Aurel Zdru cu nveasta-lli Silvia dit Mexic. Tinirlli Aurel și Silvia si 'nsurară tu 7 di Moemvrie 1976. Feațiră ună nuntă mare și mușată. Uikendul di Memorial Day, dadun cu părințîlli al Aurel, d-na și d-l Ion Zdru, lu pitricură la nuñilli a lor, d-na și d-l Virgil Puppi di Woonwocket, R.I. Cu aestă ocazie, dadun cu nuñilli, feațiră și ună vizită a d-năllei si d-lui Teodor Tonna di Worcester, Mass., a căror ficior, George, lă fu fărtat. Tinira păreaclle are tu minte s'armână tu-America. Lă urăm: ghine viñit și succes!

DIN VIAȚA NOASTRĂ

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

CE NE SPUN CRUCILE DIN CIMITIRUL DELA VATRA

Un refugiat care mulțumea lui Dumnezeu dimnieață, la prânz și seara c'a scăpat de comuniști a fost Trăian Rădulescu. Avea însă un păcat: vorbea prea mult !

Intors dintr'un voiaj (era marinar pe vase comerciale) a povestit ce-a văzut în lumea liberă, dar părerile lui nu sincronizau cu părerile oficiale.

Diferența de opinii a fost "netezită" la siguranță de unde Trăian--minus dinții din gură-- a fost trimis la puscărie.

Si-a ispășit osânda și s'a întors la vechea meserie. La început a putut lucra doar pe vapoarele care făceau cursa Marea Neagră.

De data asta Trăian vorbea doar de Lenuța, a cărei fotografie cu inscripția "iubitului meu logodnic" o flutura cu mândrie.

Se plictisiseră toți ca să-l asculte descriind formele extra teritoriale ale Lenuței, dar ceilanți marinari, știau cât a suferit și-l compătimeau.

Peste câțiva ani a călătorit și prin Mediterană de unde cu sfințenie, continua să trimită cărți ilustrate logodnicei: "frumoasa" Lenuță. Mai târziu a fost angajat pe un vapor cu destinația Baltimore, Md., dar aci, în afară de câțiva oameni de încredere, nimeni n'a putut debarca; iar Trăian își vedea de munca lui zilnică, umbla în sandale, fără ciorapi, și cu o cămașă ruptă din buzunarul căreia scotea din când în când fotografia Lenuței, ca s'o mai privească odată.

Cu o jumătate de oră înainte de a ridica ancora, Trăian a cerut voie unui "securist" ca să-l lase să debarce și să cumpere o ilustrată: ca să-i arate Lenuței c'a fost și el în America !

-Du-te, i-a răspuns securistul plictisit, și Trăian... dus a fost !

A stat ascuns până a plecat vaporul, apoi s'a predat autorităților.

După ce mi-a povestit întâmplarea, l-am întrebat plin de curiozitate:

-Ce faci acum cu Lenuța ? Când o aduci în America ?

-Lenuța ! Care Lenuță ? Asta'm fabricat-o eu ca să mă scap de comunisti.

Trăian a scăpat de comunisti, dar nu și de urmările bătăilor și al închisorilor. A murit de tânăr și este îngropat la Vatra Românească.

O MAMA CE N'A LUAT PREMIU . . .

"Ziua Mamei" s'a sărbătorit peste toată America. S'au dat premii pentru cea mai bătrână mamă, cea mai tânără, cea cu mai mulți copii, etc.

Credem însă că foarte puține mame pot s'o egaleze pe d-na Milița Chasoschi din Detroit.

A sosit în America în anul 1920. Dela vapor a mers direct la gară să ia trenul pentru Wheeling, W.V.

S'au suit în tren doi: ea și cu soțul, dar s'au dat jos din tren trei. Intre timp actuala d-na Chasoschi a dat naștere primului ei copil !

PRIETENI VECHI DELA PRIMA VEDERE!

Ne-a văzut numele în aceleași publicații în țară și în Statele Unite, dar nu m'am întâlnit niciodată cu confratele Nicolae Novac.

Luna trecută, la Gary, Ind. am avut ocazia să-l strâng mâna. Ne-am simțit ca doi prieteni care ne cunoșteam de ani de zile.

Ocazia: Nunta d-rei Dora Lou Novac cu d-l Daniel Wilson. Nași au fost d-l și d-na George Bălașu.

Am plecat să stăm o zi, dar am stat patru:De vină: ospitalitatea românească din Gary și Chicago.

CURIOZITATE: CUM GUSTĂ MÂNCĂRILE AMERICANE?

In vara anului 1969 s'a ținut la Washington, primul Congres al Academiei Române din Exil.

După Congres, d-l Stelian Stănicel a aranjat ca academicienii să facă un turneu prin centrele românești : Cleveland, Detroit, etc.

Printre participanți era și prof.Ionel G.Dimitriu, membru fondator al Asociației și un bun și încercat prieten : Aparțineam la aceleasi cluburi, eram redactori la acelas ziar și cheltuiam nopți împărtășindu-ne inimile.

In Detroit "Nenea Ionel" a stat vreo patru zile și-a ținut să-și vadă prietenii de suferințe de prin lagăre.

Cu o zi înainte de a ne părăsi, mi-a spus că are o rugăminte:

Dorea să vadă cum se fabrică o mașină, cum trăiesc muncitorii, cum se distreză, etc. " Să nu trec prin Lumea Nouă ca un cufăr prin gară".

Bucuros, i-am făcut voia. Am hoinărit o lungă după masă prin oraș, iar seara, flămânzi și obosiți, ne-am oprit la o "cafeteria ca să mâncăm ceva americănește pe văzute și nu pe citite".

Bufetul, plin de variate ispite, putea înfrunta orice pretenții gastronomice : iar Nenea Ionel (care locuia de un sfert de veac în Germania), după ce s'a plimbat de câteva ori dealungul farfuriilor încărcate cu bunătăți și-a ales: Knockwurst and Sauerkraut!

SA NU NE SĂRUTĂM ACI CĂ NE VEDE . . .

Cuvintele n'au fost spuse de o fetiță rușinoasă care se teme c'o vede mama, ci de oameni maturi din România. (vara lui 1976).

O d-ră din Detroit a vrut să-și sărute rudele care o așteptau la aeroport, dar a fost imediat respinsă; "Să nu ne sărutăm aci că ne vede poliția, așteaptă până ne suim în mașină".

CRÂNCENA DESNĂDEJDE A UNUI DISIDENT

Marele ziar "Boston Globe" din 19 Mai 1977, publică un lung articol, care în fapt poate fi considerat ca extraordinar și în acelasi timp semnificativ; un trist document al zilelor noastre. Articolul care are titlul "Pierderea Nădejdii Unui Rebel în România"; descrie tragedia profesorului de limbă engleză Nicolae Dascălu, de origine din satul Straja din Banat. Dascălu impresionat de protestul scriitorului Paul Goma, reprodus în ediția internațională a ziarului "Herald Tribune" din Paris, în luna Martie. "Am crezut că acesta este cel mai minunat lucru - spune Dascălu-Iată că în fine cineva de aici se ridică cerând respectarea drepturilor omului. Am crezut că toată lumea trebue să se grăbească să semneze scrisoarea de protest. . . Ne-am dus la apartamentul lui Goma. Acolo erau încă opt inși care erau în curs de semnarea scrisorii. El mi-a cerut să mai rămân după ce am semnat. Insă după ce cei opt inși au semnat, deodată poliția a năvălit în cameră și eu nici măcar nu am avut ocazie să mai vorbesc cu el. Poliția ne-a luat Carnetele de identitate, ne-a notat numele și adresa și ne-a spus să plecăm, reținând pe doi inși". Câteva săptămâni nu li s'a întâmplat nimic. La 2 Aprilie Goma este arestat . . . Viața mea a devenit un iad, continuă Dasălu - la 10 sau 15 Aprilie. Timp de zece zile, fără nici o întrerupere am fost dus la Direcția Securității unde am fost interogat între trei și zece ore în fiecare zi. În ziua de 18 Aprilie interogatoriile, bătăile și amenințările au durat 16 ore. De foarte mult ori m'au amenințat cu moartea. Mi-au spus că îmi vor tăia corpul în bucățele, pe care le vor arunca în râu și nimenea nu va ști ce s'a întâmplat cu mine. Mă băteau și apoi îmi cereau să scriu și să semnez tot felul de declarații, prin care să arăt că am semnat scrisoarea lui Goma, pentrucă doream să primesc pașaport, apoi că toate celelalte drepturi umane sunt respectate. In cele zece zile am scris sute de pagini". Ultima lovitură veni Duminecă. El a fost lăsat în pace două sau trei săptămâni. "M'au chemat la orele 10 dimineața. Indată ce am intrat au început să mă bată. Mi-au cerut să le spun cu cine m'am întâlnit și cu cine am vorbit în ultima săptămână și ce au spus ei. M'au ținut până la orele 1 după masă. Mi-au spus că mă vor bate până când nu voi primi să fiu informatorul lor. N'am spus nimic. Voiam doar să scap, să ies afară de acolo. Mi-am dat seama că ultima mea scăpare este sinuciderea - dar eu nu sunt destul de tare să fac acest lucru. Astă noapte m'am rugat să mor de atac de inimă. Aceasta ar resolva problema. Se vede însă că sunt destul de tare. Deaceia am venit aici, la Ambasada Americană, să încerc ultima șansă. Dar ei nu mă pot ájuta . . . . . Voi părăsi Bucureștiul deoarece nu mai am nici un motiv să mai stau aici. N'am nici un plan. Ii aștept să mă aresteze. Cred că ei mă asteaptă afară. Am văzut poliștii. Dar s'ar putea să scap?" Ziaristul american William Beecher se găsea la Ambasada Americană din București în ziua de 16 Mai, când profesorul Dascălu a venit să ceară azil politic. După ce i s'a respins această cerere pe motiv că . . ." politica Departamentului de stat este să nu acorde azil politic cetățenilor țării în care se găsește ambasada americană, decât în cazul că viața lor este în pericol", Dascălu a întâlnit pe acest corespondent al ziarului Boston Glob și în felul acesta tragedia vieții sale ajunge să fie cunoscută de toată lumea. "Nu sunt destul de tare sămi curm viața. Deaceia am venit la Ambasada Americană să obțin azil politic. A fost ultima mea șansă. Dar nu voi deveni nici informator, nu voi mai putea suferi noi bătăi. Dacă nu voi fi arestat când ies de aici, voi pleca în satul meu natal Stejaru, langă granița cu Iugoslavia. Poate poliția mă va urmări va veni să mă aresteze, eu voi resista și vor fi nevoiți să se folosească de pistoale. Nu mai pot. Si așa se va sfârși totul".

Tragedia profesorului Dasălu face dovada odată mai mult că Regimul comunist din România nu a renunțat la metodele sălbatece de teroare ce le aplică chiar împotriva propriilor lor fii. Profesorul Dascălu în vârsta de 32 ani, a fost educat sub regimul lor, a găsit natural să ceară respectul pentru drepturile umane, pentrucă Constituția și legile regimului comunist profesau acest respect. Despărțindu-se de ziaristul american, resemnat că nu a obținut drept de azil a spus: "Poate că cele ce mi s'au întâmplat mie, vor da curaj și altora".După cum se vede singura speranță este că opoziția mută împotriva regimului comunist, va eși la suprafață,se va manifesta și va sili regimul comunist să respecte drepturile omului. Este un slab început. Să mărim eforturile că acest început să fie cel al sfârșitului subjugării poporului român.

Miron Butariu

CONGRESUL LIMBEI ROMÂNE
30 IULIE - 31 IULIE 1977
MONTREAL-CANADA

Congresul Limbei Române ținut ani de zile la Kitchener Ontario, sub inspirația, elanul și dragostea de slova și cultura românească a D-lui Prof.Univ. George Popescu Botoșani și Părintele Nicolae Tănase, s'a mutat la Montreal începând cu anul trecut.

Reușita Congresului din 1976, a fost apreciată de cei ce au participat cu interesante comunicări și de asistența românească. In 30 și 31 Iulie, D-l Prof.Univ. Geroge Popescu Botoșani și Părintele Nicolae Tănase, vor deschide și conduce lucrările Congresului cu tema :

CENTENARUL INDEPENDENȚEI ROMÂNIEI

Congresul din anul acesta va fi trist.

Generația noastră neprivilegiată, comemorează Centenarul Independenței României în pribegie, cu Țara amputată prin răpirea Basarabiei și Bucovinei de Nord și cu un popor în robie pe propriul pământ, fără libertate și fără să fie stăpân pe viața și destinul său.

Făcând o privire retrospectivă, este trist să vezi că roadele unor îndelungi acumulări de energii și în a căror fericire fulgerătoare s'a răsplătit veacuri întregi de amărăciune, să fie din nou întunecate; să vezi Neamul răscumpărat pe prețul nenumăratelor jertfe și marilor încordări, din nou căzut în sclavie; să vezi geniul, cultura, istoria românească și credința strămoșilor, profanate de ismul pustiitor și plin de ură; să vezi cum pe arena românească au năpădit figuranții, făpturile hibride, îmblânziții și lașii; să vezi gloria plină de tinerețe, încununată de razele legendei, fărămițată sub stăpânire streină și să vezi un popor întreg cu respirația liberă oprită, de pietrele puse pe pieptul lui.

Comemorarea Centenarului Independenței României în situația de azi, este simbol.

Evocând totuși vitejia, scrisul, fapta, crezul și trâmbița fermecată care a răscolit sufletele românești și le-au pus în linie de bătae și poporul care ne-a dat independența, VESTIM, celor de aici și de pretutindeni, că focul sacru al strămoșilor arde viu în inimile noastre și că nu abdică cu neamul tăcut, până nu ne vom recâștiga independența și unitatea teritorială românescă.

Comunicările, cum și intervențiile în desbateri, vor fi o energie precursoare, un glas profetic, în besna tuturor necuviințelor.

Aspirațiile, gândul nostru sbătut în vânturi înfrigurate, rezistența noastră îndârjită și instinctul sigur al înrudirei organice, sunt logodna, cu cei ce ne-au dat independența.

Nunta va veni. Ea este aproape. Noi pribegii, cu cei tăcuți și obidiți din Țară, o așteptăm și în ea credem, pentrucă nimic nu este etern pe acest pământ.

Până atunci, ne hrănim din această sfântă speranță, mergem fără șovoire pe calvarul luminei și pe firul continuității românești de două ori milenar. Acest fluid miraculos, ne dă statut de români utili în economia neamului, iar prin vorba, fapta, scrisul, crezul și purtarea noastră demnă și cuviincioasă, devenim Iliada lui Homer care a luminat înaintea Athenei lui Pericle și Gloria lui Dante care s'a ridicat ca un stâlp de foc înaintea strălucirii lui Lorenzo de Medicis.

Congresul Limbei Române de la Montreal ia ținută profetică. La el invităm pe toți Românii de aici, din Statele Unite și din Canada.

Cei cari vor să facă comunicări, sunt rugați să ne scrie din timp, indicându-ne subiectul și durata, care să nu depășească treizeci de minute.

Se dă întâlnire sufletului românesc la Montreal, în 30 și 31 Iulie, 1977.

Vă așteptăm cu inimă de frate.

Preot Dr. Petre POPESCU
3490 Iberville St
Montreal, Quebec, H2K 3E2
CANADA

Telefon: 522 4760

SPORT

••

• Pentru iubitorii jocului cu balonul rotund,dăm mai jos situația din campionatul Categ. A ,de fotbal după jocurile etapei a 32-a din 19 iunie a.c.

CLASAMENTUL

1. DINAMO	32	19	8	5	77–32	46
2. Steaua	32	20	4	8	70–34	44
3. Univ. Craiova	32	15	8	9	50–34	38
4. Jiul	32	16	4	12	55–45	36
5. A.S.A. Tg. Mureș	32	14	5	13	44–39	33
6. Politehnica Tim.	32	15	3	14	39–35	33
7. Sportul stud.	32	12	9	11	33–32	33
8. F.C. Argeș	32	12	8	12	38–44	32
9. Politehnica Iași	32	11	9	12	39–30	31
10. S.C. Bacău	32	12	7	13	32–36	31
11. F.C. Bihor	32	12	7	13	44–50	31
12. U.T.A.	32	12	7	13	49–60	31
13. F.C.M. Reșița	32	12	6	14	42–50	30
14. Corvinul	32	9	11	12	31–39	29
15. F.C. Constanța	32	11	6	15	40–41	28
16. Rapid	32	10	8	14	36–47	28
17. Progresul	32	10	5	17	33–64	25
18. F.C.M. Galați	32	6	5	21	30–70	17

•

REZULTATE TEHNICE

A.S.A. Tg. Mureș	– Universitatea Craiova	3–0	(2–0)
S.C. Bacău	– F.C.M. Reșița	2–0	(1–0)
F.C. Bihor	– F.C. Argeș	1–0	(1–0)
U.T.A.	– Corvinul	1–1	(0–0)
Politehnica Timișoara	– Jiul	3–0	(2–0)
F.C.M. Galați	– F.C. Constanța	1–3	(1–1)
Sportul studențesc	– Rapid	1–1	(1–1)
Dinamo	– Progresul	4–1	(0–1)
Politehnica Iași	– Steaua	1–1	(0–0)

•

GOLGETERII

41 GOLURI : D. Georgescu - 4 din 11 m.
20 GOLURI : Dumitrache (Jiul) - 2 din 11 m.
18 GOLURI : Radu II. (F. C. Argeș) - 1 din 11 m.
16 GOLURI : Iordănescu (Steaua) - 2 din 11 m.
15 GOLURI: Năstase (Steaua), Gherghel(F.C.Bihor)

••

• Fotbalistul român Dudu Gergescu se află pe primul loc cu 41 goluri marcate, în clasamentul " GHETEI DE AUR ", care se acordă celui mai eficace golgeter al campionatelor naționale din Europa.

Pe locurile doi și trei s'au clasat Varadi (Vasas Budapesta)- 36 goluri; Ruud Geels (Ajax Amsterdam) și Dieter Muller (F.C.Koln) ambii cu câte 34 goluri.

De menționat că toți jucătorii care-l urmează pe Dudu Georgescu în clasament au terminat campionatul, în timp ce jucătorul român mai are de susținut două meciuri.

Dudu Georgescu câștigă pentru a doua oară consecutiv prețiosul trofeu.

••

• La 15 Iunie a.c. s'au disputat semifinalele " Cupei României" la fotbal pe anul 1977, încheiate cu următoarele rezultate:

București: Steaua- Metalul București 4-2 (2-0)
Pitești: Universitatea Craiova-Rapid Buc. 1-0 (0-0)

Pentru Steaua au marcat: Zamfir, Năstase (de două ori) și Troi , iar pentru Metalul au marcat Lungu și Georgescu (din 11 metri). Singurul gol al întâlnirii de la Pitești a fost marcat de Cârțu după ce a driblat trei apărători de la Rapid.

Finala cupei se va disputa la 3 Iulie la București.

„CUPA DAVIS"

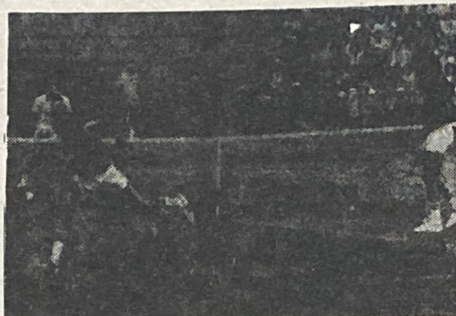
ROMÂNIA - ANGLIA 4-1

• România s'a calificat pentru finala grupei " A " europene, din cea de-a 66-a ediție a " Cupei Davis ", învingând cu 4-1 echipa Angliei. Iată rezultatul întâlnirii:

I. Năstase - J. Feaver 6-1, 6-2, 4-6, 6-4;
D. Hărădău- J.Lloyd 2-6, 7-5, 6-0, 6-1;
I. Năstae, I Tiriac- J. Lloyd, D.Lloyd 9-7, 2-6, 6-4, 9-7;
T. Marcu - R.Lewis 6-4, 1-6, 1-6, 3-6;
D.Hărădău-J.Feaver 5-7, 6-3, 4-6, 6-1, 6-3 ;

O formă deosebită a manifestat-o perechea I. Năstase- I.Tiriac care au jucat una dintre cele mai bune partide de dublu văzute în România.

In continuare România va întâlni Franța în finala grupei "A " europene a "Cupei Davis" 1977.



Un moment de virtuozitate din jocul de dublu în care Ilie Năstase întoarce mingea în terenul advers, dintr'o poziție foarte dificilă.



D. Hărădău, într'o frumoasă fază la fileu

••

• Campionatul național de handbal- Divizia A, ediția 1976-1977 a fost cucerit de echipele Steaua (băieți) și Universitatea Timișoara (fete).

Echipa Universitatea câștigă astfel pentru a 9-a oară titlul de campioană națională.

••

• La concursul de înot "Trofeul celor 7 coline" care s'a desfășurat la Torino(Italia), Anca Miclăuș, s'a clasat pe locul III în cursa de 200 m. delfin, stabilind un nou record național cu 2:20,6 (vechiul record 2:21,19).

••

• La Campionatele europene de popice-juniori- desfășurate la sfârșitul lunii Mai, la Zagreb, echipa României de băieți s'a clasat pe locul I , cucerind astfel titlul continental. La fete, România a ocupat locul II , în urma echipei R.F.Germania (campiona europeană).

Proba individuală, locul I și medalia de aur au fost câștigate de Alexandru Tudor- România, care s'a dovedit cel mai bun jucător al campionatelor.

••

• Campionatul balcanic de volei, rezervat echipelor masculine, desfășurat în Turcia, a fost cucerit de echipa României. Pe locurile următoare s'au clasat în ordine: Iugoslavia, Bulgaria, Turcia, Albania și Grecia.

••

• Campionatele europene de lupte greco-romane, ediția 1977, desfășurate în Turcia au fost dominate de echipa României care a câștigat locul I pe națiuni obținând astfel un succes fără precedent la această disciplină. Românii au câștigat în total șapte medalii. Iată lista medaliștilor: Cost. Alexandru cat. 48 Kg.-medalie de aur, campion european; Ion Păun cat. 62 Kg.-medalie de aur, campion european; Ion Draica cat.82 Kg.-medalie de aur,campion european; Nicu Gingă , cat. 52 Kg.-medalie de argint; Stefan Rusu, cat. 68 Kg.-medalie de argint; Mihai Boțilă, cat. 57 Kg.-medalie de bronz; Victor Dolipschi, cat. 100 Kg-medalie de bronz. Surpriza campionatelor a constituit-o românul Ion Draica, în vârstă de 19 ani, elev la școala sportivă Nr.2 din Constanța, care l-a învins și eliminat din cursă pentru titlu, pe campionul mondial A. Nazarenko (U.R.S.S.).

– CAMPIONI EUROPENI –

*

•Campion european la numai 19 ani, elevul școlii sportive Nr. 2 din Constanța, Ion Draica, a fost o adevărată revelație a Campionatelor europene de lupte greco-romane și este marea speranță a României pentru cucerirea unui titlu la viitoarele Campionate mondiale.

*



ION DRAICA



CONSTANTIN ALEXANDRU



ION PAUN



Natalia Mărășescu

• Intr'un concurs de atletism desfășurat la București, Natalia Mărășescu a alergat distanța de o milă în 4:23,8 stabilind un nou record mondial pe această distanță.

••

• Ca o nouă recunoaștere a strălucitelor sale succese, Marți 18 Mai a.c.,Nadiei Comăneci i se conferă Marele Premiu al presei sportive mondiale pe anul 1976.

Premiul i-a fost decernat cu prilejul Congresului Asociației Internaționale a Presei Sportive, care a avut loc în Milano (Italia).

Acest premiu se decernează unor mari valori sportive care s'au impus prin perfomanțe remarcabile și printr'o deosebită popularitate.

Reprezentanți ai celor mai prestigioase ziare, publicații sportive, a numeroase posturi de radio și televiziune din întreaga lume, în unanimitate au apreciat că Marele Premiu al A.I.P.S. se cuvine minunatei sportive romănce campioană la toate concursurile de gimnastică, dovedind o măiestrie sportivă de neegalat.

••

• Campionatul Diviziei A la popice, ediția 1976-1977 s'a încheiat cu victoria echipei "Aurul Baia Mare" (masculin) și cu "Laromet"(feminin).

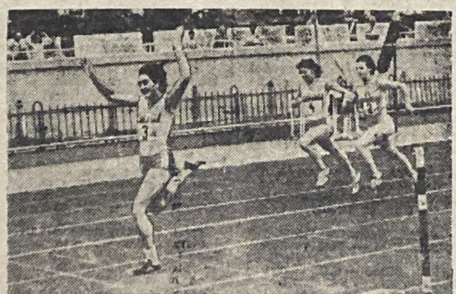


Maricica Puică

*

• A 12-a întâlnire de atletism dintre reprezentativele feminine ale României și Italiei s'a încheiat cu victoria atletelor române cu scorul 98-59 puncte. In cadrul acestei întâlniri atletele române au realizat două noi recorduri naționale prin Maricica Puică 8:46,4 la 3000 m și Doina Bădescu 60,3 s. la 400 m. garduri.

*



Doina Bădescu învingătoare la 400 m. garduri.

••

• La Campionatele europene de lupte libere desfășurate la Bursa (Turcia), sportivii români au obținut trei medalii de bronz prin: Gh. Rasoveanu, cat. 48 Kg; L. Sandor, cat. 62 Kg. și Emilian Cristian, cat. 74 Kg.

••

• Cea de-a 22-a ediție a Campionatelor europene de box s'a desfășurat la începutul lunii Iunie în Halle (R.D. Germania). Sportivii români au obținut o medalie de argint și cinci medalii de bronz. T.Dinu cat.cocoș:argint, T. Tudor cat. pană: bronz, C Cuțov cat. ușoară: bronz, V. Cicu cat. semi-mijlocie: Bronz, I.Gyorfi cat. semi-grea: bronz și M. Simion cat. grea: bronz.

••

• Intr'un meci amical de rugby, disputat la 5 Iunie a.c. pe Stadionul "Parc des Princes" din Paris, Franța a învins România cu 9-6.

*

• Jucătoarea romăncă de tenis Florența Mihai a obținut un mare succes la campionatele internaționale de tenis ale FRANȚEI de la Roland Garros. Invingând-o în semifinale pe Janet Newberry (U.S.A.), ea s'a calificat în finala probei de simplu. In finala probei, Florența Mihai a fost învinsă de M. Jausovec (Iugoslavia).

Deasemenea Floreța M. a fost prezentă și în finala probei de dublu mixt.

*



FLORENȚA MIHAI

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

HAZ DE NECAZ

Berbec la tavă.

Nea Binbirică se duse la domnu georgescu măcelaru din Colintina și îi zise la ureiche, pă șest: — Domle Tică, mi sa făcut poftă ca la femeile borțoase de un jigou de berbec ca săl fac înpănat cu slănină și căței de usturoi. Ce zici?
— Sa făcut domle binbirică, fiți fără grijă căci vă servees cu marfă Proaspătă și vă prepar și nește Fudulii, fincă de când a venit bolșeviști în țară, mai ușor opții fudulii de om, ca de berbec. — Mersi domle tică! Căci nare haz vieața, dacă nu tu un Purcelaș la tavă sau o Rață pă varză. Săi bagi în măsa cu cine ia adus pă ruș în țară!

A doua zi pe supt ascuns măcelaru ia dat pachetu cu carne: o Pulpă splendidă și nește fudulii de 4 persoane, de credeai că sânt ale lu Voronof. — Nam mai pus și labele cu copita, ca să nu plătiț degeaba greutatea! — Mersi domle Tică, eșt un Negustor cistit și onest!

Seara sa făcut mare ospăț, mai ales că nea Binbirică primise nește turburel de Drăgășanii ce nu să egzistă. Jigou a avut un succes nebun, care toții îș lingea Deștele.

A doua zi iată că vine gâfâind țața lina cu "Universu" în Dinți. La Intânplări din Capitală seria tecxstual:
"In cartieru Colintina populația se plânge căci dispare Câini. Arestarea Măcelarului georgescu care vindea carne de Câine-clandestin în loc de Miel".

Când a citit groaznica știre nea binbirică șea adus aminte că pulpa cu pricina nu avea laba cu Copita, ca să nu să vază ghiearele de câine. Sa îngălbenit ca turta de Ceară. Să vede că i sa aplecat, fincă seara a început să ignească ca Măgari, care la dus la spital, căci se zice că a făcut încurcătură de Mațe.

— Mă tem soro, zicea țața Lina lu Tanti aglaiea, că la mâncat tocma pă bietu Azorică, fincă de două (2) săptămâni nu iam mai auzit Lătratu. Auzi dumneata, să mănânci Fudulii de câine Lup, care ieste cel mai credincios, căci ia rupt Pantaloni lu Nicușor când a încercat să sară gardu ca să fure roșcove!



Gâgă

Glume

(primite din țară)

• In seara cutremurului actorul Caragiu juca cărți cu Bocăneț.
- Bă Cargiule, tu trișezi!
- Nu trișez.
- Minți!
- Să cadă casa pe mine dacă mint.

• Interviu post-mortem cu Caragiu.
- Ce impresie v'a făcut cutremurul?
- M'a lăsat rece.

• Ca să ne scape de cutremure rușii ne-au propus să ne ia "Cotul Vrancei".

• S'a propus în ultima plenară a MAN schimbarea numelui de București în ȚĂNDĂREI.

• Bulă avea un copil de grădiniță care făcea parte din organizația "Șoimii" In timpul cutremurului aruncând copilul pe fereastră:
"Zboară Șoimule, că eu vin cu liftul iar mamă-ta cu blocul.

• Apropo de "omenia" lui Ceaușescu, în țară circulă următorul "poem":

Vizitând socialist "rai",
o viperă l-a mușcat pe Nikălai.
Ce credeți că s'a'ntâmplat ?
Vipera a decedat!

• Ceaușescu a fost un copil precoce, fiindcă la vârsta de 5 ani avea mintea de-acuma.

• Lui Ceaușescu i s'au acordat multe titluri supreme, dar n'a putut fi încoronat.
Motivul : nu s'a găsit o coroană pătrată.

• In Scornicești a fost tovarăș și cizmar
In București este un mare rege proletar
In Universitate e membru onorat
Și'n lume'ntregă....biet avortat ratat...

Ghici ghicitoarea mea, cine-i ?

Cine-o ghici
mai multe bucurii va dobândi
iar cine n'o ghici,
un nod în gât i s'o opri....

Epigrame

UNOR SUPER-UMANISTI

Orbilor cu ochi, ce să le faci ?
Ei de frunze nu văd pomul,
pădurea n'o văd de copaci
și de-umanism nu văd nici Omul.

IDEOLOGICE

Astăzi multă lume spune:
comunismul e un rit
ce-n Apus a răsărit
și în Răsărit apune!

DAR, IDEOLOGIA E CA RAIA...

Astfel că lumea mai spune:
da, e rit fără altare.
ce în Răsărit apune
și-n Apus din nou răsare.

CUVANTAREA LUI CEAUSESCU CONSACRATA INDEPENDENTEI

S'a zguduit în groapă Eminescu
dar nu din cauza vreunui nou seism
ci fiindc-a auzit pe Ceaușescu
urând în versuri României...comunism!

UNUIA CARE A CITIT SI PARAFRAZAT FOARTE NEINSPIRAT PE EMINESCU

Gloria eminesciană
de acum s'a pătat
poate, cu-a mea epigramă
sigur, cu al tău citat!

APROPOS C.S.C.E.

Reuninea pentru cooperare și securitate
are o mare însemnătate
la ea popoarele eliberate
putând să cerșească libertate.

Ion CICALA

UMOR

NEA LETEA ȘI.... TUNUL

Era închis pentru a doua oară. De data aceasta totul pornise dela o râcă pe care o avusese cu secretarul local de partid. Fusese arestat într'o după amiază târziu când își fuma o țigare în grădina pe care și-o îngrijea cu atâta migală. Ii plăcea să-și vadă florile, iarba, pietrele din curte si cele câteva ghiulele pe care le ține ca decor în grădină, si pe care le moștenise dela un bunic-veteran al răsboiului dela 77.

.... La securitate fusese anchetat luni de zile, torturat în jurul aceleiași întrebări. Obuzele le-am găsit, dar unde ai ascuns tunul ?

Nu a reușit să-i convingă nici pe securiști și nici tribunalul militar că obuzele le ținea numai pentru decor. Ele fuseseră "ascunse în grădină după boschetele de flori". In cele din urmă securitatea a admis să-i încheie dosarul, urmând ca tunul să-l găsească ulterior. Acum avea doi ani pentru deținere ilegală de muniții, iar noi făceam haz de necaz întrebându-l ,.....unde a ascuns tunul ?

N. D.



• In planul de construcții pentru olimpiadele din 1978 care vor avea loc la Moscova, sovieticii au inclus și un spital de nebuni, în caz că unii atleți din vest, vor cere azil politic.

• SALUTARILE IN ROMANIA DE-A LUNGUL ANILOR :

Pe vremea lui Carol I :
- Bonjurică, bonjurică! România este mică!

Pe timpul lui Ferdinant :
- Salutare, salutare! România este mare!

In vremea lui Carol II :
- Sănătate, sănătate! România-i jumătate!

In timpul lui Ceaușescu :
- Noroc, noroc!...Nu mai e deloc!

Și acum după seism :
- In loc de "somn ușor", vă dorim "seism ușor"!

• Știți o substanță otrăvitoare care ar lăsa în urma ei bucurii ?
- Arse NICU!
Știți care-i cea mai îndrăgostită melodie populară ?
- Arde LEANCA!

• La București circulă următoarea parodie, care demonstrează că umorul românului nu piere nici în cele mai grave împrejurări.

IARNA
de Coșbuc

A început de ieri să cadă câte-un bloc
Acum a stat
Praful s'a mai așezat
Toată lumea dă grămadă către sat.



- La urma urmei, să discutăm ca între prieteni!

STIRI DIN EXIL

COMEMORAREA CENTENARULUI INDEPENDENȚEI ROMÂNIEI

NEW YORK

Duminică 8 Mai 1977, la Carnegie Endowment International Center, a avut loc comemorarea Centenarului Războiului de Independență al României de catre Socie-



ASPECT DIN SALA

tatea AVRAM IANCU, al cărei Președinte este Dl Emil Pânzaru. Programul a constat dintr'o plăcută Expoziție vizuală prezentată de Dl Mircea Petru, un moment liric datorit lui Jean Moscopol care a cântat pe cunoscute melodii de romanțe românești creații proprii, recitarea poeziei "Plecat-am nouă din Vaslui", de către D-na Gabriela Isac și o frumoasă poezie recitată de fetița Dacia Felix Minescu. Dl Prof Alex. Bratu nou venit din România după 13 ani de închisoare, a vorbit auditoriului despre suferințele din țară. Intr'o plăcută ambianță familiară Dl Jean Moscopol a delectat publicul cu epigrame proprii la adresa regimului din r.s.r. Coordonatorul programului a fost D-l Valentin Cantor.

MUNCHEN

Marți 10 Mai, la Haus der Begegnung, Misiunea Catolică Română și Biserica Ortodoxă Română din Germania de Vest, au sărbătorit cu fastul cuvenit, Centenarul Independenței României. Salutul de "bun venit", a fost adresat participanților de prelatul Prof. Dr. Menges, conducătorul misiunii catolice române. Prof. Dr. Horst Glassl, conferențiarul principal, a vorbit despre "Centenarul Independenței României". In continuare, au fost citite poezii patriotice de M. Eminescu, L. Blaga, I. Pillat, N.I. Herescu, V. Horia, St. Baciu, I. Cicală și I. Dumitru, de către C. Leonties, A.U. Maier Gabanyi, M. Jianu și A. Gurian. Grupul de dansatori din Munchen, au interpretat câteva jocuri românești. Oaspete de onoare, cu această ocazie, a fost Episcopul Vasile Cristea, dela Roma.

CORESPONDENT

LOS ANGELES

Românii din Sudul Californiei au comemorat Centenarul României, printr'un banchet și program cultural-artistic; care s'a ținut Duminecă, 22 Mai 1977, după masă; în sala parohiei Sfânta Treime din Los Angeles. Au luat parte câteva sute de persoane. Serbarea s'a desfășurat sub patronajul societăților locale Viitorul Român și Doina. Maestru de ceremonii a fost Părintele Richard Grabowschi. Domnul Mircea Ionnițiu, fost secretar al Regelui Mihai I, a rostit cuvântarea ocazională. Domnii Ion Cepoi, președintele societății Viitorul Român și George Huzău, președintele societății Doina, au exprimat omagiile lor către poporul român, pentrucă prin sacrificii imense a reușit să-și câștige independența. Domnul Ionnițiu a trecut în revistă evenimentele istorice care au dus la independența României, subliniind că aceasta s'a câștigat prin mari sacrificii; dar mai ales prin înțelepciunea și patriotismul Regelui Carol I, al intelectualilor și al armatei regale române, care s'a umplut de glorie pe câmpurile de luptă "și că prin" stranie coincidență ziua independenței României, se serbează acum în România, la 9 Mai, care este ziua victoriei în Rusia Sovietică "și nu în ziua de 10 Mai, când a fost într' adevăr proclamată de parlamentul României". La programul artistic ș'au dat prețiosul lor concurs: Domnii Valentin Frunză, care a prezentat în cânt și vers independența României, Domnul Mihai Mutz, prin cântec din fluer. Doamna Carmen Dumitriu a încântat asistența prin cântece patriotice și de inimă albastră, iar Grupul Elen Karz au dansat cu multă dibăcie mai multe jocuri românești. In încheiere Păr. Grabwschi a scos în evidență că Harta din fundalul scenei este Harta României Mari, în granițele ei firești dela Nistru până la Tisa; iar emblema de sub hartă este "Emblema sau Stema Regatului României, cu inscripția Nihil Sine Deo; simbolizând faptul că independența României a fost posibilă prin Voința lui Dumnezeu și sacrificiile poporului român". A urmat apoi dansul cu orchestra fraților Moroaica. La comemorare a luat parte un grup, în frunte cu Pastorul Petru Popovici, dela biserica baptistă română din Maywood, California.

La buna reușită a acestei serbări s'au dat contribuția lor familiile Josef Brezean, Miron Bonca, Ion Cepoi, Dumitru Bugneriu și alți membrii ai celor două societăți.

CORESPONDENT

A PATRA GREVĂ A FOAMEI A ROMÂNILOR DIN NEW YORK PENTRU ÎNTREGIREA FAMILIIOR

Refuzul regimului de la Bucuresti de a acorda dreptul de întregire a familiilor românilor din America, a făcut ca un grup de români să recurgă la cel mai disperat mijloc de protest: greva foamei.

Incepând cu data de 24 Mai 1977, în fața palatului Națiunilor Unite din New-York, tânărul Cristian Tolea a declarat greva foamei, ca semn de protest împotriva regimului din București care a refuzat să elibereze paşaport părinților săi. La numai câteva zile s'au alăturat tânărului grevist următorii români pentru aceleași motive de reîntregirea familiilor: Zita Mărcoi, Elena Marinescu, Adriana Dumitrescu, Barbu Sorin Dumitrescu, Ion Stanciu, Ion Munteanu, Marta Bădescu, Maria și Stere Papadumitru, Constantin Ciurci, Ioan Stroia, Teodor Ionescu M.D., Sergiu Constantinescu, Corneliu Constantinescu, Viorica Stanoiev, Ion Matescu, Atena Chiu, Maria Ialti, George Fara, Doru Brașoveanu, Roman Badea, Iosif Teodorescu, Emil Trandafir Cocioba, George Iacobescu, Eugenia Enăchescu Nace, Jean Hristescu, Vasile Snagoveanu. Grupul greviștilor este condus de D-l Dimitrie G.Apostoliu, care s'a alăturat greviștilor în semn de solidaritate.

Grupul s'a deplasat pe ziua de 3 Iunie la Washington D.C. pentru a înmâna Președintelui Carter și Congresmenilor, protestul lor, și s'a înapoiat la New York, unde continuă greva, până la obținerea pașaportului de către familii.

La ora când transmitem, aflăm ca alți români s'au prezentat să se alăture greviștilor, iar exemplul lor a fost urmat de cehoslovaci, polonezi și sudvietnamezi, care alături de români protestează pentru aceleași drepturi ale omului, călcate în picioare de regimurile comuniste acolo unde au reușit să pună stăpânire pe putere. Urăm succes și transmitem caldă solidaritate greviștilor români, și celor care î-au urmat.

ARGUS

IN MEMORIAM

• In ziua de 16 Februarie a decedat la Munchen Vladimir Ionescu, puțin timp abia, după ce împlinise 80 ani. Născut la 8 Februarie 1897 la Craiova, Vladimir Ionescu a avut prilejul să trăiască din plin zile bune și rele din istoria poporului român, în epoca lui de glorie și suferințe; căci el a participat angajat hotărât la cele mai importante evenimente din ultimii 80 ani. S'a stins după o luptă patriotică neîntreruptă, fiind participant activ, observator și apreciator al tuturor marilor evenimente, pe care le-a trăit poporul român în ultimile decenii.

• Anunțăm trista veste a morții Dr-ului în drept Ion Cârja, care s'a stins din viață la New York în ziua de 23 Martie 1977. Ion Cârja după ce a venit din România (unde a viețuit mulți ani în închisori) și-a ales un drum personal și a scris câteva cărți care ilustrează drama și tragedia oamenilor deținuți în închisorile și lagărele comuniste din România. Este în afară de orice îndoială că aceste cărți îi vor păstra o vie memorie. Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în pace.

• Marți, 5 Aprilie a decedat la Madrid, după o lungă boală, avocatul Iancu Fleșeriu, fost prefect al Sibiului. Luptător naționalist, ce a trecut prin toată gama suferințelor și durerilor neamului lăsat acasă.

A avut satisfacția să-și vadă tipărit, cu câteva zile înaite de a închide ochii, volumul de "Amintiri".

UN APEL

Cucernice Părinte Useriu,

" Sunt 14 luni de când mi s'a făcut operația la abdomen și de atunci pot să merg puțin numai fiind susținută de altă persoană. De multe ori n'am ce mânca. Fac apel la Românii din America de Nord să-mi trimită un ajutor de bani lunar.

Spuneți-le că am fost aviatoare voluntară în Escadrila Sanitară a României. Transportam aerian militar și am salvat mulți răniți căzuți pe front în Rusia. Căile ferate erau distruse de inamic. După ce s'a terminat răsboiul am putut să mă refugiez în Argentina pentrucă aveam pașaport diplomatic, îl păstrez. Am 77 de ani, sper că n'am să mai trăiesc mult. Vreau să stau singură în camera mea".

Dacă cineva dorește: " să-și adune comori în cer, unde nici moliile și nici rugina nu le strică și nici furii nu le fură ", și nici falimentele nu le afectează, mă refer la cei ce pot să facă un act de milă creștină, să ia contact cu mine.

Este vorba de D-na Victoria Pokol. Această femee ce și-a lăsat parte din nervii ei pe frontul din răsărit în Răsboiul Neamului, merită să fie ajutată.

Scrisoarea ei spune adevărul. La începutul campaniei în Rusia a făcut un timp curierat, cu avionul propriu, între comandamentul depe front și țară. Pe urmă a fost în Escadrila Sanitară, pre cum scrie, din care făceau parte femei aviatoare. Acum este bătrână și slăbită de puteri. Trăește din mila publică. A fost ajutată la începutul exilului de Domnița Ileana. După plecarea mea din Argentina de d-na Prof. Maria Gâzdaru. Cine dorește să facă o faptă de milă creștină să trimită, cât poate la adresa mea: Pr. Anchidim Useriu, 215 C St., S. E. Apt. 107, Washington, D.C. 20003, U.S.A.

Informațiuni Culturale

• THE CULT OF THE MANDRAGORA IN ROMANIA. (CULTUL MATRAGUNEI IN ROMANIA). Sub titlul de mai sus, "THE UNIVERSITY OF CHICAGO MAGAZINE", a publicat în numărul din Ianuarie-Februarie 1973, pe care un binevoitor prieten al ziarului nostru ni l-a trimis de curând, un studiu nespus de interesant al eminentului scriitor român, Mircea Eliade.

• SOLIA, organul oficial al Episcopiei Ortodoxe Române de sub păstorirea P.S. Sale Arhiepiscopul Valerian Trifa, ne face mare bucurie cu rubrica: "NOUTATI-INSEMNARI-COMENTARII", pe care am dori-o în fiecare număr, fiind nespus de interesantă din punct de vedere informativ.

•CREDINTA, organul oficial al celeilalte Episcopii Ortodoxe Române din U.S.A. și Canada, adică cea care se dă în scrânciob cu zisa Biserică Mamă, publică în numărul din Mai, sub titlul: "INSEMNARI", rânduri semnate în "Cartea de Aur" a zisei Episcopii, datorită unor profesori și academicieni români, care au participat ca invitați ai Universității de Stat Wayne, cu prilejul sărbătoririi Centenarului Independenței României în Detroit.

Aflăm astfel că Prof. Constantin C. Giurescu a scris următoarele rânduri: "Intr-adevăr, mi-am dat seama încodată de rolul pe care îl are biserica în viața românilor din Statele Unite ale Americii. Doresc slujitorilor bisericii să ajungă a strînge în aceiași gînd și simțire pe toți românii din Statele Unite și Canada și le doresc mulți ani în deplină sănătate".

Faptul că profesorul Giurescu și-a dat seama "încăodată" de rolul pe care îl are Biserica în viața Românilor de peste hotare, ne bucură. Dar, ne-ar fi bucurat mult mai mult dacă ne-ar fi spus ceva și în legătură cu rolul pe care-l joacă, aceiaș Biserică, în Republica ceaușistă.

Profesoara Zoe D. Bușulenga, scrie următoarele:

"Am avut de Paști o mare bucurie a spiritului. Ca în țară, am trăit în biserica Sfintei Treimi, înălțarea Sfintelor Taine care ne leagă de vechea noastră credință ortodoxă. Și ne-am aflat, în acele luminate împrejurări, alături de credincioșii americani de origine română, păstorîți de admirabilii noștri părinți de duhovnicie, prelungind aria românității și ortodoxiei noastre. Ca întotdeauna, am înțeles adîncimea și trăinicia legăturii duhovnicești între biserică și națiune".

Făcând această "mărturisire ortodoxă", peste hotarele RSR-eului, (căci în țară, firește, nu s'ar fi încumetat să scrie asemenea lucruri, hai să zicem, în Cartea de Aur a ziarului "Scînteia"), n'am rămâne deloc surprinși s'auzim că la întoarcerea în țară, D-na Zoe a fost trimisă într'un spital psihiatric pentru a fi "reeducată" în spirit marxist-leninist, pentru a i se pune la loc doaga ce-a pierdut prin "străinele-străinătăți", că adică; dela Lenin cetire: "RELIGIA ESTE OPIUL POPOARELOR", și nu-i este permis niciunei "bușulenge" să-l contrazică pe această temă pe "tătucul" cu barbă de țap.

DE DUPĂ CORTINA DE FIER...

ROMÂNIA

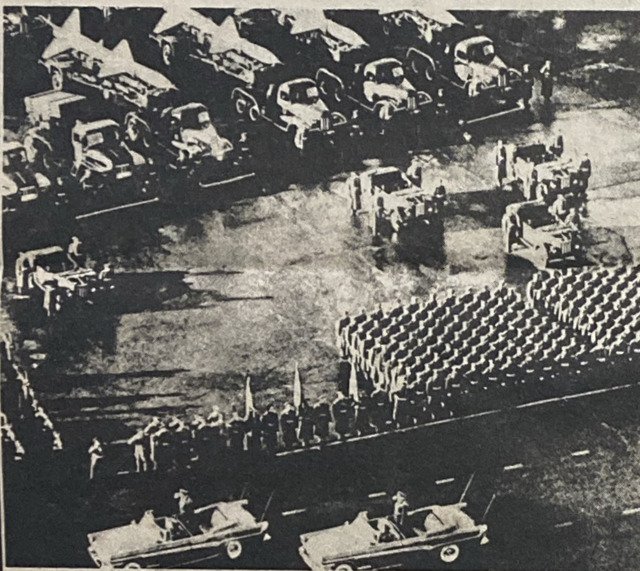
• Un nou val de persecuții și arestări s'a abătut asupra populației din România, odată cu arestarea scriitorului Paul Goma și camarazilor săi care au semnat scrisoarea de protest adresată Conferinței dela Belgrad pe tema nerespectării drepturilor omului în R.S.R., despre care s'a scris amănunțit în numărul trecut al ziarului nostru.

In total au fost arestate 200 persoane și numărul arestaților crește mereu. Chemați spre a fi interogați, după ce sunt bătuți măr, majoritate lor sunt asvârliți în anumite închisori sau tabere de muncă.

Printre ultimii arestați și schingiuți se numără și 17 personalități ai Bisericii Române Baptiste care au compus și semnat o scrisoare de protest conferinței dela Belgrad, în legătură cu persecuțiile bisericii protestante în R.S.R. Iată numele lor: predicatorii Liviu Olah și Teodor Vereș, precum și: Aurel Stamate, Suciu Munteanu, Scovoiu Pascu, Roman Pantea, Matei Clopa, Ion Portaru, Genovese Sfatcu, Ludovic Osvath, Radu Dumitrescu, Ilie Tundrea, Constantin Caraman, Iosif Ton, Pavel Niculescu, Dr. Silvicioata și Aurel Popescu.

Asteptăm să vedem ce reacțiune pe această temă vor lua comunitățile baptiste din Statele Unite și Canada . . .

UNIUNEA SOVIETICĂ



• Citim în ziarul german " Der Spiegel " că la tradiționala demonstrație de 1 Mai din Piața Roșie, desfășurată în prezența lui L.Brezhnev, Al. Kosygin și N. Podgorny locuitorii Moscovei au înfățișat realizările în cursul anului trecut.

Cu această ocazie a avut loc tradiționala paradă a muncitorilor și a unei mici unități militare. Nu au fost văzute nici un fel de arme noi sau rachete intercontinentale.

Se știe că între timp N.Pogorny a fost înlocuit de Brezhnev. Este pentru prima dată în istoria Uniunii Sovietice când aceiaș persoană deține cele două poziții importante din ierarhia sovietică, acea de șef al partidului comunist și cea de președinte.

POLONIA

• Ziarele canadiene și americane au adus la cunoștința opiniei publice în luna Mai că, în ultimul timp, au avut loc în Polonia o serie de arestări de intelectuali ce s'au solidarizat cu grupul de studenți de pe lângă Universitatea din Kracowia, care au protestat împotriva măsurilor draconice luate de guvern față de muncitorii ce s'au revoltat împotriva majorării de prețuri a unor bunuri strict necesare vieții, în anul 1976 și a uciderii măsluite de guvern a studentului Stanislaw Pyjas, liderul acestei mișcări protestatare. Au fost arestați, pe motivul că: "dăunează intereselor politice ale Poloniei": criticul literar Jan Josef Lipski, filosoful Jacek Kuron, istoricianii, Adam Michnik și Antoni Macierewicz, precum și: Miroslaw Chojecki și chimistul Piotr Naimski, unul dintre conducătorii "cercetașilor" polonezi.

Rugăciunea specială ce urma să aibe loc în toate bisericile din Polonia în memoria studentului desident Pyjas, a fost contramandată de primatul Bisericii Catolice poloneze, Stefan Cardinal Wyszynski.

CEHOSLOVACIA

• Pardidul comunist japonez a anunțat că dorește să trimită în Cehoslovacia o misiune de studii care să cerceteze mișcarea drepturilor omului și în primul rând criticile formulate de Charta 77.

Autoritățile de la Praga au și anunțat că delegația comuniștilor japonezi nu vor avea voie să stea de vorbă în Cehoslovacia cu semnatarii Chartei 77.

PE SCURT DIN ȚARĂ

• Pe data de 1 Mai 1977, Postul de radio București transmite în emisiunea sa "Rampa și Ecranul" unele comentarii privind cinematografia din România comunistă. Comentatorul critică "că cineaștii noștri, nu au investigat suficient teritoriu supus observațiile lor de viață.... pentru a reflecta viața morală nouă,făurită de societatea socialistă"
(deci totul ar trebui să se reducă la propagandă și la preamărirea partidului comunist. Să dăm exemplu două filme "clasice"unul filmat înainte "Răsună Valea" și altul mai recent " Zile Fierbinți").

• Pe data de 3 Mai a sosit la București noul ambasador al Spaniei,Jose Carlos Gonzales Campo dal Re.

• O delegație economică română, condusă de Bujor Almășan, ministru secretar de stat la ministerul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, a vizitat Marocul.(credem că nu este vorba de ajutor acordat acestei țări,ori poate România a început să cerșească și prin țările din Africa ?)

• In jurul a 28,500 de persoane au beneficiat de decretul de "Amnistie și Grațiere" dat în România la începutul lunei Mai, scrie revista "Jeunes Canadiens pour une Civilisation Chretienne" (au fost amnestiate faptele ce puteau să dea o condamnare până la 3 ani, și grațiate pedepsele sub 5 ani închisoare).

• Pe data de 3 Mai, tovul Ceaușescu a dat un interviu ziaristului japonez Masashi Egawa, trimisul special al grupului de presă Mainichi din Japonia.

In emisiunea "Revista Presei" a postului de radio București dela ora 07.00, se comentează cele spuse de "Sef".Ne oprim la problemele în legătură cu conferința dela Belgrad, care, spune Ceaușul "trebuie să deschidă noi perspective înfăptuirii documentelor de la Helsinki.In mod deosebit România acordă atenție problemelor dezangajărilor militare, pentru o destindere în Europa,respingând orice amestec în treburile interne a altor țări. Aceasta înseamnă în fond realizarea unei politici noi democratice de egalitate între națiuni". (problema drepturilor omului este o problema secundară,căci în "raiul comunist" omul nu contează,el este numai un rob,lipsit de orice libertate.Cât privește politica democratică așa cum o vede Ceaușul, este "realizarea socialismului în conformitate cu noua ordine politică și economică mondială")

• Postul de radio București anunță pe data de 4 Mai, că tovul Octavian Groza, a fost numit ambasador al României în Austria, în locul lui Dumitru Aninoiu , care a fost rechemat în țară.

• Comuniștii din țară au comemorat ziua de 9 Mai, ca Ziua Națională, ce cuprinde trei date..." marcând renașterea modernă, dealungul unui veac, al destinului românesc", spune comunicatul dat cu această ocazie. (Notați ! Nu este vorba de 10 Mai , ziua de întreită sărbătoare românească. Căci, 10 Mai însemnează în istoria noastră : Dinastie-1866, Independența-1877 și Regalitate-1881. Comuniștii au comemorat o dată schimbată și două evenimente străine de neamul nostru.)

• Agenția Ager Press a comunicat Sâmbătă 18 Iunie, că Mitropolitul Moldovei, Justin Moisescu, a fost numit prin decret presidențial Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. Decretul a fost citit de Stefan Voitec, Vice-Preș. al Consiliului de Stat.

Agenția mai comunică că după citirea decretului, noul Patriarh a făcut o vizită lui Ceaușescu, mulțumindu-i personal și asigurându-l de devotamentul și suportul conducerii Bisericii Ortodoxe din România.

DIN ZIARELE COMUNISTE

•ROMANIA LITERARA, publică pe prima pagină a numărului 13 din 31 Martie, un articol întitulat: "UNITATE SI INCREDERE", o amestecătură de cuvinte pe tema cutremurului din 4 Martie 1977, cu scopul vădit, nu de a scoate în evidență catastrofalul blestem ce s'a abătut în seara acelei zile asupra României,ci de a-l preamări pe, Nicolae Ceușescu. Și aceasta, din punct de vedere logic, nu mai este un simplu act de perpetuare a "cultului personalității", ci pur și simplu, o odioasă lingușire a unor lingăi de cea mai abjectă speță. Căci, ce alt rost anume avea reproducerea în ghilimele, în cadrul mai sus amintitului articol, acest pasagiu dintr'o cuvântare oarecare a lui Ceaușescu:

" In aceste momente grele am simțit mai mult ca niciodată ce minunat popor sîntem, am dovedit că nu ne plecăm în fața greutăților, ci, dimpotrivă, în asemenea împrejurări devenim mai dîrji, mai hotărîți să înfăptuim comunismul în România".

A fost oare cu adevărat nevoie de un asemenea cataclism, în care au pierit mii de Români, pentru a-i determina pe conducătorii temporari ai bietei țări românești, să devină "mai dîrji, mai hotărîți", pentru a înfăptui "comunismul în România"?

Spunând însă cele spuse mai sus, noi cei de peste hotare, ne dăm seama că, până la ora actuală, comunismul n'a fost încă înfăptuit în România. Și asta, ne bucură, convinși fiind că, nu va fi înfăptuit niciodată.

•CONTEMPORANUL,Nr. 13 din 1 Aprilie 1977, reia la rându-i această temă a cutremurului din 4 Martie, spre a ridica osanale lui Nicolae Ceaușescu în articolul de fond: "CUVINTUL POPORULUI ROMAN", făcându-l, nici mai mult nici mai puțin de cât "eroul" acelei drame. Trecând însă peste prototipicele lingușiri, după cum se vede de rigoare în întreaga presă controlată de partidul comunist, ne oprim asupra următoarei fraze: "Cuvîntul poporului român a însemnat, înseamnă și va însemna dîrzenie, bărbăție, solidaritate, demnitate, curaj, dăruire, putere de sacrificiu, omenie comunistă" . . . (Și încă ce omenie comunistă: omenia închisorilor, lagărelor de concentrare, omenia Jilavei, Gherlei, Aiudului, ca să culmineze cu omenia Canalului Dunărea-Marea Neagră. Omenia de a pune încarcerații politici să se bată unul pe altul până la necunoștință sau moarte. Omenia de a-i sili să-și mănânce propriile excremente . . . Mai este oare nevoie de a enumăra și alte asemenea OMENII comuniste?)

• PROBLEMA DREPTURILOR OMULUI, se vede c'a devenit osul ce s'a propțăpit în gâtlejul guvernului de la București, os pe care nu-l poate nici înghiți dar nici scuipa afară. Căci iată, în acelaș număr din "CONTEMPORANUL" , menționat mai sus, pe ultima pagină, apare sub titlul: SENSURILE MAJORE ALE DREPTURILOR OMULUI, un articol semnat de Dr. Victor Duculescu.

După cum era de altfel de așteptat, și acest articol "În perspectiva reuniunii de la Belgrad", traduce în spirit partinic marxist-leninist actul semnat la Helsinki pe tema drepturilor omului.

In ceea ce ne privește, silogismele pe care își întemeiază acest articol Dr. Victor Duculescu, pornesc de pe o bază strict eronată. Spune dânsul că: "Nimic nu poate fi mai greșit și nerealist decît încercarea de a izola preocupările pentru apărarea și respectarea drepturilor omului de incidența generală a celorlalte principii, ori de a nesocoti realitatea că aceste drepturi se cer a fi realizate nemijlocit prin intermediul statului național suveran".

Nu, nu putem fi de acord cu această logică absolut greșită din toate punctele de vedere, a Dr. Duculescu. Și aceasta, pentru simplul motiv că, dreptul sacrosanct al omului, de a decide el însuși, unde anume vrea să trăiască, nu are nimic comun cu "statul național suveran".

* PRESA NOASTRA,(Nr. 1, 1977) - Scrie Ioniță Olteanu în studiul: "DEZVOLTAREA ECONOMICO-SOCIALĂ A ROMANIEI SOCIALISTE": "Opțiunea României pentru socialism a însemnat în fapt implicit conceperea creșterii economice ca un mijloc de realizare a scopului programatic declarat: ridicarea nivelului de trai material și spiritual . . ."

Să fie oare imensele cozi din fața alimentarelor "mijlocul" de realizare a "scopului programatic" pentru "ridicarea nivelului de trai material"?

Actualitatea internațională

UN RĂSBOI IN COREEA?

Este posibil spun majoritatea experților militari americani, care se opun planului Președintelui Carter de a retrage din Coreea de Sud, Divizia 2-a de infanterie, ce este staționată în momentul de față dealungul zonei demilitarizate, ca o dovadă a angajamentului luat de Statele Unite, că va apăra Coreea de Sud în fața unei invazii comuniste din Nord.

Retragerea trupelor americane, a spus Gen. John Singlaub "va duce la un conflict armat între Coreea de Nord și cea de Sud", dat fiind intenția dictatorului comunist Kimm Il Sung, care a declarat că "mai devreme ori mai târziu, întrega Peninsulă a Coreei va fi sub dominația comunistă".

In fața sub-comitetului de "Investigație al Camerei" a "Forțelor Armate", Gen Singlaub a documentat și apărat cele susținute de el.

Faptele redate sunt susținute și de Comandantul Forțelor Americane din Coreea, Generalul John Vessey. Din ultimele informații și surse de inteligență, armata Coreei de de Nord se pregătește pentru o invazie a Coreei de Sud.



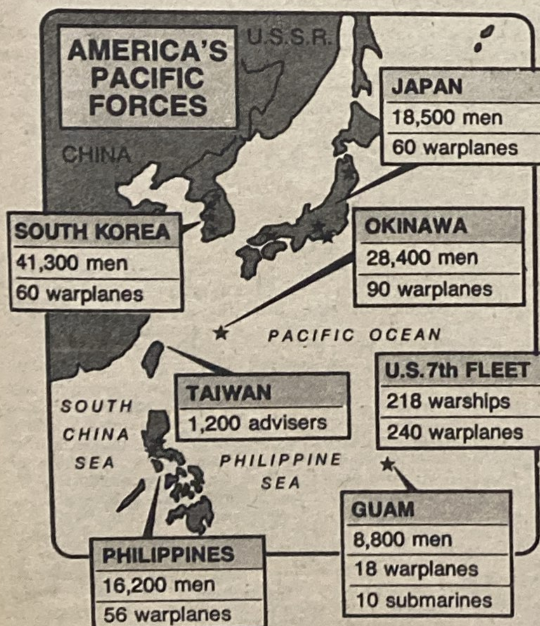
Dacă numărul trupelor de infanterie este mai mic în momentul de față, nu trebuie trecută cu vederea că Coreea de Nord în ultimul an de zile a înarmat forțele cu preste 1,000 de tancuri, mașini de transport trupe și vase navale de asalt cu viteză mare, care nu au nici un scop de apărare, decât de a deslănțui o ofensivă. In plus, forțele aeriene comuniste din Coreea de Nord, sunt dotate cu avioane de suportat trupe, iar recent au fost instalate rachete cu rază de acțiune, care poate atinge orice punct din Coreea de Sud.

Decizia de a retrage trupele din Coreea, a fost anunțată formal Preș. Coreei de Sud, Park Ching Hee, cu o săptămână înainte de declarația Gen. Singlaub, de către o delegație trimisă de Preș. Carter, formată din Sub Secretarul de Stat, Philip Habib și Gen. George Brown, Președinte al "Joint Chiefs of Staffs" American.

Statele Unite urmează săși retraga Divizia 2-a de infanterie din coridorul Uijongbu, formată din 14,000 de soldați, plus încă 18,000 de trupe de suport ale acestei divizii. Președintele Carter a menționat că vor fi lăsate suficiente trupe de inteligență, forțe de observații, cât și bazele aeriene și navale, iar armata Coreei de Sud va fi dotată cu armament modern, a spus Preș. Carter. Administrația sa a cerut $ 250 de milione ca împrumut militar pentru guvernul Park din Seoul, și, autorizația de a vinde armament în valoare de $ 100 de milioane.

Nu trebue însă să se treacă cu vederea, a menționat directorul Centrului "John Hopkins" de cercetări a politicii externe americane, că trupele Coreei de Sud, nu se vor putea compara niciodată, cu una din cele mai bine pregătite unități militare americane, care este Divizia 2-a. Deasemenea, fostul comandant al Forțelor Americane din Coreea, până în anul 1976, Gen. Richard G. Stilwell, a declarat " că forțele americane au avut un rol efectiv de a apăra și respinge orice invazie comunistă. Si nu va fi posibil ca forțele noastre navale sau aeriene să poată avea același efect militar și moral în Coreea. Sunt sigur, spune fostul comandant că comuniștii vor trece la ofensivă, fie direct sau indirect, profitând de retragerea trupelor americane. Această retragere trebuia să fie făcută numai atunci când Coreea de Nord, ar fi agreat la existența celor două țări din această Peninsulă".

FORȚELE AMERICANE DIN PACIFIC



Retragerea trupelor americane din Coreea va avea un ecou aproape în toate țările prietene americii, din Asia. Să nu uităm că în spatele Coreei de Nord, se găsesc cele două frontiere a maselor de chinezi și sovietici, care se vor considera liberi să acționeze diferent de până acum. Dacă China dorește retragerea trupelor americane din Coreea, ia este îngrijorată la fel de influența ce ar putea să o aibă Uniunea Sovietică într'un viitor conflict în această Peninsulă.

In partea de Nord-Vest a Pacificului, prezența vaselor de răsboi sovietice, este văzută ca o directă amenințare atât pentru Corea, Japonia, Filipine, Taiwan, Singapore, cât și Indonezia. După părerea experților militari (din jurul Preș. Carter, care suntem convinși că se înșeală) ei nu văd o directă amenințare militară în Asia, cel puțin pentru o bucată de vreme. Pentagonul ar dori să ducă trupele din Pacific în Europa, urmând ca în Pacific, Statele Unite să se bazeze pe forțele navale și aeriene, de a proteja atât Coreea, cât și Japonia.

Se uită însă să se menționeze că acest rol de "protejare" al forțelor din Pacific, se întind din Nord-Vestul Pacificului, până în partea de Nord a Oceanului Indian, deci din Coreea și Japonia pânăîn Golful Persian din Africa de Est.

Senatorul John Stennis, Președintele Comisiei "Serviciului Armatei" al Senatului American, a declarat " că nu crede că sugestia Preș. Carter va fi aprobată de Senatul American". Pe data de 16 Iunie, acest lucru a fost confirmat, Senatul American a refuzat să aprobe retragerea trupelor americane din Coreea de Sud.

SUDAN

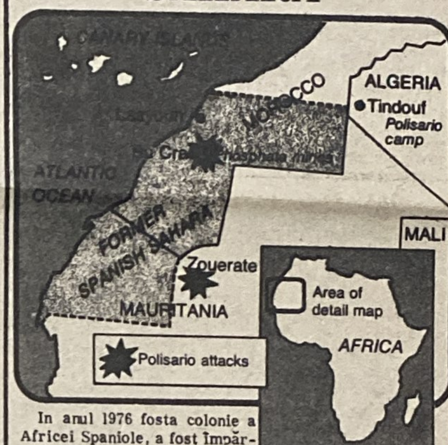
• Guvernul sudanez a ordonat expulzarea a 90 de experți militari sovietici de pe lângă armata sudaneză, dându-le Joi 12 Mai termen de o săptămână pentru a părăsi Sudanul. Joi 18 Mai, trei avioane sovietice au părăsit aeroportul din Khartoum încărcate cu zișii experți și familiile lor. Motivul expulzării, după cum afirmă agenția de presă SUNA, este că s'a dovedit amestecul lor în lovitura de stat din anul 1971 împotriva președintelui Jaafar Numeiri.

Mult le-a mai trebuit sudanezilor până să afle adevărul că ori unde pun piciorul muscalii, ca diplomați, experți technici sau militari, încearcă, pe toate căile și cu toate mijloacele a provoca răscoale și răsturnări de guvern, pentru a-și instala păpușile lor servile.

Aceasta însă, firește, după dicționarul muscălesc, nu este amestec în treburile interne ale țărilor respective, ci ajutor tovărășesc, dat forțelor botezate tot de ei: "eliberatoare". Aceste așa zise "forțe eliberatoare", nu sunt nimic altceva de cât o adunătură minoritară de descreerați comuniști. Ca atare, ajutorul dat lor, zic cei din Kremlin, este pe linia cooperării fraternale cu toate mișcările marxist-leniniste de pe întreg mapamondul. Dar, a protesta împotriva răpirii drepturilor omului din țările cu regimuri comuniste, este după ei: amestec în treburile interne ale țărilor respective.

Sudanul a strigat însă: NAZAT IVANE! . . .
. . . Si lumea a auzit!

SAHARA



In anul 1976 fosta colonie a Africei Spaniole, a fost împărțită între Mauritania și Moraco. Nu a trecut mult timp însă și au apărut grupele de rebeli cunoscute sub numele de 'POLISARIO", care înarmați de Algeria și Mali, au început o luptă de guerilă pentru eventuala independență a fostei colonii spaniole. Motivul Moscovei este clar: minereurile de fosfat din Bu Craa și cele din Zouerate, ar fi bine dacă ar putea cădea în mâna unui guvern de tendințe marxiste, ca să poată fi utilizat de Soviete. La sfârșitul lunei Mai trupele de rebeli au atacat în mod spectacular orașul Zouerate, distrugând mai multe instalații minere, forțând pe cei 450 de specialiști francezi să părăsească orașul.

UGANDA

• Comisia internațională a juriștilor, cu sediul în Geneva, Elveția, a dat în luna Mai publicității un raport în legătură cu situația dramatică din Uganda, de când, în anul 1971, a preluat puterea schizofrenicul Idi Amin.

Aflăm din acest raport că: "peste 100.000 de persoane au fost ucise în Uganda, în acest timp, majoritatea lor în chiar primii doi ani după preluarea puterii de către Idi Amin". Un fost gardian al închisorii din Naguru, a mărturisit în fața comisiei internaționale a juriștilor că: "aceasta n'a fost o închisoare propriu zisă ci un câmp în care au fost uciși oameni. Prizonierii au fost puși să se omoare unul pe altul". Ca pe vremea luptelor de gladiatori din circurile romane. Dar, tiranul Idi Amin, a vrut să-i întreacă în barbarie pe romani, forțând prizonierii rămași în viață să mănânce carnea propriilor lor victime. Aceasta a declarat-o un fost învățător care a reușit să scape din lagărul Kampala-Jinja.

Raportul comisiei internaționale a juriștilor, încheiat încă în anul 1976 pe tema barbariilor din Uganda, a fost făcut public, numai în luna Mai 1977, având și o notă tristă pentru omenirea liberă, subliniind că, în timp ce asemenea monstruozități se petreceau în Uganda, forul Națiunilor Unite, n'a întreprins absolut nimic pentru a preveni sau condamna aceste crime.

Ce rușine! . . . Ce mare și istorică rușine a secolului în care trăim.

CRONICA VREMII

PERSPECTIVE DE VIITOR

Ion BOIERU

Plecarea lui Kissinger, dela Departamentul de Stat American, a însemnat o ruptură esenţială în structura şi orientarea politicii externe a Statelor Unite.

Prezenţa lui Kissinger era dictatorială, şi ea impunea o politică externă care era înspăimântătoare prin consecinţele grave, care puteau decurge din iţele ei.

Inspăimântătoare nu prin caracterul secret, al acestei politici, ci prin exploziile surprinzătoare pe care le putea produce, într'un viitor mai mult sau mai puţin apropiat.

Kissinger era obsedat de ideia unei păci, pentru care sacrifica naţiuni, drepturi umane, istorii întregi, ca şi când pacea nu ar fi fost o realizare în promovarea naţiunilor, oamenilor şi a istoriei. Un om de cabinet, format în iluziile fanteziste ale combinaţiilor sale artificiale, Kissinger nu pricepea fundamentele politice, umane şi legale ale unei păci reale. El credea că pacea este o treabă de sforării diplomatice şi acţiuni personale.

In realitate, pacea este rezultatul direct al unui raport de fapte spirituale, morale, politice, militare şi ideologice. Kissinger nu lucra în funcţie de aceste realităţi. El nu lua în considerare profunzimea şi valoarea realităţilor, căci nu cunoştea nici realităţile din Rusia Sovietică, şi nici nu era integrat complect şi structural mentalităţii americane. Kissinger era impresionat de avansările militare ale Sovietelor, ca noi toţi ceilanţi, dar nu era capabil să vadă mai mult decât aparenţele acestor avansări militare.

In fond, armata şi unităţile ei variate nu sunt, altceva, decât un instrument util în mâna oamenilor politici şi a diplomaţiei de care dispune o ţară.

Kissinger a fost bolnav de miopie politică, căci n'a fost în stare să vadă lucrurile şi situaţiile conteporane, în ţesătura totalităţilor. Şi, n'a sezizat nici aspectele esenţiale ale acestei ţesături. El a voit pace cu orice preţ, şi a impus politica de "detente", care n'are nici o valoare, dacă nu este bazată pe totalitatea elementelor pe care le vizează. "Detente" este o modalitate eficace de a ajunge la o pace, numai dacă părţile respective urmăresc acest lucru, în mod sincer, corect şi realist. Ori, Kissinger a fost unilateral, căci politica lui era în afară de realităţi ; îşi avea originea în fanteziile lui personale. Aici, stă începutul greşelilor sale, căci toate construcţiile sale, pacifice, în politica externă s'au prăbuşit la prima adiere de brize ostile.

Kissinger n'a priceput polaritatea pace-războiu. Războiul nu poate fi evitat, dacă nu există un consens al părţilor. El a mers numai pe linia paşnică şi pacifistă, în timp ce, partea cealaltă se pregătea intens, perseverent şi total de un război decisiv. In faţa acestor pregătiri masive de război, pe care le făcea Rusia Sovietică, alături de o dinamică şi agresivă politică şi diplomaţie, Kissinger promova, susţinerea şi impunerea politică defensivă şi minoră a lui "detente".

In interesul profesional al diplomaţiei oficiale, dela Departamentul de Stat, ca şi în cercurile variate ale opoziţiei crescânde, pe măsură ce greşelile politicii sale deveneau evidente şi ameninţătoare pentru existenţa istorică a naţiunii americane.

Cu alegerile din 1976, s'a pus capăt politicii nefaste a lui Kissinger. Rămâne ca noua echipă, dela conducerea politicii externe americane, să traseze liniile de orientare ale unei noi politici externe, care să ţină în seamă elementele esenţiale şi constitutive ale realităţilor.

Pentru împlinirea acestui deziderat, este nevoie de a evita greşelile lui Kissinger, şi de a stabili principiile unor poziţii ideologice clare, împotriva unui pragmatism politic inefectiv şi anacronic. Pragmatismul rezolvă cotidian problemele politice, şi numai pe cele minore. Problemele fundamentale nu pot fi rezolvate decât în lumina unei ideologii bine definită, clară şi realistă.

Rusia Sovietică dispune de o astfel de ideologie, care are principii, metode şi obiective, pe care oamenii politici şi sovietici le aplică în toate împrejurările, şi obţin succesele pe care le doresc. Această ideologie, marxistă, a Sovietelor este nefastă pentru Statele Unite şi pentru lumea liberă. Ea este ofensivă, în timp ce pragmatismul american, şi al celorlalte ţări libere, este defensiv şi parţial. Acest pragmatism lucrează pe fragmente, în vreme ce ideologia sovietică operează pe totalităţi şi complexe.

Se pare, după ultimile manifestări, că politica americană externă visează o închegare ideologică mai consistentă, mai unitară şi mai dinamică, pentru a putea înfrunta şi confrunta pe Sovietici.

Momentul major al confruntării Est-West, nu-l reprezintă perspectiva unei ciocniri militare, ci realităţile şi complexitatea de realităţi care stau în spatele acestor forţe militare.

La ora actuală, Rusia Sovietică nu dispune de sprijinul acestor realităţi, pentru a avea curajul unei ciocniri de forţe armate, chiar în ipoteza, că ar dispune de o superioritate militară.

Realitatea este că pericolul primar, pentru lumea liberă, îl reprezintă comunismul şi ţările comuniste, care prin propagandă în lumea ţărilor înapoiate, speculează naivităţi şi situaţii dificile, generând entuziasme artificiale şi speranţe deşarte, şi, prin asta, creindu-se probleme care îngreunează procesul de pacificare al lumii, după cel de-al doilea război mondial.

In felul acesta, dreptul la existenţă liberă, independentă şi suverană, naţiunile devin strangulate şi văduvite de drepturile lor legitime.

Prin comunism, nu se poate ajunge la pace, căci el ameninţă însăşi dreptul la existenţă istorică al naţiunilor ca totalităţi etnice, închegate ca o unitate spirituală şi biologică.

In aceste condiţii, nu trebueşte pierdut din vedere că naţiunile libere- înfrunte cu Statele Unite- trebue să fie preocupate de apărarea naţiunilor expuse pericolului comunist. In felul acesta, şi indivizii vor beneficia de toate avantagiile libertăţilor.

Nu rezolvarea cazurilor particulare poate duce la o pace mondială, şi la oprirea comunizării lumii.

Deaceia este nevoie de o ideologie, care să privească lucrurile în totalităţile lor, în unitatea lor indestructibilă, şi care să opereze pe realităţi.

Acest proces de constituire, a unei ideologii americane , este în curs de formare în Statele Unite. Deci, un fapt încurajator şi întremător.

Datoria noastră, în ceasul de acum, este să vorbim răspicat, ca să putem contribui, pe măsura puterilor noastre, la clarificarea problemelor majore ale epocii noastre. Aşa vom putea ajuta pe cei ce se străduiesc, astăzi, să refacă structura politicii externe americane, şi să o canalizeze pe drumul sănătos al principiilor care guvernează viaţa societăţii americane, unde libertatea este un semn distinctiv al demnitaţii umane.

Naţiunile, în totalitatea lor sunt pe cale de dispariţie, adică drepturile lor istorice şi spirituale sunt înăbuşite de formula comunismului internaţional, care striveşte orice încercare de manifestare naţională.

Apărând naţiunile de orice ciumă comunistă, apărăm pe toţi cei ce sunt membrii ai naţiunii. Libertatea naţiunii înseamnă libertatea individuală, din care se împărtăşeşte oricine crede în virtuţiile şi idealurile naţiunii sale.

Ce poate fi mai sfânt, mai dezinteresat şi nobil, decât această luptă pentru apărarea unei naţiuni ?

Ion BOIERU



Redacţia şi administraţia:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE SI COMENTARII

O RECTIFICARE ABSOLUT NECESARĂ

Ne permitem a reproduce textual o notă apărută în buletinul: "THE VOICE OF THE MARTYRS", (3/1977), redactat de pastorul Richard Wurmbrand:

"Scriitorul comunist român PAUL GOMA, imprizonerat de către proprii săi tovarăşi, descrie în cartea sa GHERLA (Gallimard, Franţa) unele torturi inventate de comunişti special pentru creştini. Un prizonier credincios a fost "botezat" zilnic băgându-i-se capul într'un vas în care ceilalţi prizonieri îşi făcuseră treburile zilnice, în timp ce alţi prizonieri ereau obligaţi să cânte serviciul botezului.

"In timpul posturilor, şi în special în timpul postului mare, au fost organizate servicii blasfemice. Un prizonier îmbrăcat în robă mânjită cu excremente, având în jurul gâtului atârnat în loc de cruce un sex bărbătesc făcut din pâine, săpun şi DDT, pe care toţi prizonierii trebuiau să-l sărute, pronunţând sacra formulă ortodoxă: "Christos a Inviat".

"Ce anume au aceste indignităţi comun cu socialismul şi interesele proletariatului? Acestea nu sunt de cât orgii satanice".

Până aici, şi exact, traducerea notei apărută în Nr. 3, din 1977, în buletinul: VOCEA MARTIRILOR.

Regretăm, dar dacă recunoaştem cu adevărat conţinutul acestei note ce corespunde celor scrise de Paul Goma în cartea citată, nu înţelegem de ce şi pentru ce a fost necesară prima frază, în care se încearcă a se sublinia că Paul Goma ar fi un scriitor comunist. Cum anume poate fi catalogat drept scriitor comunist un om care şi-a publicat până acum trei cărţi în lumea liberă, în care descrie cruzimile comunismului din România, menţionate chiar în nota reprodusă mai sus?

O rectificare pe această temă, credem că este absolut necesară din partea pastorului Richard Wurmbrand. Căci, dat fiind faptul că Paul Goma trăeşte în România, aceasta nu înseamnă că este "scriitor comunist".

Şi Soljeniţin, pentru care pastorul Wurmbrand are, după cum se poate deduce din buletinul pe care-l publică, o deosebită admiraţie, a trăit în Rusia, pe care n'ar fi părăsit-o niciodată, dacă n'ar fi fost expulzat peste hotare. Ca atare, dacă Soljeniţin, datorită operelor sale publicate peste hotare, nu poate fi considerat un "scriitor comunist", pentru numele lui Dumnezeu, de ce să fie categorisit astfel Paul Goma?

O LĂMURIRE, NELĂMURITĂ

Citim în buletinul BOIAN NEWS SERVICE din 22 Mai 1977, un schimb de corespondenţă între Preşedintele Soc. "Constantin Brâncoveanu" din Montreal, Canada şi Preşedintele General al Uniunii şi Ligii, John Coman. Reproducem o parte din scrisoare...

"Credem că ziarul (AMERICA) şi-a pierdut formatul şi direcţia. Articolele sunt semnate de Dvs., şi numai alte trei persoane (şi anume: Petre Lucaci, Larissa Lucaci şi Prof. C. Bârsan), o condiţie ce este absolut inacceptabilă. Membrii noştri ar vrea să vadă o pagină a femeilor, o pagină a tineretului, şi cel puţin două pagini cu articole semnate de scriitori proeminenţi din America. Asemenea articole ar trebui să atingă, în afară de ştirile locale, fără consideraţie de regiune, probleme de ordin naţional şi cultural . . ."

Iată acum ce răspunde dl. Coman, la cele de mai sus:

"Suntem bucuroşi să vedem că a-ţi observat că ziarul şi-a pierdut fostul format şi direcţie. Dacă n'aţi fi făcut-o, am fi fost nespus de amăgiţi în noi înşine . . . In ceea ce priveşte articole scrise de Români proeminenţi din America de Nord, eu unul nu pot spune decât că . . . nevoile organizaţiei noastre trebue să predomine. Căci, acesta este un organ oficial al unei organizaţii - şi nu organul oficial al Românilor proeminenţi, (care, probabil n'au contribuit nici măcar cu un "peny" la suportul lui).

Ţinem să subliniem că, între cele de mai sus şi cele ce vom reproduce mai jos, este o absolută contradicţie. Dat fiind că ziarul AMERICA, este organul Uniunii şi Ligii, credem că scrisoarea d-lui Oană se află din toate punctele de vedere pe linia de conduită fraternală, şi, totuşi Preşedintele Coman îi dă următorul răspuns :

"Punctul d-voastră de vedere NU VA FI PUBLICAT IN AMERICA", căci, - zice dânsul - "acesta nu este forul în care să aibe loc asemenea discuţii. . ."

Prin urmare, şi în concluzie, dl. Coman se "bucură" că cititorii au "observat" că dela venirea d-sale la conducerea Uniunii şi Ligii, ziarul America a luat-o anapoda. Dar unde suntem noi nelămuriţi cu lămurirea d-lui Coman este când odată spune că ziarul AMERICA "este un organ oficial al unei organizaţii" şi că iarăşi, în paginile lui trebue să "predomine" cu prioritate nevoile organizaţiei", deci exact ceea ce discuta în scrisoarea sa dl. Oană; ca apoi să se contrazică singur, răspunzându-i că "punctul" său de vedere, "NU VA FI PUBLICAT IN AMERICA", căci acesta n'ar fi "forul în care să aibe loc asemenea discuţii". . .